Kramerius 5
Digitální knihovna

Podmínky využití

Moravská zemská knihovna v Brně poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů Digitální knihovny MZK podléhá autorským právům. Využitím Digitální knihovny MZK a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z Digitální knihovny MZK není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Národní listy**
Vydavatel: **Julius Grégr**
Vydáváno v letech: **1861 - 1941**
Číslo ročníku: **27**
Číslo výtisku: **131**
Datum vydání čísla: **13.5.1887**
Identifikátor ISSN: **1214-1240**
Stránky: **(1), (2), (3), (4), (5), (6)**

Ročník XXVII. V Praze v pátek dne 13. května 1887. Číslo 131.

Na ranní a odpol. listy
předplácí se:
v Praze v administraci
na měsíc . . . . . 1 zl. 30 kr.
na čtvrt léta . . . . 3 zl. 90 kr.
s dvojí donáškou:
na měsíc . . . . . 1 zl. 50 kr.
na čtvrt léta . . . . 4 zl. 50 kr.
ve filialkách:
na měsíc . . . . . 1 zl. 45 kr.
Poštou:
na měsíc . . . . . 1 zl. 90 kr.
na čtvrt léta . . . . 5 zl. 70 kr.
s dvojí zásylkou
na měsíc . . . . . 2 zl. 20 kr.
na čtvrt léta . . . . 6 zl. 60 kr.

NÁRODNÍ LISTY.

V drobném prodeji:
ranní číslo o sobě . . . . za 5 kr.
odpolední . . . . za 2 kr.
Ve filialkách na venkově:
ranní číslo . . . . 6 kr.
odpolední . . . . 3 kr.

Inseráty
platí se hotově napřed.
Předplacení a inseráty přijímá administrace v Mariánské ulici č. 3.

Tamtéž nacházejí se též redakce, tiskárna a expedice „Národních Listů".
Rukopisy se nevracejí.

Dnešní číslo jest pro Prahu o 1½ archu.

Zvláštní telegramy „Nár. Listů".

E. **Z Vídně,** 12. května. Protože na pořádek zejtřejší schůze položen zákon kvotový a k dalším položkám rozpočtu ministerstva vyučování je přihlášena ještě velká řada řečníků, tento týden sotva bude skončena debata o tomto ministerstvu. Na příští týden zbyl by pak rozpočet ministerstva financí, obchodu a spravedlnosti.

C. **Z Bělehradu,** 12. května. „Pol. Corr." sděluje, že 15. t. m. úřední noviny přinesou jmenování nového kabinetu. Zdá se, že změna politiky byla od počátku krise vyloučena; býval by třeba rozpustiti skupštinu, v níž napredňaci mají přes dvě třetiny většinu.

Srbská vláda vyplácí zase podporu ekumenickému patriarchovi cařihradskému. Cařihradský vyslanec Navakovič doručil mu 15.000 piastrů. Od nynějška bude se prý zase řádně vypláceti.

Plukovník Sava Gruič, vyslanec v Petrohradě, odjel včera do Oděsy a doprovodí do Jalty královnu Natalii, na jejíž žádost nebude ani v Oděse ani v Jaltě žádného úředního přivítání.

F. **Z Paříže,** 12. května. „Figaro" sděluje z Petrohradu, že Giers odstoupí, jak jen hr. Šuvalov, vyslanec berlínský, spořádá své soukromé záležitosti.

F. **Z Říma,** 12. května. Ministerstvo jest odhodláno, učiniti kabinetní otázku ze zamítnutí nového volebního zákona ve sněmovně.

S. **Z Londýna,** 12. května. „Standard" sděluje z Cařihradu, že Wolffovo jednání s Portou o egyptské otázce vzalo opět příznivý obrat. Porta usnesla se po vzájemných ústupcích schváliti smlouvu, jejíž podepsání od sultána očekává se do týdne.

— Afganské vojsko i Gilzajové — dle bombayských zpráv — zaujali obranná postavení. Emir poslal na místo povstání do okolí Guzny čerstvé vojsko z Kandaharu a Kabulu.

J. **Z Cařihradu.** 12. května. Porta oznamuje mocnostem okružníkem, že na ostrově Kretě je zase pokoj. Jiné zprávy sdělují, že tamější křesťané chovají se pouze vyčkávavě, troufajíce v přiměřené opravy správní a finanční.

Telegramy „Nár. Listů".

Z Paříže, 12. května. (C.-B.) **Ministerská rada zamítla prostý denní pořádek navržený rozpočtovým výborem a usnesla se vyčkati výsledek debaty, která bude ve sněmovně v pondělí nebo v úterý.**

Z Petrohradu, 12. května. (C.-B.) „Sct. Petersb. Ztg." dovídá se, že jednání hraniční komise afganské protáhne se po delší dobu, protože angličtí zástupci očekávají nové instrukce.

Jakou odpověď dal český klub českému národu.

Když dne 20. března t. r. podal říšský poslanec Bendel, professor němčiny, řečtiny a latiny na c. k. gymnasiu na Malé Straně, farizejský svůj dotaz v příčině zákazu slavnosti turnéřské, kterýžto zákaz byl spůsoben cirkuláři obsahu pobuřujícího, poznali jsme ihned, že dotaz tento namířen jest naproti jubilejní slavnosti Sokolstva českého a nemeškali jsme konstatovati, kterak nacionálnímu terrorismu německému propadl u nás v Čechách princip práva a svobody, osobní bezpečnost jednotlivců a vše, co pokrok a humanita považuje za přední úspěchy kultury novověké. Pravili jsme, že na této cestě může položiti hráz dalšímu rozrušujícímu vlivu a postupu nacionálů německých pouze representace národa našeho na radě říšské, representace vědomá práv národních a bdělá nad právy těmi i svobodou občanskou, representace, kteráž by dala příklad lidu, kterak svá práva hájiti má, nikoli však jak od nich ustupovati.

Téhož dne promluvil jeden z orgánů většiny českého klubu na radě říšské, předstíraje jak obvykle odhodlanou ráznost v obraně práv národních a svobody občanské, doslova takto: „Důvěrné naše spojení s vládou umožnilo nám, že jsme mohli nahlédnouti v koncept odpovědi, jaká se připravuje na dotaz velectěného pana professora. Snad se mu zavděčíme, ukojíme-li ihned zvědavost jeho. Turnéřskou slavností měla být provedena čistě politická demonstrace, na ulicích pražských mělo se osvědčiti ad oculos, že německá oposice se tu rozpíná a nadýmá, že Praha není městem českým, že v Praze a v Čechách po osmi letech osobují si ústaváci ku panství zrovna tak právo jako za Auerspergů, že jsou tu ústaváci, kteří vedle Čechů nechtějí žíti rovnoprávně, nýbrž jen ku panství a nadvládě chuť a vůli mají. To měla zvěděti Praha, to mělo poznati Rakousko. Měla to býti politická komedie, vydatná demonstrace politická, aby tak trochu otřásla myslemi, když posavadní slavnosti a průvody v Teplicích, v České Lípě, v Trutnově, v Krumlově a jinde zůstaly takřka nepovšimnuty. Na ulicích pražských byla by se objevila německá irredenta, která by byla při svých komersech hlásala vyhlazovací válku proti Čechům, s nimiž pokojně a rovnoprávně žíti nechce. Vláda postará se zajisté vší mocí a vším důrazem, jak to jest povinností její, aby Čech jako Němec po celé zemi všech práv ústavních a politických požíval. O to se postará přese všecky chytrosti, nástrahy a tartuffství agitátorů, kteří posud národnosti proti sobě štvali, občany o jich práva ústavní zkracovali a zde ve státě ústavním terrorismus nejhoršího druhu provozovali. Tolik uznali jsme za dobré předem prozraditi z odpovědi ministerské panu prof. Bendlovi".

Tak chlácholil, tak uspával orgán klubovní náš národ dne 23. března t. r. Dnes celý národ český jest svědkem, kterak troufale byl tímto klubovním orgánem zaskočen a kterak potupně pro národ český skončila i tenkráte obrana práv a svobod občanských a národních svěřená rukoum jeho. Jako vždy za posledních osmi let, kdykoliv šlo o zájmy národa našeho, tak i tenkráte rozepjaly orgány klubovní nejčervenější prapory národní a jakmile se jim podařilo takto obrátiti na svou statečnost obecnou pozornost, náhle zarazily pochod svůj a počaly vykládati lidu, kterak měly vůli nejlepší, kterak pochopily správně zájem národní, leč vyšší ohledy politické, tlak okolností a poměry ke spojencům že jim ukládá tenkráte, aby své lepší přesvědčení zapřely a podřídily je zájmům politiky vyšší. Tuto nedůstojnou hru provedly i při zákazu slavnosti sokolské. Obětovavše laciné pondělníky všeobecnému rozhořčení veřejnosti české, nastoupily již v úterý známý pochod zpátečný, ve středu jásaly nad jarní slavností svatojanskou, a dnes již uznávají za vhodno veřejně oznámiti, že potlačují osvědčení českého lidu. Ano ještě více, jeden po druhém otiskuje hlasy vypočtené na oklamání veřejnosti české, našeptané zvláště generalissimem jejich, kterýž na kvap opustil schůze říšské rady, aby sám řídil nejnovější akci hasičskou. Kterak jinak máme pochopiti dnešní výklad německé „Politiky", kteráž již nepokrytě hlásá, že český klub, jakož se dá předvídati, o osudném zákazu žádné interpellace nepodá, poněvadž prý není parlamentárního prostředku, kterýmž by se dalo vynutiti jiné rozhodnutí vládní.

Zatím došla také autentická zpráva o snešení českého klubu, kteráž proroctví „Politiky", že klub český ničeho nepodnikne, bohužel až příliš jasně potvrzuje. Bylo by v zájmu vážnosti a důstojnosti českého klubu na radě říšské, kdyby se byl i tenkráte spokojil pouhým „žurnalistickým prozrazením" svého, nikým mimo klubovní orgány v Čechách neočekávaného usnešení. Mohl aspoň uhájiti si obvyklým dementováním vůči Němcům zdání, že má přece ještě jakýsi vliv na vládu, a že není trpkou skutečností charakteristický výrok jednoho z vynikajících poslanců českých na radě říšské: „Pane starosto, vy máte chybný názor o úkolu naší delegace, domníváte-li se, že hájí národní zájmy, její úkolem jest pouze držeti vládu."

Nevíme, byla-li deputace Sokola do Vídně povolána přímo klubem českým a zastávala-li jen nepříliš vděčnou úlohu „dobrého vodiče", kterýž měl první výbuch hlubokého dojmu veškerého národa českého rozptýliti, ale vše, co zákazu sokolské slavnosti následovalo, dokazuje, že českému klubu na radě říšské jen a jen o to jde, aby svorný projev lidu českého byl oslaben a aby kompromitováno bylo zásadné rozhodnutí výboru slavnostního, že slavnost za daných podmínek odbývána býti nemá. Takový význam má i „úřadní zpráva" klubovní, kteráž byla dnes listům českým zaslána. Jestiť křiklavým odepřením pomoci národu českému, jest sklamáním poslanecké důvěry, jest porušením oné imposantní svornosti a jednomyslnosti národa našeho, jížiž tak opatrný sbor, jako jest zastupitelstvo pražské, čeliti se neodvážil. Až opět klubovní orgány počnou bědovati nad nesvorností v národě, připomeneme jim tento případ, kdy zvolenci národa českého měli smutnou odvahu nehájiti veřejně národ svůj, uraženou důstojnost a čest jeho a svobodu občanskou. Potvrzuje se tu opět památné slovo historika bitvy bělohorské, Ondřeje z Habernfeldu: že bojovníci čeští jsou lvové, ale vůdcové jejich jeleni! Slyšme již tu mluvu poslů českých, kteří házejí národu našemu kámen za chléb. Především uráží klub český většinu obyvatelstva Prahy, sdíleje křivý náhled fanatiků německo-nacionálních, že příčiny zákazu průvodu slavnostního čerpány jsou z rozčilení národnosti. Jaká národnost jest v Praze, kteráž by směla býti rozčilena slavností, jíž hledělo s nadšením vstříc šest sedmin obyvatelstva Prahy; nemluvě ani o tom, že praktický prospěch, jakýž ze slavnosti obchodu pražskému kynul, byl by slavnosti získal i „lásku a přízeň" nepatrného zlomku německého a německo-židovského, jehož národní cit ihned se tiší, jde-li o hmotný zisk. Výrokem tímto český klub tedy přímo přistupuje na theorie Bendlů a Knotzů a vydává slovanskou Prahu zvůli jejich. Dále praví usnesení českého klubu, že klub nabyl přesvědčení, že by obranou pokořené národnosti naší dal v nebezpečí „veledůležité zájmy našeho národa a nezbytnou shodu s jinými politickými přáteli."

My neznáme důležitějšího zájmu politického nad zájem národní cti a občanské svobody, a nemůže býti větším poškozením zájmu národního, než když representace česká poruší shodu a svornost s lidem českým. Ostatně řeč tuto a takovou již příliš dlouho slyšíme, a ozývá se k nám vždy, kdykoliv národu našemu byl zasazen nový políček a kdykoliv oprávněné jeho nároky nedošly slechu. Celou řadu příkladů poskytlo v ohledu tom rakousko-uherské vyrovnání, v němž ve všech otázkách klub český naprosté fiasko své politiky zakrýval „vyšší politikou." Spojenců a přátel politických mimo Jihoslovany, Slovince a haličské Rusy na říšské radě národ náš dosud ani v jediné otázce nenašel, kteráž se ho týkala. Domnělí spojenci a přátelé zneužívají nás pouze v otázkách, kteréž se řeší na úkor svobody občanské a kteréž národu našemu ukládají větší břemena. Neznáme jediného příkladu, kde by byli tito přátelé a spojenci podporovali program český, neboť zřízení university české stalo se dle programu a přání německých nacionálů.

Slibuje-li klub český, že hodlá podati vládě jakýsi výklad o zákazu slavnosti sokolské, nezakryje tím nikterak rozklad, který mezi českým klubem a českým národem nyní nadchází.

Naplněna jest míra trpělivosti a lhostejnosti českého národa, klub český příliš odhodlaně a ukvapeně postavil se tenkráte proti vůli a proti mínění všeho lidu českého. Národ český na dále viděti může v klubu českém pouze oddané sluhy administrace, ale nikoliv pomocníky své.

Národ náš nesmíří se s prohlášením jejich, národ náš nikdy neuzná přání Bendlův a Knotzův za svůj zákon, národ náš neklesne na stupeň žebráků, sbírajících drobty pod stolem přepychu německého nacionalismu. Národ náš půjde svorně svou cestou přes své poslance říšské a zachová vzornou jednotu svého přesvědčení, vědomí své národnosti a důvěru ve svou vlastní sílu. Službu cizím zájmům přenechá své delegaci, kteráž odvážně porušila národní svornost a jednotu národního přesvědčení. Národ náš konečně dobře pociťuje, že Knotziady prospívají Němcům a Janskyady Maďarům, chabost naší delegace pak že připravuje celému národu našemu budoucnost žebrákův sbírajících drobty pod stolem německého přepychu.

Říšská rada.

Poslanecká sněmovna.

152. schůze.

E. **Z Vídně,** 12. května.

(Původní a telegrafická zpráva „Národních Listů".)

Zajímavá je okolnost, že celé rokování o rozpočtu ministeria vyučování provázeno je skandalósními demonstracemi na universitě vídenské. Accompagnement sotva bude u konce, kdy rozpočet bude již vyřízen. Aspoň co slyší se z kruhů mládeže universitní, nezní dokonce, že by chtěla výtržností zanechat. Naopak, ona přenáší je na ulici. Dnes profesor Maassen nepřednáší a sály a chodby právnické fakulty jsou zavřeny, proto v budově universitní panuje klid, avšak jenom poměrný. Neboť vestibul je přeplněn rozčilenými studenty a poslední rektorovo slovo, jakési ultimatum, hrozící zavřením právnické fakulty, neučinilo žádný dojem. Studenti se posmívají, proto že domnívají se býti jisti, že ministr Gautsch tak rozhodných prostředků se neuchopí. Proto mají sto chutí v demonstracích pokračovati, zejtra v aule a dnes ještě na ulici. Před Maassenovým bytem nevolalo se jenom: „Pereat Maassen!", nýbrž, jak sám jeden německý list zdejší konstatuje, také: „Pereat Gautsch!" Můžeme na základě spolehlivých svědků pověděti, že velice hlučně; ba vyskytl se návrh, aby se také před okny ministrovými vykonala návštěva, neboť buršáci jsou v pravém slova smyslu rozvztekleni, že zavedeno vyšetřování proti jejich spolkům pro osvědčení nedůvěry Tomaszczukovi.

Akademické představenstvo, policie i studenti, kteří by zavřením právnické fakulty nejvíce utrpěli, činí vše možné, by se výtržnosti neopakovaly, a dnes konečně také zdejší časopisy, pochválivše demonstranty za bohulibé skutky, jež hrdinsky dosud vykonali, radí jim, aby dbali o svou kůži, neboť že „všeho moc škodí".

Do rokování samého nezaletělo ještě echo z university. Včera čekalo se nějaké obrněné slovo ministrovo, avšak Gautsch zůstal je dlužen. Podivnějším zdáti se bude v Čechách, že při vysokých školách na českou universitu nevzpomněl si z poslanců českých nikdo. Když se již tolik mluví, stojí snad nedostatky české university také za řeč. Pravda jest ovšem, že ministr zná všechny nedostatky přespříliš dobře a na sladké pobídnutí v plenu nic nedá — na pedál drsný klub český však šlápnout nechce a nemůže, jak patrno při zákazu slavnosti sokolské. Musí se tedy vyčkati, jak Gautsch sliby své, jež u něho lacinější jsou než-li borůvky, splní. Ale dosud ani jediný nesplnil a němečtí řečníci právem chválí si jeho nestrannost a spravedlivost k — Němcům.

Debata sama velmi znatelně ztrácí půvab a zajímavost pro samy poslance. Příliš dlouho již se vleče, nežli aby největší horlivost neumdlela. Mnozí dávají se ze seznamu řečníků vyškrtávati; obyčejně mluví se při poloprázdné sněmovně. Ale svou hodinu hledí každý řečník třebas s předmětem nepatrným, jako kusem staré zdi, vyplniti. Někteří poslanci pepří řeč svou nadávkou, podezříváním, osočováním a až druhý den při protokolu žádají a rozdávají se důtky. Takový byl introitus dnešní schůze. Kljun žádal důtku pro Luzzata, Luzzato pro Kljuna, Lueger pro Wrabtze a předseda jednomu důtku dal, druhému odepřel a pak dal dodatečně jednu též Pichlerovi, že německé pairy, kteří hlasovali pro návrhy Falkenhaynovy, nazval zrádci.

Derschatta žádal výstavbu dvou gymnasijních budov ve Štyr. Hradci, Nitsche zachování nižších gymnasií v Prachaticích a Třeboni jako kulturních školek na jihu Čech.

Na hr. Coroninim pozorujeme čím dále tím více, že vzdaluje se od pravice. Vyslovil se přímo proti zřízení slovinských paralelek v Gorici a na gymnasiích přímořských a žádal ještě větší rozmnožení škol vlaských.

Ministr Gautsch navyká si mluviti hlasem vždy tlumenějším, tak že mu rozuměti lze jen v největší blízkosti a že poslanci, kteří jej chtějí slyšet, musí se skupiti kolem jeho křesla. Tomu se Gautsch patrně naučil od Dunajewského. Dokud byl tento poslancem, bylo jej slyšet v celé sněmovně. Od té doby, co je ministrem, mluví vždy tišeji. Když dr. Gautsch promluvil poprvé, myslilo se, že bude nejen jedním z nejobratnějších ale také z nejslyšitelnějších řečníků ve sněmovně. Gautsch naději tu nesplnil. V loži žurnalistické ba na samých lavicích poslaneckých není mu rozumět ani slova. Tlumí snad ministr hlas, aby nebylo skutečné slyšet, co praví. Ministr stává se čím dále tím neurčitějším. Na stížnosti Nitschovy odpověděl, že s ústavy na českém jihu nenakládá jinak nežli s jinými. Jen hr. Coroninimu slíbil, že bude vlaské školství dle sil podporovat. O slovinském se tak nevyslovil. Snad mohli by poslanci přimět ministra, aby poněkud více užil svého dosti silného orgánu, kdyby, jako se děje v jiných parlamentech, zůstali na svých místech.

Každým rokem dvorní rada Kovalský opakuje žádost, aby se vláda postarala ve východní Haliči o střední školy pro Rusíny. Tento požadavek je tak spravedlivý, že věru již nejpilnější čas, aby se mu vyhovělo. Poláci sami měli by jej podporovat, aby nečinila se jim výčitka, že Rusíny znásilňují, a v zájmu míru mezi oběma národnostmi v Haliči působiti k jeho splnění.

Levice vyslala dnes proti Žáčkovi do pole dra. Sturma, který v dlouhé a unavující řeči hleděl vyvrátiti faktum, že tři čtvrtiny českého obyvatelstva moravského mají daleko méně škol nežli německá čtvrtina, avšak Sturm, dojista jeden z nejobratnějších řečníků německo-rak. klubu a ostřílený kos, sám asi dobře pociťoval vratkost svých důvodův a proto pospíšil si do zbrojírny „staatspartei" pro důvod dosti již orezavělý a přímo směšný, že německé školy neslouží na Moravě pouze Němcům, nýbrž státu. Od holedbání se Němcův, že jsou patentovanou stranou státní a požadavku, že Rakousko musí a může býti jenom německým, k přiražení státní pečeti na školy německé a odtud ke z brusu nové theorii, že němčina je jazyk v říši obvyklý, jenž tedy musí na všech školách být zaveden jako předmět povinný, jest jen jediný krok.

Jak vidno, celý ten řetěz bludného naparování se německého má svůj východ v domyslu o prvenství kmene německého v Rakousku a jeho nároku na výlučnou vládu.

S jakousi dotíravostí stavil se Sturm mezi Čechy z markrabství a království. Popíral onem právo, zváti se Čechy a ukazoval na separatistické — doufejme — na vždy již překonané snahy našich soukmenovců na Moravě. Pravíme: na vždy; neboť bohdá utkvělo v českém lidu moravském pevně již přesvědčení, že jedinou zárukou jeho národní existence v době, kdy Knotzovy snahy nabývají půdy také na Moravě, a proti nástrahám duumvirů moravských, Sturma a Chlumeckého, je nejtěsnější přilnutí a splynutí národovců českých v obou sesterských zemích.

A snad nezapomnělo se na Moravě na ono famosní nabídnutí Giskrovo Čechům v království, aby se tam poznalo, jaké hrozí nebezpečí ze separace a kdyby se to zapomínalo, truchlivý pohled za Litavu a následky osamocování se Slováků byl by snad účinnou výstrahou k návratu na cestu pospolitosti a družné vzájemnosti.

Že Sturm předpověděl Rakousku brzký skon, potrvá-li nynější systém déle, u řečníka oposičního nepřekvapuje, ale řečník Sturmova významu k takovým sešuntělým již efektům neměl by sahati. Item nedivíme se navnaďování ministra Gautsche. Tento svou bezbarvitostí a neurčitostí sám spůsobí, že ponenáhlu octne se v posici, v jaké byl jeho předchůdce: nenáležel nikomu, nikdo mu nebyl přízniv a když odešel, odešel nežalen. Z ministerské existence jeho nikdo neměl potěchu, z jeho pádu nikdo zármutek.

Ředitel Jahn mluvil ke sněmovně šestihodinným rokováním úplně znavené, ale přece náleží mu dík, že vřele ujal se zájmu svého stavu a společně s drem. Mattušem porážel Sturmovy výklady.

Zejtra počne schůze rokováním o kvotovém zákoně.

Předseda dr. Smolka zahajuje schůzi o ¼ na 11. hodinu.

Na křeslech ministerských: Gautsch.

Lože a galerie jsou hojně navštíveny.

V tisku rozdává se zpráva výboru vyrovnacího o zákoně kvotovém. Výbor navrhuje přijetí zákona.

Předseda uděluje k protokolu slovo posl. Klunovi.

Posl. Klun: V úterní schůzi večerní vyčítal posl. Luzzato mně a posl. Šukljemu, že si pomáháme „podezříváním, osočováním a očerňováním." My můžeme v každé chvíli to, co jsme uvedli, také dokázati. Jsme-li však takovým spůsobem obviňováni, nezbývá nám leč obrátiti se k předsedovi a žádati jej, aby posl. Luzzatovi udělil důtku, aby si nemyslil, že si tady může počínati, jako v obecní radě terstské. (Hlučný odpor a volání v levo: Zase podezřívání! To je slovinská manýra!)

Předseda: Posl. Luzzato skutečně, jak vidno z protokolu, užil slov „podezřívání, osočování a očerňování". Podezřívání a osočování by ještě prošlo (Veselost), avšak očerňování nemůže býti poslanci vyčítáno. Proto musím posl. Luzzatovi uděliti důtku. Může-li to, co bylo uvedeno, býti dokázáno čili nic, o tom nemohu diskusi připustiti, protože nepatří to před forum této sněmovny.

Posl. Luzzato: Posl. Klun obviňoval ve své řeči přímo celé město Terst, oficielní jeho zastoupení a městskou radu z irredentismu, uvedl doklady, které nespočívají nikterak na skutečnosti a proto byl jsem jako zástupce a obecní radní terstský nucen, proti tomu protestovat. (Souhlas v levo). Posl. Šuklje osoboval jen svému národu vlastenectví a pravil, že jen jeho strana nehledí do ciziny a nečeká odtamtud pomoci. Mohlo se tedy čísti mezi řádky, že strana vlaská hledí do ciziny a čeká odtud spásy. Tomu tak není, nebylo a nebude. (Pochvala v levo.) O vlastenectví nedáme se poučovati žádnou stranou, ani ne Slovinci. (Pochvala v levo.)

Předseda: Byl jsem upozorněn, že posl. Klun — co jsem za nepokoje přeslechl — se vyslovil: Takové podezřívání patří do terstské obecní rady. Také jemu musím uděliti důtku. (Veliká veselost.)

Posl. dr. Lueger: Ve včerejší schůzi tázal se mne posl dr. Vrabetz, jak prý mohu se diviti, že správce technologického musea ve Vídni má 5500 zl. platu a se sumy té lekati, já příslušník stavu advokátního, jehožto jeden příslušník dal na expensní notu za poradu s ministrem 500 zl. Všichni členové sněmovny rozuměli výroku tomu tak, jako bych byl tím míněn já. Konstatuji, že honorár ten žádal skutečně jeden advokát, ale byl to přívrženec německo-rakouského klubu. (Veselost v pravo.) Protože však padá na mě podezření, prosím předsedu, aby udělil posl. Vrabtzovi důtku. (Všeobecná veselost.)

Předseda: Tomuto přání nemohu vyhověť, protože nikdo z řečníků, kteří proti němu mluvili, ho nejmenoval osobně. Ostatně pan poslanec sám přiznal, že jeden advokát skutečně jednou žádal 500 zl. (Veselost.) Posl. Pichlerovi, který včera vyčítal německým duchovním, že rdousí a zrazují svůj vlastní národ, musím ještě uděliti důtku. (Pochvala v pravo.) Nyní dostaneme se konečně k dennímu pořádku. (Veselost.)

Pokračuje se v podrobné debatě o **rozpočtu ministeria vyučování.**

V debatě nalezá se položka pro školy střední.

Ke slovu zapsáni: proti Derschatta, Coronini, Foregger, Fuss, Wentzlitschke, Tuerk, Richter, Kraus, Moro, Burgstaller, Waibl, Wagner, Bazzanella; pro Nitsche, Kovalski, Špelina, Jahn, Mathon, Žáček, Krofta, Vošnjak, Oelz, Vitězić, Hevera, Swiezy, Pleva, Tonner.

Posl. Derschatta žádá, aby vláda konečně skoncovala vyjednávání se štyrsko-hradeckou spořitelnou stran půjčky 400.000 zl. pro stavbu dvou gymnasií ve Št. Hradci.

Posl. Nitsche. Jihočeským krajům bylo vládou vždy skrbleno. Dříve se jim nic nedalo, ale také nic nebralo. Nyní berou se jim i dosavadní ústavy vzdělávací, třeboňské a prachatické nižší gymnasium. Proto žádám, aby sněmovna přijala resoluci, kterou se vláda vyzývá, aby poskytla Třeboni a Prachaticům dostatečné subvence k udržení nižších gymnasií. (Pochvala v levo.)

Posl. hr. Coronini. Dotýká se mne vždy nemile, mluví-li se zde o vlastenectví celých národností. Cizinec, který by neznal naše dějiny, nýbrž znal Rakousko jen z jeho parlamentu, musel by se tázati: Kde jsou vlastně Rakušané? Doufám, že se to nebude opakovat a že nebude třeba poslanci hájiti vlastenectví těch, jež zastupuje. Zvýšení školného učinilo v Přímoří velmi nepříznivý dojem, protože chudým učiněno vyšší vzdělání nemožností a stane se privilejem boháčů. Námitek zemsk. výboru ministr vyučování nedbal. V příčině vlaských středních škol v Přímoří navrhnu resoluci, aby vláda věnovala jim pozornost. Vlaské obyvatelstvo, žádajíc vlaské školy, neprojevuje tím žádné protivenství k Němcům, naopak pozdraví radostně každé opatření vládní, aby zjednala se mládeži možnost, naučiti se němčině. (Pochvala v levo.)

Ministr Gautsch praví, že záležitosti učitelů tělocviku — jak to finance dovolí — chce věnovat úplnou pozornost.

Co se týče štyrskohradeckého gymnasia, schyluje se ku konci jednání na základě návrhů štyrskohradecké spořitelny.

Ohledně ústavů v Prachaticích a Třeboni vzal k vědomosti zprávy o zvětšení jejich návštěvy, ale proto přece nemůže dáti žádného slibu.

Co se týká většího zřetele na žáky vlaské národnosti na přímořských gymnasiích, správa vyučování bude o tom opravdově uvažovati.

Posl. Kovalský. Správa vyučovací nečiní pro Rusíny ničeho. Ve Vých. Haliči má 800.000 Poláků 14 gymnasií, 2½ millionů Rusínů jediné. Tak věci zůstati nemohou, nemají-li Rusíni býti nejnešťastnější národností rakouskou. Vlastní závadou je haličský zákon z r. 1867, dle něhož mají býti střední školy haličské polské a jen výminečně rusínské a dle kteréhož jen okr. zastupitelstvo má právo měniti vyučovací jazyk stávajícího gymnasia. Ustanovení ta jsou překonána stát. zákl. zákony z r. 1867 a správa vyučovací měla by právo na jejich základě zříditi školy rusínské. Očekávám od ní, že konečně vzpomene si také na Rusíny a splní spravedlivé a oprávněné jejich požadavky. (Pochvala v levo.)

K návrhu posl. Pscheidena přijímá se konec debaty. Proti dal se zapsati ještě Sturm, který zvolen generálním řečníkem proti, pro ředitel Jahn.

Posl. Sturm. Chci odpověděti na řeči posl. Webra a Žáčka a vytknouti naše stanovisko k vládě. Toto je dostatečně charakterisováno naším postavením k místodržiteli hr. Schönbornovi, který již svou kandidaturou dokázal, že je skrz na skrz českým stranníkem. Nesplňují-li vláda a tento strannický místodržitel požadavky moravských Čechů, je tím vinna jen nesplnitelnost a předpojatost jejich. (Souhlas v levo.) Naši krajané moravští slovanské národnosti nazývají se „Böhmen", jakoby české státní právo bylo již provedeno a Čechové moravští byli v našem markrabství expositurou velkého království. Proti tomuto názvu musíme se ohraditi a to tím více, protože sami vůdcové čeští, jako ministr Pražák r. 1848, vyslovili se proti odvislosti Moravy od Čech.

Posl. Žáček vyčítal nám, že jsme šli do Frankfurtu a zahájili již tehdy politiku utiskování. Odpovídám na to, že tehdy radili k obeslání sněmu frankfurtského dr. Pražák a hr. Egb. Belcredi. Tomu však již je dávno. (Veselost v levo.) Vyčítáte-li nám, že jsme zapomněli na ideály z roku 1848, pohleďte na muže své strany a nevyčítejte nám budoucně obeslání frankfurtského parlamentu, které nám vaši soudruzi navrhovali a doporučili. (Pochvala v levo.)

Vyčítá-li se nám od Čechů, že máme na Moravě 12 gymnasií, ať vzpomenou si páni, jak počeštěno třebíčské gymnasium, jak se vláda donucuje, aby převzala obecní gymnasia česká. Němci měli r. 1807 již 9 gymnasií na Moravě a Čechové od r. 1861 dostali jich 7. Vám tedy za našich vlád gymnasia zřízena, nám jenom nebyla vzata naše, což nynější vláda hledí dohoniti. (Veselost v levo.) Doznávám, že veliký počet slovanských žáků navštěvuje německá gymnasia, nebo byl by návrh Kvíčalův býval v Čechách možným, kdyby se Čechové nebáli samých sebe a kdyby se bylo věřilo výroku Grégrovu, že Čechové sami se poněmčují? Vy musíte tedy zřizovati ochranné hráze proti vlastním soukmenovcům.

Reálek mohli Čechové míti na Moravě tolik, co jich mají Němci, kdyby chtěli stejně platiti, ale to nechtějí. (Veselost v levo.)

My Němci chováme se dojista k Čechům na Moravě laskavě, ale domýšlivost, jakou mají stran středních škol, musí vzbuditi naše rozhořčení. Německé školy nejsou pouze pro Němce, nýbrž většinou pro stát a jeho potřeby. Čl. XIX. st. zákl. zákonů není zakázáno závazné vyučování němčině, neboť zemskými jazyky nerozuměna nikdy řeč v říši obvyklá, a tou je přece němčina. Jí může se na všech školách vyučovati jako frančině nebo angličině. Za hranicemi se jí vyučuje, jen v Praze, Lublani a Litomyšli se to nedovoluje. Chceme-li aby se držebnost němčiny neobmezovala, nechceme tím poněmčovati. Nejhorlivější apoštolé germanisace z doby absolutismu sedí na lavicích vládní strany, mezi nimi Lev Thun první.

Vy sami dokázali jste, že nepokládáte němčinu za pouhý zemský jazyk Trojanovým návrhem v otázce bankovní. Žádali jste v něm, aby se na rakouské straně kromě německého textu dala hodnota bankovky ve všech zemských jazycích. To jste si přece nemyslili, že hodnota bude ještě jednou udána německy? Mohli jsme pro tento návrh hlasovati, neboť němčina prostřed holdovacího věnce všech ostatních jazyků byla by dokonalým uznáním německé „staatssprache", jaké si jen můžeme mysliti. (Veselost v levo.)

Nechtějíce překážeti vyrovnání, hlasovali jsme však s vládou nám nepřátelskou proti části majority. Za to se nám ministr financí odměnil, praviv: „Teď navzdor se postavím na stranu pravice a ministerstvo bude kabinetem strannickým". Bylo by bývalo hezké, kdyby nám to byl řekl před hlasováním. (Veselost v levo.)

O ministru vyučování jsem přesvědčen, že nahlíží, že by další obmezování německého školství bylo státu zhoubno. Chci vyčkati, bude-li míti moc a vůli, přesvědčení své také provésti. Nynější vláda nemá ani moci, ani vůle, ona již dávno ztratila svoji raison d'etre, neboť sama již nepomýšlí na smíření a prohlašuje se za vládu strannickou. Až budoucí historik vyčte vládě, co vše učinila proti Němcům, jednotliví její členové zaleknou se svých vlastních činů. Potrvá-li nynější vládní systém, jest otázka nikoli zdali, nýbrž kdy Rakousko rozpadne se a zhyne jako stát jednotný. (Hlučná pochvala v levo.)

Posl. Jahn: Ministru vyučování zbývá ještě mnoho reformačních prací; jmenuju: zjednodušené jednání komisí zkušebních, zlepšení platův asistentů, zrušení triennia na zkoušku a řádné udělování kvinkvenálek professorům jako jiným úředníkům. Mnoho stěžováno si na přeplnění gymnasií. Příčinou je nedostatek odborných škol a nevyhovující učební plán škol měšťanských.

Posl. Beer žádal, aby se zavedlo povinné vyučovávání němčině místo jazykům moderním. Vyučování to bylo v Čechách zavedeno r. 1868, od Němců však zrušeno. Od té doby ovšem znalosti němčiny ubylo.

Týž poslanec vyslovil se také proti zřizování nových ústavů středních. Nedostatky v českém školství středním byly dokázány již několika řečníky, kdežto Němci jsou jimi dostatečně zaopatřeni. Čechové nežádají tedy leč to, co Němci již mají.

Prof. Suess, který zná české školy asi tak, jako já geologické poměry Kamčatky (Veselost v pravo), naříkal, že se na českých školách nepěstuje rakouská myšlenka státní. Správa vyučovací tuto výčitku dojista nepotvrdí a já ohražuji české ústavy proti takové důmince.

Posl. Sturm tvrdil, že všechna česká gymnasia moravská byla zřízena ústaváckými vládami. Konstatuji, že česká gymnasia v Brně a Olomouci byla zřízena r. 1886, třebíčské r. 1871, v době tedy, kdy ústaváckých vlád nebylo. Že v německých ústavech jsou čeští žáci, je pravda, ale z toho plyne jen, že je málo českých ústavů.

Bylo-li vyčítáno německým poslancům na pravici, že jsou renegáti, odpovídám, že jednají jen dle křesťanské nauky: „Co nechceš, aby se tobě činilo, nečiň jiným", a že respektují také právo sebeurčování jiných.

Nenavrhuji žádnou resoluci, neboť nemám k nim valné důvěry, ale doufám, že vláda uváží, co jsem přednesl a zjedná pomoc. (Pochvala v pravo.)

Zpravodaj dr. Mattuš: Posl. Beer včera litoval, že ubývá v Čechách u vzdělanců znalosti němčiny. Hlavní toho příčinou je, že pro češtinu na německých ústavech a pro němčinu na českých není zkoušených učitelů.

Poslanec Sturm dáta o nepoměru českého a německého školství na Moravě nevyvrátil. Zůstává nadále zjištěno, že stát stran zřizování a vydržování škol nejednal k Čechům se stejnou přízní. Proti Sturmovu tvrzení, že německé školy jsou pro stát, musím rozhodně vystoupiti, proto že školy musí býti zařízeny dle jazyka těch, pro něž jsou určeny.

Poslanec Sturm pozastavoval se nad tím, že se také Čechové na Moravě nazývají „Boehmen". Zvou se tak právem, neboť mluví týmž jazykem, jako Čechové v Čechách. Ostatně nejsem tak citlivým, abych nesnesl slova „Čechen".

Vyslovují-li se páni z oposice pohrdlivě o malých národech slovanských v Rakousku, na př. o Slovincích a jich literatuře, odpovídám: Stát má povinnost pečovat o to, aby tito malí národové dostali se na výši všeobecné vzdělanosti.

Posl. Sturm dovozoval také z našeho návrhu na rovnoprávné označení hodnoty bankovek, že jsme uznali německou „staatssprache". O té si ještě promluvíme, ale mohu levici dokázati, že ona sama němčinu za „staatssprache" neuznává. Zemským zákonem z r. 1868 ustanovili jste, že ani čeština ani němčina nemá býti povinným předmětem. Tehdy měli jste na českém sněmu většinu. Nepostavili jste tu češtinu na roveň s němčinou? A je to atributem „staatssprache", prohlásí-li se zákonně za jazyk nepovinný? (Souhlas v pravo.)

Posl. Sturm pravil o vládě, že ztratila raison d' être. Z prohlášení vlády, že chce opírati se o majoritu, nelze ani odvozovati, že ztratila svoji raison d' être, ani že upustila od svého cíle, ani že ohrožuje státní jednotu.

Zle bylo by v tom Rakousko, kdyby jeho existence byla ohrožena uspokojováním potřeb jeho národů. Naopak myslím, že vláda bude ještě potřebovati valně času, nežli provede, nač mají národové říše všechny nároky. (Pochvala v pravo.)

Po té se položka pro střední školy schvaluje a jednání přerušuje.

Posl. Tomaszczuk konstatuje, že ve své řeči 29. m. m., pro kterou dostal od antisemitských buršáků hanopis, ani slovem o činnosti studentů se nezmínil, nýbrž jen o jejich svůdcích.

Posl. Burgstaller a soudr. dotazují se ministra financí, je-li ochoten dovoliti dovoz koní do Terstu.

Konec schůze o půl 5. hod.; příští bude zejtra.

Na denním pořádku je zákon kvotový a další podrobná debata rozpočtová.

Politické zprávy zahraničné.

V Praze, 12. května.

Berlinská „Vossische Zeitung" obdržela ze Srědce dopis, ve kterémž dopisovatel praví: Některé úřadní osobnosti bulharské řekly mi ondy: „Naše krise bude tak rychle a šťastně ukončena, že se Evropa až podiví!" Podobně pronáší se i vládní časopisectvo bulharské, avšak dokládá k tomu ještě, že došly již od některých velmocí odpovědi, opravňující k naději na brzké vyřízení bulharské otázky. Není prý sice nyní možná, knížete Alexandra Battenberga nazpět uvésti, avšak rovněž tak jest prý nemožna kandidatura vévodův Leuchtenberga a Oldenburga, o Mingrelském knížeti ani nemluvě. Ve Srědci obíhá pověst, že bude některý z domácích výtečníků za knížete prohlášen, a jistá strana, která Stambulově diktatuře nepřeje, prohlašuje, že jest k tomu nejvhodnější osobností jakýsi Alexandr Exarch, kterýž dlouhý čas v Paříži se zdržoval a nyní v Cařihradě žije. Tento Alexandr Exarch pochází prý ze staré bulharské knížecí rodiny a pracoval kdysi v turecké diplomatické službě. Na veřejnosti nebyl nikdy politicky činným, a právě proto nebude prý moci žádná velmoc nic proti němu namítat Ačkoli se k pravdě nepodobá, že by všechny velmoci tohoto tureckého pensistu za nejvhodnějšího kandidáta pro bulharský trůn uznaly, soudí se přece ve Srědci, že by to nebylo snad nejhorším rozřešením bulharské otázky, neboť vladaři a jejich stoupenci prohlašují, že bude každý kníže cizího rodu, kterýž by Bulharsku byl vnucen, po krátkém panování za hranice vyvežen. — Některé vídenské, od vlády inspirované listy napovídají, že přikročí velké bulharské sobrání k definitivní volbě knížete za tichého, ale zaručeného souhlasu ruské vlády a že bude novému knížeti zůstaveno, aby obnovil přátelský poměr k Rusku.

* * *

Ve Švýcarsku bude v neděli národ hlasovati o novém kořalečním zákoně. Tato předloha má velikou politickou, socialní i hospodářskou důležitost, neboť jejím přijetím bude vláda posilněna, aby zahájila rozhodný boj proti kořalečnímu moru a zároveň bude celé řadě kantónův poskytnuta náhrada za citelnou ztrátu, již utrpí zrušením kantonálních cel, počínajíc rokem 1890. Tento zákon, k vůli němuž švýcarské politické strany již přes rok kompromisní politiku provádějí, a kterýž od 42 stavovských rad (z 45) a od 133 rad národních (ze 145) schválen byl, zasluhuje, aby přijat byl již proto, že na jeho provedení závisí možnost, aby se v socialním zákonodárství švýcarském konečně vážně mohlo pokračovati.

* * *

„Ruskému Obzoru" píše se z Petrohradu: „Polemika Bismarkovy „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" s různými listy ohledně historie okupace Hercegoviny a Bosny jest zde předmětem stálých rozprav. Mínění o těchto věcech se rozcházejí. Kdežto jedni za to mají, že odhalení Bismarkova orgánu za útok na hraběte Andrássyho považovati sluší, soudí druzí, že jsou jenom manévrem, „aby upravena byla půda pro úplné připojení Bosny a Hercegoviny k rakousko-uherské říši." Tímto míněním vysvětluje se okolnost, že některé ruské listy pojednou žádají, aby Rakousko Bosnu a Hercegovinu vyklidilo. Avšak v rozhodujících kruzích považují ona odhalení jenom za pokus německého říšského kancléře, aby svou politiku před ruským veřejným míněním ospravedlnil. Avšak jest pochybno, že účele toho dosáhne svalováním vší viny na ruskou diplomacii, neboť jest známo, že zrovna ty ruské listy, proti nimž odhalení berlínské „Norddeutsche Allgemeine Ztg." namířena jsou, ruské diplomacie nejméně šetří. Těmto listům není kníže Gorčakov žádným ideálem. Ony jsou s berlínskou smlouvou nespokojeny a používají nyní berlínských odhalení jakožto nejlepšího důvodu pro svůj požadavek, aby Rusko sledovalo samostatnou politiku. Hlásajíť: „ukazuje se nyní, že jsme měly pravdu tvrdíce, že jest naše diplomacie vším vinna; proto musí ruská politika na jinou dráhu zabočiti. Praví-li kníže Bismark, že mu po celé východní politice nic není, a že jest ochoten zůstaviti nám úplnou volnost, tím lépe." — V rozhodujících politických kruzích však dělá se z řečených vývodů Bismarkova orgánu tato závěrka: Považuje-li Německo opravdu celou východní otázku za věc, na kteréž mu nic nezáleží, může velmi snadno nynějším zmatkům v Bulharsku konec učinit. Zde v Petrohradě převládá mínění, ba přesvědčení, že by ruské požadavky ohledně vyřízení bulharské otázky již dávno byly uskutečněny, kdyby vladařstvo nedoznávalo podpory některých mocí. Ačkoli kníže Bismark nikterak není všemohoucím, má přece tolik vlivu, aby další podporování a podněcování bulharských vladařů proti Rusku a ruským návrhům zamezil. To prospělo by Německu v ruském veřejném mínění — na něž, jak se zdá, váhu klade — mnohem více, než všechna odhalení, jež s cílem svým úplně se minou."

* * *

Ohledně srbské ministerské a státní krise píše se drahému Bismarkovu orgánu „Kölnische Zeitungu": „Situace v Srbsku je žalostná. Král Milán pozbyl vší vážnosti, hlavně pro své marnotratnictví a pro korrupci ve veřejné správě, kteráž z něho pošla. Celý stát nalezá se v rozkladu. Generál Horvatović, kterýž se ještě za čestného muže považovati může, vzdal se ministerstva války, poněvadž mu tyto poměry nesnesitelnými se staly a on nad budoucností Srbska téměř zoufá. Jestli kdo, může jenom ministerstvo Jovana Rističe zachrániti zemi od nebezpečných převratů. A vskutku smířila se již i vídenská říšská vláda s myšlenkou, aby bylo Rističovi svěřeno zřízení ministerstva. Ristič splnil by totiž při vší své lásce k Rusku oba hlavní požadavky vídenské vlády: šetřil by smluv (ohledně Bosny) a opřel by se proti úplnému poruštění Srbska. Vždyť nechce Ristič Srbsko vydati Rusku, nýbrž chce jenom obnoviti přátelský poměr k Rusku. Avšak ještě obtížnější, než otázka zahraničné politiky, jeví se úloha vnitřní, hlavně vzhledem k zoufalému stavu srbských financí. Pokladny jsou prázdny a daní nelze již ani zvýšit ani rozmnožit. Avšak vydání ustavičně rostou; jsou veliká a při tom nezbytná, neboť jest jich potřebí na zúročení státních dluhů a na vyzbrojení vojska. Na nějakou novou půjčku není pomyšlení. Ale ovšem blíží se doba, kdy srbská vláda bude nucena provésti „opravu," kteréž se v Bělehradě říká „sjednocení srbských státních dluhů se snížením úrokové míry," tedy mírně řečeno: násilnou přeměnu státního dluhu, aneb, příkře řečeno: poloviční státní bankrot."

Umělecká výstava v Rudolfině.

III.

Především budiž opraveno jméno malíře Krisana, z něhož sazeč v uznání hodné počešťovací snaze a snad ne bez důvodu udělal v minulém referátě Křižana.

Obraťme se k práci vážné, k madoně Lva Lercha. Umělec vybočiv ze tradic staré školy vlaské, s patrnou tendencí realistickou zobrazil matku člověka, v jejíž tváři neskonalý bol, ale zároveň oddanost a vznešenost matky Vykupitele. Podařilo se mu to ve značné míře, v pojmutí i provedení.

Ve druhém sále prvního patra poutá obecnou pozornost větší obraz Jakuba Schikanedra „Smutný návrat". Smutná zádumčivá krajina. Na vozíku, do něhož zapřažena vychrtlá herka, jednoduchá černá rakev a za ní chudá žena s hlavou skloněnou a sepjatýma rukama v klíně. Herku, jež nemůže z místa, popohání velmi důrazně vozka, jenž kráčí vedle příšerného povozu. Obraz budí náladu chmurnou, zrovna tak jako to nebe, jež klone se nad dojemným výjevem a jež tím více působí, čím prázdnější, pustší krajina je vůkol, čím příšernější vůkol klid. Schikaneder jest malířem bídy, jenž vyhledává v chatkách chudiny motivy k obrazům svým a s uměleckou tvorbou spojuje také tendenci. V obraze, jímž letos obeslal uměleckou výstavu, jeví se značný pokrok. Co do koloritu bychom sice nesouhlasili ve všem s umělcem, však uznati sluší, že obraz malován je s porozuměním myslitele-umělce, s vroucností nadšence a s technikou malíře již vyspělého.

Stephanova partie z Kamenice vyniká svěžím koloritem, ačkoliv panáček na můstku v pohádkovém kroji je stafáží příliš konvencionelní.

Jakeschové obrázek „V háji" s růžovými ovčičkami na nebi, jež vyjímají se tam jako karmínové kaňky, nás příliš nenadchnul. Podivná to společnost, jež rozložena pohodlně na trávníku ve přírodě plné vůně, nedovede si krátit jiným spůsobem čas než tím, že na vzájem se ignoruje a že zabrána v noviny, hltá z potištěných sloupců pikantní „směs" a inseráty zamilovaných. Člověk by měl tisícerou chuť bouchnout některého z p. t. galantních pánův do zad a říci mu, jak sluší chovati se ve společnosti dam.

Sochorova podobizna hraběnky de V. S. nezapře francouzský původ svůj. Je pracována se znamenitou technikou a štětcem umělce, jenž nepřenáší na plátno jen tvary, nýbrž i život. Bledý, mramorový teint dámy vystupuje z temného pozadí poněkud přílišně; zde zdá se nám býti kontrast příliš silným.

„Beduin" V. K. Maška jest zajímavá studie. Matildy Tomsové „Motiv z Bavor" je prostičká, ale ne bezcenná práce nadané diletantky; náladou i koloritem vyniká svěží krajinka Kroupova „Na Doubravce".

„Princezna z pohádky" Bern. Sieburgra by nás, upřímně řečeno, k lehkomyslnému kousku nesvedla. K vůli ní bychom nešli ani na turnaj, ani do lví klece pro rukavičku. Pelikánův obraz „Na slatinách" prozrazuje pěkný talent.

V dolním sále nalezá se kolektivní výstava prací Waldhauserových. Sestává celkem z 60 obrazů, po většině z krajin. Waldhauser náleží k naší starší škole malířské, jejímž hlavním přívlastkem byla solidnost. Za okolností, v jakýchž nalezalo se naše umění domácí v dřívějších letech, vykonali malíři z této periody dost a nebyli bychom spravedlivými, kdybychom zneuznávali zásluh jejich. Klást na ně měřítko školy moderní ovšem nelze, zrovna tak jako by nerozumno bylo porovnávat prostičká kvítečka vypučelá po dlouhé zimě v první polovině tohoto století na vyprahlém palouce české poesie, s bohatými vonnými květy, jež ozdobou jsou krásné literatury naší moderní!

Waldhauser vyhledával nejraději motivy své v údolí vltavském a na Berounce a v těch zvlášť byl šťastným. Jsou mezi nimi některé práce velmi pozoruhodné. — — —

Ostatní místnosti v přízemí vyhraženy jsou pro akvarely, pastelly, rytiny atd. V první řadě poutá pozornost pastella Lerchova „Dospává". Mladá sličná kyprá dívka s oním růžovým nadechem ve tváři, jejž na líčka kouzlí sílící spánek, zabořena v měkkých peřinách, na nichž hoví si malá roztomilá koťátka, sní k ránu sladký sen. Rovněž velice zdařilá, v tonu měkká a elegantně provedená je Lerchova podobizna známé v Praze dámy. Velice talentovaný Stibral vystavil dvě rozkošné studie z Jindřichova Hradce, dále zastoupen je velice zdařilou prací pilný, svědomitý a nadaný Ad. Liebscher, pak J. Koula, Jakesch, snaživý a talentovaný Upeka, Kamil Stuchlík a jiní, k nimž ostatně ještě se vrátíme.

Denní zprávy.

— **Pomník Anastasiu Auerspergovi — pomník Resslovi.** Bývalý pán na Kamýku, pan dr. Otto Pollak, jenž to byl, který v den pověstné schillerovské slavnosti, jež konána v roce 1859 v Praze nesl ulicemi pražskými zlato-červeno-černou standartu, učinil, jak známo, návrh v říšské radě, aby na odčinění potupy, jež v Lublani dvakráte již stala se památce Auerspergově, zřízen byl básníku tomu v hlavním městě krajinském pomník a sice nákladem státu. Jest to sice pouhý nepodařený vtip poslance „nejkrásnějšího postavou", při příležitosti té — když už činí se návrh na zřizování pomníků z peněz veřejných — dovolili bychom si též učiniti návrh. Jest známo, jak zhanoben byl pomník vynálezce lodního šroubu před vídenskou technikou. Z pomníku onoho odstraněn byl totiž v německé zuřivosti nápis, jímž označen byl Ressel co rozený Čech. Svět nesměl zvěděti, že vynálezce pocházel z národu našeho, že pocházel z Chrudimi. Žádáme, aby odčiněna byla potupa, způsobená tím zrovna tak Resslovi, jako národu, jehož byl synem a vyzýváme české poslance, aby odpověděli na návrh páně Pollakův vyzváním, by pomník Resslův opět do původního uveden byl stavu.

— **Nové demonstrace.** Z vídenského agitačního komitétu dostala zastupitelstva německých měst a obcí, německých spolků a korporací vyzvání, aby zasýlala „prvnímu soudci" a „prvnímu kavalíru" v říši adresy souhlasu a vděčnosti za to, že páni tak důrazně ujali se v panské sněmovně ohrožených německých zájmů. „Nejčilejší" města jako Most, Liberec, Teplice atd. vyhověla již vyzvání tomu a za nedlouho zaskví se vybledlá popularita Schmerlingova, který již v r. 1865 prohlášen byl od svých nynějších ctitelův „za politickou mumii a za neštěstí Rakouska" v novém zase lesku. A „první kavalír říše" Karlos Auersperg, jemuž nemohli do nedávna odpustit, že uzavřel v r. 1879 „osudný kompromis s feudální šlechtou" a že tím ústaváckou většinu zmařil, přijat rovněž na milost.

— **Také-Němec!** Tisková kancelář německo-nacionální označuje v nejnovějším prádelním lístku povolaného do zemské školní rady dra. Aulla za také-Němce, kteréhož prý třeba za zradu, již tím spáchal na Němectvu, z řady skutečných a pravých Němců vyloučiti. Páni se tuze mýlí. Dru. Aullovi nikdy ani nenapadlo, hráti si na Němce, on dojista bude tomu tuze povděčen, bude-li z německých řad, do nichž dostal se jako Pilát do kreda, co nejdříve vyvržen.

— **Zdvořilá adresa.** Němečtí studenti zaslali profesoru dru. Tomaszczukovi, který, ačkoli je národnosti ruské, náleží k nejjízlivějším nepřátelům Slovanstva, následující zdvořilou adresu: „Vaše Blahorodí! Na útoky, jež učinil jste v řeči své ze dne 29. dubna t. r. na svazek německých nacionálů na radě říšské a ve které pravil jste, že korrupce stává se národním neštěstím, vlévá-li do srdcí mládeže jed nenávisti a závisti a protižidovské zášti — odpovídáme Vám my členové vídenských spolků buršáckých, že nemáte co Neněmec vůbec práva hráti si na německo-nacionálního kantora. V odůvodněné nenávisti, kterouž naplněni jsme proti všemu, co pravdě se příčí a co je neněmecké, vyslovujeme Vám, nadšenému obhajci prolhaného, korrumpovaného židovského tisku, jakož i oněm zástupcům německého lidu v Rakousku, kteří pro svou odvislost od židů dosud nezmohli se ani na jediný opravdový německý skutek — hlubokou soustrast. Jest nepravdou, že naplněni jsme jedem politické zášti, naopak, jsme nadšeni vroucím německým nadšením a horujeme pro velikost a slávu svého národa a proto při svých německonacionálních a antisemitických zásadách setrváme." — Dobře tak bukovinskému odřezanci, jenž snížil se oproti pokrevencům svým na německého pochopa. Takového vděku dostane se z pravidla každému renegátu.

— **Žádná všesokolská slavnost v Praze.** Slavnostní výbor měl včera večer mimořádnou schůzi, v níž dr. Čížek podal zprávu o své cestě do Vídně a krocích, jež deputace „Sokola" pražského podnikla za odvolání zákazu slavnostního průvodu u ministrpresidenta hr. Taaffa a Českého klubu. Hr. Taaffe prohlásil, že trvá rozhodně na zákazu slavnostního průvodu. Na základě tohoto prohlášení usnesl se slavnostní komitét po dlouhé rozpravě, **že setrvává na svém dřívějším usnešení, nepořádati letos vůbec žádné všesokolské slavnosti v Praze a že také nepodá proti policejním zákazům žádného odvolání.**

— **Z Nového Bydžova,** 12. května. Hluboce vzrušeni zákazem průvodu souhlasíme s Vámi, že slavnost může odbývati se jen úplná a neobmezená. — Sokol novobydžovský.

— **Z Dašic,** 12. května. Občané města Dašic s měšťanostou a městskou radou v čele přistupují k protestu občanstva pardubického proti zákazu slavnosti všesokolské. — Následují podpisy.

— **Z Hronova,** 12. května. Souhlasíme úplně s jednáním slavnostního výboru. Neslýchané toto pokoření je nám nesnesitelno. — Sokol v Hronově.

— **Z Pardubic,** 12. května. Obecní zastupitelstvo města Pardubic usneslo se ve včerejší schůzi jednohlasně na resoluci, jíž vyslovuje se politování nad neodůvodněným a naší národní cti trapně se dotýkajícím obmezením, vlastně zmařením všesokolské slavnosti. Resoluce zaslána Českému klubu na říšské radě. — Werner, starosta.

— **Občanský klub josefovský** maje na zřeteli, že nejhlavnější podmínkou státního rozkvětu a pokroku jest občanská svoboda, s potěšením uvítal příklad daný královskou Prahou, přidává se úplně k resoluci sboru obecních starších stran zákazu slavnosti všesokolské a vyslovuje zároveň pevné přesvědčení, že příkladu toho budou následovati veškeré obce české na obhájení národní cti.

— **Občanský klub v Kolíně** přistupuje k resoluci obecního zastupitelstva zlaté slovanské Prahy v příčině zákazu slavnosti všesokolské, jejž považuje za libovolné obmezování skromné naší zákonem zaručené svobody spolčovací a shromažďovací. Spolu očekává, že poslancové čeští konati budou co uražená čest a důstojnost národa našeho vyžaduje, pamětlivi jsouce hesla: „Nedejme se!" — Jan Patočka, náměstek starosty, Josef Foitl, jednatel.

— **Z Kralup,** 12. května. Zástupcům královské Prahy, zvláště dru. Podlipnému, za obhájení cti národa českého hřímavé „Sláva"! Praha jest a bude slovanskou, Vídeň nám ji nevyrve. — Prokop Mašner, Václav Lad. Jodl.

— **Z klubů občanských.** Klub voličů novoměstských má schůzi klubovní v pátek dne 13. t. m. v I. poschodí restaurace pana Choděry (Ferdinandova třída) o půl 8. hodině večerní. Na denním pořádku jest: a) Sdělení výboru; b) rozhovor o některých otázkách časových, jež zahájí p. Karel Tůma; c) volné návrhy. Hosté mají přístup.

— **Z Ústřední Matice školské.** Před nedávnem stěžováno bylo veřejně na ochabování činnosti jednotlivých odborů místních pro Ústřední Matici školskou a na příklad uváděn Kojetín na Moravě. Aby nevzešlo nedorozumění, budiž ke zprávě oné doloženo, že město Kojetín nyní jako dříve koná věrně a horlivě svou povinnost a že výtka dotýkati se může jen okolí kojetínského, neboť sbírky odboru kojetínského pocházejí až na malé výjimky z města. V březnovém sešitě „Věstníka" Ústřední Matice školské stojí Kojetín v řadě odborů moravských a slezských již na místě čtvrtém s příspěvkem 641 zl. 6 kr. (od října 1885 do září 1886). Ostatně jest zpráva o další činnosti odboru uvedena v květnovém, právě vydaném sešitě „Věstníka" matičního.

— **Klub přírodovědecký** pořádá v neděli dne 15. t. m. vycházku botanicko-entomologickou do Polabí vedením univ. asistenta a doc. pana dra. J. Velenovského. Účastníci sejdětо se o 7. hod. ranní na nádraží severo-západní dráhy v Karlíně.

— **Výstavy.** Spolek pro pěstování řezby lupenkou v král. českém pořádá ve dnech pouti svatojanské od 14. do 17. května ve velkém sále ostrova Střeleckého druhou výstavu předmětů, vyřezaných lupenkou. Výstava tato obeslána bude též pracemi žáků z městských útulen, kteréž pod dozorem p. učitelů spolkových provedeny byly. Výbor koná náležitá opatření, aby výstava měla zdar nejlepší.

— **Z Umělecké besedy.** Letošní slosování uměleckých předmětů díti se bude dne 17. t. m. Aby zaplacené do té doby příspěvky v čas zaneseny býti mohly, žádají se páni jednatelé a členové Umělecké besedy, by tyto laskavě bez otálení zaslali; neboť čísla legitimací nezaplacených do 16. t. m. nemají nároku na výhru. — Odbor výtvarný odbývá dnes večer svou týdenní schůzi. — Hudební odbor Umělecké besedy oslavil památku zakladatele svého mistra Smetany v předvečer jeho úmrtního dne, 12. května, spůsobem důstojným a dojemným. Četná hudební obec sešla se do Smetanovy vkusně upravené síně, kde oslavencovo poprsí, na záhoně palem a kvítí spočívalo a věrností podoby mile překvapovalo. Program celého večera vyplněn byl skladbami Smetanovými: úvodem k „Libuši", zpěvem Přemysla z „Libuše", českou polkou a jedním ze „Snů" triem, kvartetem „Z mého života" a duetem „Z domoviny". Na provedení programu brali podílu pánové: dr. Buchal, K. Ondříček, dr. Šafránek, K. ze Slavkovských, řiditel Švácha, dr. Theurer a V. Viktorin.

— **Hospodářství kyjovských Němců před porotou.** Pro zpronevěření v úřadě odsouzený fakcios obecní tajemník Nedvěd v Kyjově odvolal se z rozsudku, ale nové přelíčení toto dopadlo opět v jeho neprospěch. Na základě výroku porotců byl odsouzen nyní pro zločin zpronevěření v úřadu a zločin zneužití úřední moci na rok do těžkého žaláře, (při dřívějším přelíčení pouze do pětiměsíčního).

— **Učitelské a školské zprávy.** Literární odbor jednoty paedagogické bude míti schůzi v pátek dne 13. t. m. o 6. hodině ve sborovně novoměstské měšťanské školy dívčí.

— **Sokolský věstník.** V místnostech „Sokola" vinohradského „na Plzence" přednášeti bude v sobotu dne 14. května v 7 hod. večer pan Mdr. Kurz. Hosté budou vítáni. — Slet „Sokola" nechanického, novobydžovského, žiželického a chlumeckého bude v neděli 15. května t. r. v Chlumci n. C. Program: 1. O 11. hod. uvítání přibylých jednot. 2. O 3. hod. seřadění před radnicí, načež vycházka do parku „Liverpoolu", kdež odbývati se bude koncert účinkováním sokolské kapely nechanické řízením kapelníka br. Jos. Diviše. 3. O 8. hodině taneční zábava. Čistý výnos určen na upravení tělocvičny.

— **Klaarův ústav pro zaopatření a zaměstnání dospělých slepců v Praze,** jakož i ústavní kaple archanděla Rafaela, budou dne 15. t. m. odpoledne a 16. května celý den k vůli všeobecné návštěvě otevřeny. Kaple ústavu patří pro své vyzdobení krásnými obrazy na omítce (fresco) od Führicha, Kandlera, Lhoty, Sequence a Lišky a pro krásnou sochu sv. Rafaela z kararského mramoru od Emanuele Maxa dovedně vytesanou — mezi skvělé zvláštnosti král. města Prahy. Ve veliké pracovně ústavní vystaveny budou práce slepými chovanci zhotovené, které se také prodávají. Fotografie krásné sochy sv. Rafaela a obrazů nástěnných dostati lze v uvedené dny u vrátného ústavu. Čistý výnos věnován jest ústavu.

— **Zvýšení jízdních cen na dráze buštěhradské.** Správa této dráhy oznamuje, že počínajíc 1. červnem t. r. budou ohledně místní osobní dopravy pro jízdní lístky druhé a třetí třídy mezi Prahou s jedné a Rakovníkem, Lužnou-Lišany a Krupou se strany druhé zavedeny nové, částečně zvýšené jízdní ceny. Zpráva tato ovšem nemile se dotkne obecenstva a interessentů vůbec. Při tom nemůžeme podivení své zamlčeti nad touto okolností: Odhodlala-li se již správa dráhy zvýšiti ceny, proč vyňala z toho první třídu? Vždyť cestující, kteří této I. třídy k jízdě používají, snáze by snesli zvýšení cen dopravních nežli prostřední stav obyvatelstva, obchodníci, řemeslníci, živnostníci a jiní, kteří ve III. třídě jezdí a nemohou si popřáti z příčin pochopitelných pohodlí a výhod, přichystaných pro pány, I. třídy k jízdě používající.

— **Velké parníky** plují z Prahy od přístavu u mostu Palackého do Štěchovic v neděli a ve svátek v 7 a všedního dne v 8 hodin ráno.

— **Výroční den úmrtí mistra Bedřicha Smetany** oslavili včera o 10. hodině dopol. členové Národního divadla důstojným spůsobem. V starobylé byzantinské kapli sv. Martina na Vyšehradě sloužil P. Kopal smuteční bohoslužby za zvěčnělého mistra české hudby. Přítomni jim byli: družstvo Národního divadla, členové zpěvohry a činohry s řiditelem p. Šubrtem, sestra mistra B. Smetany, městský radní pan Vojta Náprstek, dámy bývalého klubu amerického, deputace akademického čtenářského spolku a četní přátelé zesnulého. Při mši spoluúčinkoval celý mužský sbor Nár. div. za řízení kapelníka pana Vyskočila. Po ukončení církevních obřadů odebrali se všichni účastníci ke hrobu B. Smetany, kde členové sboru Národního divadla zapěli dojemně dva smuteční sbory, načež řiditel pan Šubert položil jménem Národního divadla na hrob nesmrtelného Smetany skvostný vavřínový věnec s bohatými stužkami v barvách národních.

— **Nová továrna v Žižkově.** Pražská firma Köwer hodlá vystavěti blíže olšanských hřbitovů továrnu na vyrábění laků a fermeží. Příslušné edikťální řízení ustanovilo okr. hejtmanství vinohradské na 17. t. m. Již při obchůzce protestovali zástupci obce pražské rozhodně proti zřízení továrny, poněvadž stálým kouřem bylo by celé okolí znečišťováno a zejmena přečetní navštěvovatelé hřbitovů nemile obtěžováni.

— **Sňatek.** Slečna Johanka Parkosova z Prahy a pan Antonín Hugo Franzl, sládek v Braníku, slavili dne 9. května dopol. sňatek svůj v chrámu týnském v Praze.

— **Národní slavnost v Praze.** Dnes v pátek o 7. hodině večer sejdou se pánové a dámy z vlasteneckých kruhů pražských v malé síni Měšťanské besedy, aby stala se úrada o slavnosti, jižto místní odbory Ústřední Matice školské v Praze asi v prvé polovici července budou pořádati. Ve přípravném komitétu zasedají zástupcové městské rady pražské, Měšťanské besedy, „Hlaholu", Umělecké besedy, akad. čten. spolku i budou k účastenství vyzvány také jiné spolky a korporace pražské, zejmena „Sokol."

— **Nová stanice.** Dne 15. května t. r. otevřena bude na trati c. k. rakouských drah Plzeň-Duchcov mezi stanicemi Počeradce, případně Židovice a Obrnice ležící zastávka Sedlec pro dopravu osob. Jízdní lístky vydávati se budou na zastávce samé. Osobní vlaky staví v zastávce Sedlec výminečně 1 minutu.

— **K zakázanému sjezdu všesokolskému.** Schůze slavnostního výboru dnes v 8 hodin večer.

— **Komisionelní prozkoumání mostu Františka Josefa** konalo se včera za řízení magistrátního koncipisty pana Picka, u přítomnosti místodržitelského stavebního rady pana Hartmanna, vrchního policejního komisaře Kačerovského, městského rady pana Nováka, professorů na české polytechnice pp. Salaby a Vávry a městských inženýrů pp. Taťouna a Machulky. Komise odebrala se pod most na velkou loď, na níž bylo zřízeno lešení a prozkoumala bedlivě železnou konstrukci dolejší části mostu od břehu v Eliščině třídě až asi do polovice mostu, aniž by byla shledala konstrukci nějak vadnou. Dnes bude prozkoumána týmže spůsobem druhá polovice.

— **Nová plovárna.** Magistrát svolil k zřízení plovárny ve Vltavě u Holešovic. Při komisionelním zkoumání řečiště shledáno, že průměrná hloubka obnáší $2^1/_2$ metru.

— **Sjezd obchodnictva českého z Čech a Moravy,** který se měl o svátcích svatodušních v Brně odbývati, nebude svolán.

— **O zřízení lanových drah v Praze** uchází se rak. gen. konsul v Ženevě ryt. Schäck a komisionelní řízení v záležitosti této ustanovilo delegované okr. hejtmanství smíchovské na 20. t. měsíce.

— **Trapný výstup** odehrál se včera k večeru v Ječné a okolních ulicích. Manželka továrního dělníka, která byla již delší dobu trudnomyslnou, dostala včera výpověď z bytu, což ubohou tak dojalo, že chtěla i s dítkem skočiti s II. patra, v čemž jí bylo ještě v čas zabráněno. Nedlouho na to vyběhla na ulici s dítětem, křičela, že jest nešťastná a že si musí zoufati, což spůsobilo velký sběh lidí. Konečně poštěstilo se přiměti nebohou, aby se návratila do bytu, kde byla přísně střežena a zavolán lékař, aby dal úsudek o její stavu.

— **Zábavy.** Ve prospěch Ústř. Matice školské pořádá Česká jednota paní a dívek v Plzni v sobotu dne 14. května 1887 v městském divadle v Plzni akademii za laskavého spoluúčinkování pí. B. Schmidové, sl. H. Částkové, pp. J. Bečváře a J. Tichýho a Filharmonické besedy v Plzni. Začátek o $^1/_2$8. hod. večer.

— **Změna držebnosti.** Ve třetí exekuční dražbě u zemského soudu prodáván byl včera válcový mlýn č. 202-I pana Karla Štípka u staroměstské lávky. Odhadní cena obnášela 70.000 zl.; vadium složilo 9 kupců. Mlýn vydražil za nejvyšší podání 54.100 zlatých pokař p. Karel Červenka.

— **Velké rejdiště pro děti ve Stromovce** jest již upraveno. Nalezá se za lesíkem na pravé straně u výstavní budovy. V těchto dnech postavil tam tesař p. Hubáček nákladem 4.500 zl. velmi vkusně zařízený kolotoč pro zábavu dítek.

— **Zastřelil se.** Ve středu v poledne zastřelil se ve svém bytu v Jindřišské ulici pan MDr. Edv. Kirchmayer, vrchní štábní lékař ve výslužbě a majitel domu, jsa 65 let stár. Byl již několik roků těžce churav, trpě velké bolesti, což jej konečně dohnalo k zoufalství. Byl muž lidumilný a vážený.

— **Zatykačem** stíhá poradní komora zemského trestního soudu Josefa Slavíka, recte Pospíšila, pro zločin krádeže, jehož se dopustil na svém chlebodárci p. Václ. Žežulkovi. Ukradl mu zlatý řetěz, zlaté dámské hodinky s řetízkem, zlatý prsten a zlaté knoflíčky, načež s lupem zmizel. Jest asi 24 roků stár a přísluší do Bezděčína u Ml. Boleslavi. Jest postavy velké a štíhlé, mluví pomalu a mívá ústa obyčejně stále otevřena. — Dále stíhán zatykačem Václ. Malhous, 52letý nádenník z Mladé Boleslavi, pro zločin krádeže. V noci na 10. dubna vloupal se do bytu hostinského pana Procházky v Uhříněvsi a odnesl odtud různé věci. Jest postavy prostřední a silné, má černé vlasy, silný hnědý vous, v obličeji jest snědý; měl na sobě tmavý kabát a vysoké boty.

— **Buršácké výtržnosti** opakují se v poslední době téměř každé noci nejen v odlehlých uličkách, nýbrž i v nejživějších třídách pražských. Jsou to výtržnosti zjevně provokační a dle určitého plánu nastrojené. V noci na včerejšek udály se dvě veliké výtržnosti buršácké: jedna v Josefově a druhá pak, o níž podrobnější zprávu podáváme, ve Ferdinandově třídě. Při obou byli klidně ubírající se Čechové surově napadeni. Baletní mistr Národního divadla, p. Aug. Berger vracel se k půlnoci se svým bratrem, úředníkem assekuračním a p. Kolácím z Libně, kde řízením jeho konala se zkouška k národní slavnosti ve prospěch Ústřední Matice. Zastavili se v nové Choděrově plzeň

ské pivnici na Ferdinandově třídě, kdež pobyli asi hodinu. Sotva vykročili ze vrat, aby nastoupili cestu k domovu, setkali se s davem buršáků, z nichž každý měl na hlavě zelenou čapku a v ruce klacek. Beze vší příčiny ztropili buršáci nehorázný hluk, který daleko se rozlehal. Pan Berger a průvodčí jeho nepromluvivše ani slova a nedbajíce řádění buršáků, ubírali se klidně dále. Jako by na povel předešli je však buršáci a zůstali na rohu Mikulandské ulice státi, zatarasili široký chodník, tak že zmínění pánové byli z nenadání buršáckou chasou obklopeni. Stěží prodral se p. Berger ze svými průvodčími řadou spílajících mladíků, kteří u vědomí převážné většiny své, patrně čekali jen na příležitost, aby mohli „bojovnost" svou osvědčiti. Z nenadání vrhl se jeden z buršáků na baletního mistra p. Bergra a uchvátiv jej za krk, začal jím lomcovati a ke zdi jej tlačiti, hulákaje, že jest pohledem jeho uražen. Drzým způsobem žádal pana Bergra za udání jmena, a když žádosti jeho bylo vyhověno a napadený prohlásil, že jest členem Národního divadla, pravil buršák s potupným smíchem: „To jsem měl věděti dříve, musím si utříti ruce, které jsem si sáhnutím na takového Čecha pošpinil." Na to vytáhl kapesní šátek a utíral si ruce. Když pak pan Berger a společníci jeho proti dalším insultům brániti se počali, obořili se na ně buršáci poznovu rozkřikujíce, že je naučí způsobům a že požádají ryt. Stejskala, aby s nimi (rozuměj s Čechy) promluvil po německu. Napadení, vidouce přesilu a jsouce od zuřivců obklopeni, volali po stráži, která z nedaleké policejní budovy přikvapila a buršáky i napadené Čechy vyzvala, aby se odebrali na policejní řiditelství. Na strážnici počínali si buršáci hrubě a neuposlechli ani opětovaného vyzvání, aby smekli, odvětivše, že jim strážníci nemají co poroučeti Zjistilo se, že buršák, který pana Bergra napadl, jej škrtil a surově mu nadával, jmenuje se Richard Schubert, že jest kandidátem filosofie, rodilý v Sasku, ale příslušný do Jilemnice v Čechách; bytem jest v domě č. 8 v Benediktské ulici. Když také jmena ostatních buršáků byla zjištěna, byli tito propuštěni a vyzváni, aby se druhého dne (včera) v 10 hodin dopoledne dostavili na policejní komisařství Starého města, kamž také napadený baletní mistr pan Berger přišel. Buršák Schubert počínal si opětně tak drze, že ho musil vrchní komisař pan Kačerovský důrazně napomenouti ke slušnosti. Poněvadž pan Berger byl od buršáka Schuberta hrubě uražen, prohlásil po podepsání protokolu, že podá na něho žalobu pro urážku na cti.

— **Hledají se bezdětní nájemníci.** Následkem vzrůstu předměstí, jakož i některých uskrovnění se obecenstva uprázdnila se o nynějším činžovním období hojnost bytů a bílé cedulky se známým nápisem v čistě pražském dialektu: „Zde jest byt k pronajmutí" lze nalézti ob dům, ne li na každém domě. A přes to vše možno ještě dnes naraziti na pronajímatele bytů, kteří vedle nároků na správné placení stále ještě slušné činže kladou podmínky, s jakými obyčejně možno se shledati jen v humoreskách, a o nichž nikdo by netušil, že možno vážně je činiti. Takovou podmínkou bývá bezdětnost o byt hlásící se strany. V několika případech bylo možno podmínku tuto čísti černě na bílém hned na lístku byt ohlašujícím; — vícekráte asi byla ústně sdělena. Na vzdor humoru, který se za ní tají, pozastaví se zajisté nad podobnými „humanními" názory každý člověk vzdělaný; bylo by zajímavo zvěděti, kam poděly by se veškeré rodiny, jimž nebesa požehnala, aniž by jinak byla se jim postarala o vlastní dům, kdyby tento způsob, nepronajímati byty jen rodinám bezdětným, zavládl všeobecně? S podobnými názory ještě dnes neradi se setkáváme; než lze se naditi, že přirozená obleva v poptávkách přiměje takto citelně majitele a majetnice domů k tomu, aby svým nájemníkům velikomyslně dovolili — míti rodinu, a aby bezdětným manželům—nájemníkům v jich domě narození se potomka neznamenalo zároveň — výpověď z bytu.

— **Sbor obecních starších.** Do referátu o schůzi sboru obecních starších vloudilo se několik chyb. Předem státi má v odstavci 2. ve 3 a 4. řádce zdola: „Němcům všech výhod" místo „Němcům však výhod" atd., dále v 3. odstavci ve 4. řádce zdola: „váhajíce ještě" místo „odkládajíce ještě". Na konci řeči p. dra. Podlipného státi má: „Řečníku četní obecní starší" atd. místo „čelní obecní starší"; v páté řádce od konce celého referátu státi má: „nekončící potlesk, k němuž i galerie přizvukují," místo „nekonečný potlesk, k němuž i galerie se přidávají".

Zprávy spolkové.

Beseda „Okoř" odbývá v sobotu dne 14. května t. r. o 8. hod. več. 40. půlletní řádnou valnou hromadu v místnosti spolkové. Žádoucno jest, aby se veškeří pp. členové v plném počtu dostavili. — **Spolek „Parokruh"** odbývá v neděli dne 15. t. m. o 6. hod. več. v místnostech spolkových členskou schůzi. Žádoucno, by větší počet členů se dostavil. — **Družstvo českobratrské v Praze** odbývá řádnou schůzi výboru dne 18. t. m. o 3. hod. odpol. v místnosti spolkové.

Různé zprávy.

= **Z Oděsy** dává si vídenský „Tagbl." telegrafovat následující sensační kachnu: „Neznámí pachatelé rozřezali na několika místech podmořské telegrafní lano, které spojuje jednotlivé pobřežní baterie při zátoce sebastopolské a ukradli na 300 sáhů kabelu. Krádež vzbuzuje sensaci tím větší, jelikož toto telegrafní spojení udržováno bylo v nejpřísnější tajnosti a dnem i nocí střeženo.

= **Poplach v Miškovcích.** V Miškovcích panuje velké rozčilení následkem události, jež se přihodily na tamní poště. Náčelník poštovního úřadu Moysch byl v úterý nalezen ve svém bytě mrtev s podříznutým hrdlem. Téhož dne zachvácen byl poštovní oficiál Ehrlich, stařec 65letý, na veřejné ulici šílenstvím. Později raněn mrtvicí a ještě během večera zemřel. Zavedeným vyšetřováním shledán schodek 3.500 zl. Dále bylo zjištěno, že poštovní oficiál Juresa před šesti týdny se svolením náčelníka poštovního úřadu opustil město, aniž se posud podařilo zjistit, kde mešká. Nebylo lze dosud vyšetřit, kdo defraudaci spáchal.

= K. **Z Vídně**, 12. května. (Zvl. telegr. „Nár. L.") „N. W. Tagblattu" telegrafují z Cařihradu, že zemřel tam Marian Langiewicz, známý diktator polského povstání v r. 1863 a po něm v Tišňovicích a Josefově internovaný.

= **Z Florence**, 12. května. (C.-B.) U přítomnosti královské rodiny, ministra Zanardelliho, diplomatického sboru, předsednictví parlamentu, četných umělců a hodnostů bylo odhaleno průčelí velechrámu za vyzvánění všemi zvony. Ulice a kostelní náměstí byly ozdobeny prapory. Arcibiskup sloužil mši a dával papežské požehnání. Královská rodina i slavnostní hosté súčastnili se bohoslužeb.

= **Z Paříže**, 12. května. (C.-B.) Dnes začal prodej korunních démantů, k němuž dostavilo se asi 250 francouzských a cizích kupcův a mnoho přátel umění.

— **Parník „Champagne"** vyzdvižen z hlubiny a vrátil se do Havru.

= **Aféra Maassenova.** Přes důrazné vyzvání rektorovo neutišilo se dosud rozčilení studentů. Včera již o 8. hod. shromáždil se velký počet studujících ve vestibulu budovy universitní. Křídlo, v němž se nalezá fakulta právnická, bylo uzavřena. Mezi studenty vedeny velice rozčilující debaty a stále přibývalo nových příchozích. K půl 9. hod. oznámil jeden ze studentů, že se utvořil komitét, jenž se chce rektoru zaručit za udržení pořádku a požádat jej, aby zrušil uzavření fakulty. Deputace dvaceti studentů odebrala se do kanceláře rektorovy. Avšak mezi tím, co deputace ještě rokovala s rektorem, agitovali buršové horlivě proti zřízení studentského komitétu. Rektor university a dekan fakulty právnické žádali členy deputace, aby se svými podpisy zaručili za udržení pořádku. Toto prohlášení však bylo později roztrháno, poněvadž většina studentů proti němu protestovala. O 10. hodině vyšel rektor mezi studenty a napomínal je k pořádku. Avšak i po té shromážďovaly se davy studentů ve vestibulu, kdež předčítány články časopisů, napomínající k mírnosti. Na schodech předčítal student jeden resoluci, jež měla býti podána rektorovi a ve které se rozhodně protestovalo proti chování policie, jež prý libovolně zatýkala a jejíž zřízenci prý studentstvu spílali a je uráželi. V půl hodině pokryta resoluce několika sty podpisů a odevzdána deputací rektorovi. Ke 12. hodině polední udál se bouřlivý výjev. Jeden slovinský studující zvolal pojednou: „Sláva Maassenovi! Prosit Maassen!" Volání to mělo v zápětí ohromnou vřavu. Buršové sápali se na Slovince, jehož se ale několik rozvážnějších studentů zastalo a odvedlo jej na rektorat. Také as dvacet českých studujících zde přítomných opřelo se rázně buršákům.

Z Vídně, 12. května. (Zvl. telegr. „Nár. L.") Jak již oznámeno, bylo při demonstraci před bytem Maassenovým včera večer zatčeno pět studentů. Jsou to právník Artur Sing, filosof Jindř. Janota, právník Schamo Morgenroth, medik Josef Brünner a medik Ed. Fürst. Všichni předvoláni dnes před policejního soudce na komisařství josefovském. Sing a Janota byli pro pouliční demonstraci a volání „Pereat Maassen!" odsouzeni na tři dny, ostatní tři jednak pro vzdorování stráži, jednak pro neslušné chování do vězení na 24 hodin. Všichni se z rozsudku odvolali. Dnešní večer proběhl úplně klidně, výtržnosti a demonstrace více se neobnovily. Před bytem Maassenovým bylo silné oddělení policistů, jež však nemělo příležitost zakročit. Odpoledne kolovala v kruzích studentských i policejních pověst, že studenti před bytem ministra Gautsche uspořádají kocovinu. Pověsti ty osvědčily se býti nepravdivými. K vůli opatrnosti byla před bytem Gautschovým rozestavena policie. Dnes odpoledne přihlásilo se u rektora několik spolků studentských, které se chtěly zavázati, že udrží pořádek. Přednášky zejtra opět na všech fakultách počnou, avšak opatření, omezující nával nestudentů do budovy universitní zůstanou v platnosti, tolikéž omezení vstupu do místnosti fakulty právnické a do učební síně Maassenovy.

Ze soudní síně.

Oprava páně Masarykova před soudem odvolacím.

Článek náš ze dne 19. února t. r. s nadpisem „Filosofové samovraždy" či vlastně „oprava" pana professora Masaryka, vztahující se k tomuto článku, byla již po dvakráte předmětem řízení soudního a včera jednáno o ní po třetí, tentokráte před čtyřčlenným soudem odvolacím, jemuž předsedal rada z. s. p. Svoboda.

Jak čtenářům našim známo, byla oprava páně Masarykova okresním soudem po dvakráte odmítnuta a v rozsudku uvedeno, že nemůže být redaktor listu našeho nucen ku přijmutí a otisknutí opravy, poněvadž není věcna, nýbrž je kritikou článku. Totiž oprava vyvracela fakta, která vyvrátiti nemohla. Opravovalť pan professor Masaryk i věty, které se netýkaly jeho samého, nýbrž osoby třetí. Zpravili jsme v dotyčném referátě ze soudní síně čtenáře své o tom, že pan professor Masaryk sám uznal první opravu, kterou zaslal, za nedostatečně stylisovanou, a zaslal opravu jinou, kterou jsme pak dobrovolně přinesli v čísle ze dne 10. března na straně druhé v prvém sloupci. Toto naše uveřejnění nedostačilo panu profesorovi, i domáhal se soudně otištění opravy na témž místě, na jakém byl otištěn článek náš ze dne 19. února, totiž na místě úvodního článku, vlastně před úvodním článkem, jak se pan profesor vyjádřil, a týmže písmem, jakým byl vytištěn první článek „Filosofové samovraždy." V tomto procesu, jak známo, prohrál pan professor, i odvolal se z rozsudku první stolice k zemskému soudu. K řízení, kteréž ustanoveno bylo na včerejšek, nedostavil se pan professor osobně, nýbrž jen jeho zástupce p. dr. Alfred Hrdlička, advokát a jednatel pražského „Sokola." Náš redaktor pan Anýž dostavil se se zástupcem svým p. drem. Podlipným.

Po přečtení spisů, opravy se týkajících a rozsudku první stolice, uchopil se slova pan dr. Hrdlička, kterýž započal úvodem, že není jeho úkolem a že také nechce a nemůže vystupovati proti článku „Filosofové samovraždy", nýbrž bude se jen držeti opravy, která byla dodána p. redaktoru Anýži.

Namítalo prý se, že ta oprava nebyla věcna, že neoznamovala prý fakta, nýbrž že byla pouhou kritikou článku, který zase byl jen kritikou činnosti p. Masarykovy. To prý není pravda. Oprava prý opravovala skutečná fakta. Namítalo prý se dále, že oprava dodána byla redakci naší bez podpisu opravovatele a proto prý také nemusila býti otištěna. Ale to prý také není pravda. Oprava prý byla redaktoru našemu dodána notářem ve formě listinného osvědčení, kteréž obsahovalo prý do slova vše, co originál. Originál byl prý panem prof. Masarykem podepsán, na listinném osvědčení nebylo prý toho třeba, ano notář prý neměl práva podpisu opravovatelova k tomu přidávati a mohl prý tak učiniti sám redaktor našeho listu. Článek „Filosofové samovraždy" uváděl prý, že člověk, který učinil pana profesora Masaryka svým dědicem, byl šílený. Ale on prý nebyl šílený a proto měla býti otištěna oprava, v níž se tvrdilo, že šílený nebyl — atd., atd.

Po řeči dra. Hrdličky povstal redaktor pan Anýž a dovozoval, že oprava skutečně nebyla věcna. Již to, že profesor Masaryk opravoval věty, které se netýkaly osoby jeho, nýbrž osoby třetí, totiž onoho zemřelého testatora, po němž profesor Masaryk dědil, opravňovala redaktora k zamítnutí opravy. Jak může pan profesor tvrdit, že někdo nebyl šíleným? A od koho měl k tomu legitimaci? Vždyť tato okolnost — totiž podezření, že zmíněný testator byl šílený — byla příčinou sporu, jenž vznikl mezi přirozenými dědici zemřelého a dědicem panem profesorem Masarykem. A kdybychom my — pravil redaktor pan Anýž — byli otiskli opravu páně Masarykovu, že onen člověk šíleným nebyl, mohli by nás konečně žalovati i příbuzní jeho, kteří domnívají se míti důvody, že šíleným byl! Pan dr. Hrdlička — pokračoval redaktor pan Anýž dále — pronesl ve své řeči také, že jsem mohl sám na listinné osvědčení notářské, které mi bylo dodáno bez podpisu pana profesora Masaryka, přidati jeho podpis a pak věc otisknouti. Nejsem juristou, ale tolik přece vím, že přidávati k opravě podpis, není ani mým právem, ani mou povinností. Vždyť zákon zakazuje, na opravě něco měniti, něco z ní vynechávati nebo něco do ní přidávati. Kdyby se do opravy něco vložilo, co tam nebylo, mohl by opravovatel znova žalovati! Z té příčiny mi ovšem ani nenapadlo, abych přidal k opravě podpis páně Masarykův, který tam scházel. Ze všech těchto důvodů očekávám, že i tento slavný soud nebude mne nutiti k otištění opravy, která nebyla věcna, a že odvolání pana profesora Masaryka zamítne.

Po řeči redaktorově promluvil zástupce jeho p. dr. Podlipný, kterýž ohražoval se proti donucení opravy z těchže důvodů, jako redaktor p. Anýž, objasniv věc ovšem co nejdůkladněji se stanoviska právnického. Po stručné, pádné řeči jeho povstal ještě k nějaké poznámce p. dr. Alfr. Hrdlička, načež přistoupil soud ku poradě, jejíž výsledkem byl rozsudek, že odvolání pana profesora Masaryka zamítá se z těchže důvodů, jaké uvedl rozsudek stolice první. Tím jest „opravový" proces páně Masarykův ukončen, neboť z rozsudku včerejšího není žádného dalšího odvolání.

———

Na stará kolena . . . .

Václav Holl, osmdesátašestiletý stařec, zámečník na Kladně, nežije už asi po čtrnáct let s manželkou svojí Johankou Hollovou. Co as rozvedlo 72letého muže s družkou života? Jaké příčiny, jaké události? Co jej přimělo, že rozešel se s chotí u vysokém věku, kdy všecky vášně a náruživosti lidské pravidelně ochládají, kdy v srdce i mysl vchází klid a umírněnost; u věku, kdy staří manželé choulí se tím důvěrněji k sobě a hledají oporu jeden ve druhém, majíce vědomí, že sami těžce by odolali neočekávaným bouřím a osudům života . . . O všem tom nevypravují soudní spisy. Vypravují jenom, že stařičký Václav Holl byl již třikráte odsouzen pro přestupek proti bezpečnosti cti dle § 496 a nyní pohnán byl pro týž přestupek před soud po čtvrté. Žalovala ho vlastní žena, za níž přišel koncem února do bytu manželů Josefa a Josefy Nejedlých a tu před několika lidmi vynadal staré ženě své nejhnusnějšími jmeny, jaká vypouštějí z úst jen lidé surovi. Brzy potom pak, dne 11. března, potkal manželku svou na ulici, opakoval své pusté nadávky a vyplil před ženou.

Za to žalován byl uraženou manželkou pro přestupek § 496 a okresním soudem kladenským odsouzen ku pokutě 30 zl. ve prospěch ústavu chudých na Kladně, po případě do vězení na šest dní, a k náhradě útrat žalobních. Starý, náruživý manžel nebyl spokojen s tímto rozsudkem a odvolal se k zemskému soudu, kdež včera provedeno řízení odvolací. Odsouzený dostavil se bez obhájce, žalující manželku jeho zastupoval dr. Emil Herrmann.

Václav Holl, šedivý muž, prozrazuje ještě dosti náruživosti, čemuž krom jeho chování před soudem nasvědčuje, že odsouzen byl pro týž přestupek již čtyřikráte.

Když byly předčítány spisy a rozsudek první stolice, klekl Holl před soudem a prosil, aby mu bylo odpuštěno. Po přečtení spisů a po řeči zástupce žalující manželky Hollovy vynesl soud, že odvolání Hollovo se zamítá a rozsudek první stolice v plném znění se potvrzuje. Sluší podotknouti, že Holl není od své ženy rozveden a že teprv bude rozvod manželství proveden.

———

Následky postrašení.

Je tomu více než rok, kdy hausírník Reach, bydlící v Židovském městě, oblekl jednoho dne dlouhý svůj hábit, pokryl tvář škraboškou a vystoupil takto na šestiletého chlapce manželů Baumannových.

Ustrašené dítě dostalo ihned psotník a po čase vyvinula se u něho strašlivá nemoc posunčina (tanec sv. Víta). Rodiče dali dítě léčit, ale teprve po roce vzpomněli, že by nemoc chlapcova mohla pocházeti z onoho leknutí. Lékař uznal, že tak může býti, ač prý již měl chlapec nejspíše zárodek nemoci v sobě, ale vypuknutí její bylo neospravedlnitelným postrašením hausíra Reacha urychleno.

Rodiče žalovali Reacha, okresní soud uznal jej vinným přestupkem § 431. a odsoudil ho ku pokutě — 2 zl. 50 kr. Reach odvolal se z tohoto rozsudku a byl při včerejším řízení odvolacím zcela sproštěn žaloby. Soud nalezl sice ve skutku jeho povahu přestupku dle § 431., avšak věc byla promlčena a proto musil býti Reach osvobozen!

—on.

Zvláštní telegramy „Nár. Listů".

n. **Z Vídně**, 12. května. Dvorní rada Kalchberg a ministerský tajemník Stibral odjeli — dle „Presse" — dnes večer do Pešti na celní konferenci, v níž se má ustanovit seznam zboží za příčinou provedení celní novely.

a. **Z Paříže**, 12. května. Usnešení rozpočtového výboru vzbudilo velikou sensaci. Většinou myslí se, že sněmovna rozhodne se proti kabinetu, ač vážné hlasy jednání výboru kárají. Pád ministerstva není tedy naprosto neodvratný. Goblet chce způsobiti debatu o celé politice kabinetu.

n. **Z Petrohradu**, 12. května. „Presse" telegrafují: Dvůr nastoupí 14. t. m. cestu do Novočerkaska, kdež konají se se strany kozáckého vojska velké přípravy k slavnému uvítání.

a. **Z Petrohradu**, 12. května. „W. A. Ztg." oznamuje, že car udělí asi z Novočerkaska milost strůjcům posledních attentátů.

G. **Z Bukurešti**, 12. května. „N. fr. Presse" sděluje: V Orahově bylo zabaveno bulharskými úřady mnoho velezrádných tiskopisův, které prý tam dopravila ruská loď.

Zdejší diplomatické kruhy prohlašují za smyšlenku zprávu „Times", že Rakousko zmařilo odeslání společné noty rumunsko-srbské Rusku pro domnělé spolky ruských zástupců v Bukurešti a Bělehradě s protidynastickou oposicí.

———

Telegramy „Nár. Listů".

Ze Záhřebu, 12. května. (C.-B.) Sněm je svolán ke dni 23. t. m.

Poslanci dr. Starčevič a Folnegovič byli odsouzeni k pokutě po zl. 100, proto že nechtěli svědčiti o ovaci uspořádané poslanci Tuškanovi.

Z Londýna, 12. května. (C.-B.) V dolní sněmovně prohlásil státní podtajemník Fergusson, že vláda nesúčastní se úředně pařížské výstavy r. 1889, ale povolí úlevy všem, kdo se jí súčastní.

Státní podtajemník Gorst navrhl II. čtení předlohy, jíž povoluje se vévodovi Connaughtskému příjezd na královnino jubileum, anižby musil složiti vrchní velitelství v Indii.

Z Paříže, 12. května. (C.-B.) Vyslanec Herbette vrátí se v sobotu do Berlína. — Bonetti, převor soluňských lazaristů, jmenován papežským delegátem v Cařihradě.

Národní hospodář.

I. **Z Vídně**, 12. května. (Zvl. tel. „N. L.") Nová celní sazba byla již rozeslána celním úřadům, aby úřadníci měli času k nutným předběžným studiím a byli s to, jakmile vstoupí v platnost nový celní zákon, úřadovat se znalostí věci co možná největší.

s. **Z Vídně**, 12. května. (Zvl. tlgr. „N. L.") Valná hromada jižní dráhy schválila návrh správní rady na výplatu 1 frk. dividendy a přepsáno zl. 1,094.123 na nový účet.

n. **Z Vídně**, 12. května. (Zvl. tel. „Nár. L.") Rothschildovo družstvo prodalo svůj zbytek uherské renty, tak že bude možná ucházeti se o státní papíry per 23 millionů. Uherská vláda má se krom toho postarat o financování pokladní dotace per 32 millionů.

Z obchodní a živnostenské komory. Z jednání schůze sekce živnostenské ze dne 6. května t. r. sluší vytknouti: K návrhu presidiálně podanému projevila sekce pp. manželům Vojtovi a Josefě Náprstkovým, kteří zřízením průmyslového musea, jež sami založili, jakož i vystavěním nové budovy pro ně nemalých zásluh o stav živnostenský sobě získali a budovu tu krom toho odborným výstavám průmyslovým přístupnou učinili, z nichž první, výstava prací lakýrnických v místnostech těch již byla pořádána, uznání povstáním se sedadel a usnesla se, aby se jim písemně vzdaly díky. Protokol poroty pro výstavu prací lakýrnických v Praze, dle něhož ve srozumění s delegátem komory p. V. Nekvasilem, stříbrná medalie komorní p. Jiřímu Čihákovi a po bronzové medalii pp. Fr. Čermákovi, Jos. Brummerovi a Václ. Hladíkovi bylo přisouzeno, vzat na vědomost a přisouzení to v celém obsahu schváleno. K žádosti spolku „Hostimil" uděleno pro výstavu, kterou spolek ten v květnu t. r. uspořádá, několik stříbrných a bronzových medalií a za delegáty komory zvoleni pp. Fr. Deutsch, V. Nekvasil a J. Prokopec; také umělecko-průmyslové výstavě v Kolíně, na den 26. června t. r. položené, několik medalií povoleno, pro kterouž to posléze jmenovanou výstavu pp. ředitel J. Karlík v Nymburce, knihkupec Antonín Řivnáč a poslanec na radě říšské Ig. Skokánek zvoleni jsou delegáty komory. Naproti tomu nebylo dáno místa žádosti spolku pro pěstování řezby lupenkou za udělení medalií komorních, vzhledem k tom, že byla žádost pozdě podána, s poukázáním na § 5. pravidel komorních, dle něhož žádosti za medalie komory jest podati aspoň 3 měsíce před začátkem výstavy. Za příčinou jisté, komoře k dobrému zdání přikázané žádosti, kterouž živnost řemeslná opověděna byla za živnost po továrnicku provozovanou, vyslovila se komora pro přísný výklad zákona a aby na opověď tu nebylo bráno zřetele z té příčiny, poněvadž opovědění takové pokládati sluší za výjimku, pročež musí býti dokázány příznaky závodu po továrnicku provozovaného, což se v žádosti, o níž řeč jest, nikterak nestalo. O stížnosti jistého vyrábitele zlatého zboží v příčině zakázaného názvu továrníka dáno bylo dobré zdání v ten smysl, že podniku tomu nelze sice přiznati ráz závodu po továrensku provozovaného ve smyslu § 1. řádu živn., že by se však stěžovateli mělo povoliti, aby název ten podržel a sice vzhledem k okolnosti, že ho již po více než 25 roků užívá, jakož i ohledem na značný rozsah podniku a na poměry provozování. C. k. obchodnímu soudu dáno bylo dobré zdání v příčině jmenování přísežního odhadce effektů; dále byli c. k. zem. soudu dle návrhu pražského společenstva trublářů znalci pro živnost trublářskou a c. k. deleg. okres. soudu pro Malou stranu znalci pro prostředkování prodeje a koupí realit pojmenováni.

Z kruhů cukrovarnických. Enketa ohledně ustanovení kvocientu náplňového pro příští kampaň koná se v pondělí dne 16. t. m. ve Vídni v ministerstvu financí. K poradě této pozván byl co člen pan Viktor Riedl z Riedensteinu.

Výstava v Jekateringradě. Pod protektorátem velkoknížete Michala bude se během tohoto roku odbývati v Jekateringradě umělecká výstava, spolu výstava průmyslová výrobků ze Sibiře a Uralu. Výstava obsahuje 9 oddělení. Navštěvovatelům výstavy poskytnou ruské dráhy i paroplavební společnosti značného snížení cen.

Slosování a tahy.

Keglevičské losy. (Dokončení.) Dále vyhrávají po zl. 10·— konv. m. čís. 51036 086 119 142
177 238 244 265 273 297 324 362 365 418 436
440 443 451 488 492 493 535 538 592 650 658
685 714 723 764 783 787 791 805 823 837 966
996 52114 139 192 216 255 275 338 348 425 481
488 500 693 701 720 738 825 841 852 903 963
997 53003 021 053 078 139 157 185 265 285 301
375 383 406 410 478 500 560 645 663 673 699
706 725 729 731 742 744 786 791 818 859 923
957 964 973 990 993 54002 012 079 119 146 170
171 292 363 364 374 384 393 438 440 496 515
525 562 598 608 638 650 721 731 768 55014 055
059 091 150 162 163 171 208 317 318 362 373
389 420 456 495 503 545 568 617 651 657 677
726 733 765 770 842 890 954 963 56167 187 200
217 219 261 300 318 327 343 346 350 444 488
501 509 540 567 595 620 646 717 774 792 889
901 935 974 981 57011 075 160 188 241 249 314
329 380 391 426 435 440 452 476 488 554 564
577 639 647 650 678 714 839 863 902 920 931
987 991 58006 033 047 057 060 078 092 096 175
182 197 247 311 330 341 403 417 450 561 574
584 652 699 702 747 775 856 881 887 981 59046
048 106 118 135 194 206 226 225 284 323 332
363 455 529 568 607 756 777 820 866 919 943
934 946 688 60005 013 085 127 154 273 335 330
355 363 377 427 486 487 637 639 724 784 823
835 862 895 978 981 61006 024 030 040 105 111
131 157 187 447 490 510 572 671 676 723 752
753 845 871 898 922 977 988 62073 121 178 192
221 257 263 273 296 329 330 355 523 546 5 8
559 615 624 689 693 697 722 730 743 841 851
952 958 978 984 997 998 63032 042 090 121 125
132 134 180 207 255 280 288 413 429 440 496
539 597 686 815 822 877 907 914 920 967 980
64032 061 071 074 096 110 136 167 169 172 173
180 204 234 252 307 342 361 442 453 509 519
580 588 632 725 765 772 794 822 865 901 920
922 937 939 978 991 65050 052 063 141 150 162
164 170 247 275 301 492 507 520552 577 579
596 599 657 758 796 818 828 851862 931 273
974 66024 031 063 111 112 219 220223 229 245
374 412 493 561 562 696 758 772845 859 867
877 940 956 992.

———

m. **Z Vídně**, 12. května. (Zvl. telgr. „Nár. Listů.") [Denní bursa.] Obchod počal za dosti výhodného smýšlení, které způsobeno dílem nadějemi ve finanční obchody za příčinou Hasemanovy cesty, dílem vyvrácením zpráv o zavření německých hranic proti dovozu obilí. Zpráva o francouzské krisi měla v zápětí reakci, která potrvala do konce. Z papírů bankovních klesly zejmena kreditky a akcie länderbanky, ze železn. akcie stát. dráhy, akcie buštěhr. B., duchcov.-podmok. a čes. záp. stouply. Z rent získaly: uher. zl. a uh. pap.; květn. a stříb. a rak. zl. poodlehly reakci; březnová nezměněna. Losy a priority zanedbávány; devisy a valuty se zdražily. Ruble na Berlín stouply.

I. **Z Vídně**, 12. květn. (Zvl. telegr. „Nár. Listů.") (Večerní bursa.) Smýšlení lepší na koupě arbitrážní. Kreditky 280·45, uher. zlatá renta 101·20.

I. **Z Vídně**, 12. května. (Zvl. tel. „Nár. Listů.") V kruzích bursovních proslýchá se, že dráhy severozáp. a sev. uzavřely zvláštní kartel stran dovozu obilí.

———

Trhy na zboží.

Praha, 12. května. (Dobytčí trh.) Na dnešní trh bylo přihnáno 144 kusů hovězího dobytka, mezi tím bylo 42 kusů českého, 92 polského, 10 kusů srbského a uherského — krav, úhrnem — kusů. Krmný dobytek český I. jakosti, váhy —0 až 0— kilogramů, prodal se kilogram za — kr. až — kr.; II. jakosti váhy od 570 až 700 kilogramů, 1 kilogr. za 32 až 33 kr., III. jakosti váhy od 340 až 490 kilogramů, 1 kilogr. za 28 až 31 kr. Polský srbský a uherský dobytek krmný prodal se kg. za 27—30 kr., 0— skopců živých, prodal se pár za zl. 0·— až 0·—. 85 skopců zabitých, kilogr. za 34 až 44 kr., 486 zabit. telat kil. 48 až 63 kr., po srážce 7—9 kilogramů na 1 kuse, 26 prasat: českých kilogr. 41—51 kr., polských 00—00 kr., uherských 56—59 kr. 62 jehňat kus 3 zl. 50 kr. až 4 zl. 70 kr. 20 kůzlat kus 1 zl. 15 kr. až 1 zl. 75 kr. Masa hovězího bylo přiveženo 43.796 kilgr. prodal se 1 kilogr. předního za 30—44 kr., prima 48 kr., zadního za 35—52 kr., prima 58 kr. Vepřového masa přiveženo 9037 kilgr.; prodal se 1 kilogr. za 45 až 53 kr. českého, 1 kilogr. polského za 46 kr. až 54 kr. — Prodej byl prostřední. — Neprodaného dobytka bylo 40 kusů odehnáno. — Zabaveno bylo na dnešním trhu — kgr. hovězího masa.

Bavlna, příze bavlněná.

R. **V Praze**, 12. května. (Pův. zpráva „Nár. Listů.") Obchod s bavlnou jest od poslední naší zprávy velmi klidný, ana se spekulace ve velmi úzkých mezích pohybuje, poněvadž počínají zprávy o výsledku sklizně 1886—1887 nabývati pevnějšího podkladu a jest jisto, že se bavlny nedostávati nebude. Ceny udržují se pevně: na pozdější dodávky a při větších objednávkách jsou majitelé ochotni 1/16 pence sleviti. Až do 6. května 1887 bylo na trhy přiveženo americké bavlny 5,150.300 žoků proti 5,071.600 žokům v stejném období r. 1886 a 4,647.100 žokům r. 1885. O trhu na přízi v Manchestru panovalo dle zpráv firmy William Birch ml. a spol. mínění k ochablosti náchylné, obchod byl slabý. Při velkých objednávkách jsou přádelny k ústupkům ochotny a jsou v posledních dnech ceny Copsů a příze přádenkové o 1/16 až o 1/8 pence levnější. Znamená se za anglickou libru v pencích: Mule Twist čís. 20 6 7/8 p., čís. 30 7 5/8 p., čís. 40 8 3/4 p., čís. 50 10 1/4 p., čís. 60 11 1/2 p., čís. 80 15 p., čís. 100 19 p., čís. 20 Water Twist 7 1/2 p., čís. 30 Water Twist 8 1/4 p., čís. 16/24 Mock 6 3/4 až 7 3/8 p., č. 28/32 Mock 8 p. Též na našich tuzemských trzích přízových jest směr velmi klidný při slabých obratech a kupuje se jen nejnutnější pro okamžitou potřebu. Celkem jsou však ceny pevné.

Cukr.

Praha, 12. května. [Surovina.] Směr trhu dnešního dne neprodělal značnější změny a smýšlení jeho rovnalo se spíše dnu včerejšímu. Z cizozemska došly sem zprávy uspokojivé a k večeru bylo Ústí promptní s pytlem zl. 23·55 až zl. 23·60 zboží. Dodávka říjen-prosinec jest zanedbaná a vlastníci i kupující zaujímají stanovisko zdrželivé. Za zl. 22·75 Ústí není prodavačů ani kupců.

Rafináda klidna.

Úřadní záznamy cukru na pražské burse jsou při odebrání jednoho varu neb více za 100 kilogramů následující: I. Bílé zboží: Rafináda I. zl. 30·75 až zl. 31·—, rafináda II. zl. 30·50 až zl. 30·75. Melis I. zl. 30·— až zl. 30·25, melis II. zl. 29·75 až zl. 30·—, melis III. zl. 29·50 až zl. 29·75. Pilé centrifug. zl. 28·75 až zl. 29·—. Cukr kostkový zl. 31·50 až zl. 31·75, moučka cukrová (raf.) zl. 31·50 až zl. 31·75, kandys bílý zl. —·— až zl. 48·—. kandys světlý zl. —.— až zl. 38·—, kandys hnědý zl. —.— až zl. —.—. — II. Surový cukr I. výroba bas. 88° rond. Pohotový: z Prahy zl. 23·10 až zl. 23·20, z trati Praha-Kolín zl. 22·90 až zl. 23·—, z trati Kolín-Pardubice zl. 22·90 až zl. 23·—, z trati Kralupy zl. 23·10 až zl. 23·20, ze stanic polabských zl. 23·25 až zl. 23·35, franko z Ústí n. L. zl. 23·40 až zl. 23·50, z Všetat-Přívor zl. 23·— až zl. 23·10. Zadní výrobek dle rendement, dovozu z Prahy zl. 22·— až zl. 23·50. Melasa 42° B 50% Pol. neosmosovaná pohotová zl. 4·90 až zl. 4·95, melasa osmosovaná zl. 4·70 až zl. 4·75.

Káva.

Z Hamburku, 12. května. (Telg.) V kávě velká hausse, cena o 2 až 3 fenyky vyšší. Obraty asi 12000 pytlů.

Z Havru, 11. května. (Tlgr.) Káva pevná Santos dobrá prostřední na červenec fr. 100.50, na prosinec fr. 101.75.

Z New-Yorku, 11. května. (C.-B.) Káva Rio 18 1/4.

Král. zemské české divadlo v Praze.
NÁRODNÍ DIVADLO.

Dnes v pátek 13. května. 125. hra v předpl.

Výroční slavnost
na paměť Bedřicha Smetany.

Druhý večer.
DALIBOR.
Velká národní opera o třech jednáních. Text od Josefa Wenziga, upravil V. J. Novotný. Hudbu složil Bedřich Smetana.
Nově ve scénu uvedl vrchní regisseur pan Frant. Kolár.
Zpěvohru řídí první kapelník p. Ad. Čech.

OSOBY:
Vladislav, král český, p. Viktorin. Dalibor, rytíř, p. Vávra. Budivoj, velitel královské hradní stráže, pan Heš. Beneš, žalářník, pan Karel Čech. Vítek, zbrojnoš Daliborův, pan Soukup. Milada, sestra purkrabího Ploškovského, paní Arklová. Jitka, selské děvče na statcích Daliborových, sl. Veselá. Zdeněk, hudec v podobě zjevení, pan Kohout. Sedm sudí, pp. Koubek, Vecko, Sauer, Zápotocký, Morda, Pulc, Kindl.
Soudcové, král. zbrojnoši, poslové Daliborovi, lid.
Děj se koná v Praze, dílem na hradě a v okolí, dílem v dolním městě a sice v 15. století.
Po druhém jednání delší přestávka.
Začátek v 7 hod. Konec před 10. hod.

Druhé půlletí předplacení počíná zojtra. Předplatné peníze přijímají se u denní pokladny Národního divadla mezi 9—12 a 2—4 hodinou.

Zejtra v sobotu 14. května. 126. hra v předpl.
Po třetí vystoupí paní M. Mráčková jako host.
Vyslancův tajemník.

Letní divadlo na Smíchově
(„u Libuše"). 2806

Hraje se za každého počasí a bez přerušení.
V pátek 13. května. Začátek v 6 hodin.
Pan lajtnant a jeho forejšic.
Veselohra v pěti jednáních od G. Mosera.

V sobotu dne 14. května 1887.
Netopýr.

Letní divadlo na Král. Vinohradech.
(Ředitelstvím J. Pištěka.)

V pátek dne 13. května. Začátek o 1/2 6. hod.
Jedenácté přikázání.
Veselohra ve 3 jednáních od F. F. Šamberka.

Co nejbližší novinka připravuje se:
Paní doktorka.
Fraška ve 3 jednáních. Napsali Paul Ferrier a H Boccage. Z frančtiny přeložil J. Kühnl.

Piana, pianina, harmonia a Esteyské přenosné varhany amer.
nabízí nejlevněji **V. Mieko**, Praha, Michalská ulice
Cenníky zdarma. 6277

(Zasláno.)

K zákazu slavnosti všesokolské.

Slavné redakce českých listů prosím co nejsnažněji za laskavé zaslání čísel o zákazu slavnosti pojednávajících.

Zároveň vznáším k slavným vlasteneckým korporacím, které v příčině zákazu toho hlasu svého jakýmkoliv způsobem pozdvihly, uctivou žádost, aby mně o tom stručnou zprávu podati sobě neobtěžovaly.

Na zdar!

JUC. Jos. E. Scheiner,
jednatel slavnostního výboru sjezdu všesokolského.

V Praze, dne 12. května 1887.

Dr. Hersch,
1 sekund. lékař pro odděl. syph. a kožní nemoce na c. k. všeob. nemocnici, ord. od 7—8 h. ráno a od ¼1. do 4. odp. Novom. masný trh čís. 10. Lazarská ul., kavárna Tůmova I. patro. Honorář velmi mírný. 6283

J. a S. Kesslerové
v Brně,
Ferdinandova ul. 22-II.

zasílají na dobírku a osobám důvěry hodným též bez dobírky proti přislíbení bezodkladného zaplacení účtu

- 3 košile ženské ze šifonu, jemně vyšív. zl. 2·50
- 6 košil žensk. z kavinéného plátna zl. 3·25
- 3 páry žensk. kalhot ze šif. zl. 2·20
- 3 noční kabátky ze šifonu, Ia. zl. 4. IIa. zl. 1·80
- 6 párů punčoch pletených bílých či barev. zl. 1·50
- 6 párů punčoch ňnišov. (pot vsávajících) zl. 1·20
- 6 zástěrek oxford., plátěných n. kret. zl. 1·60
- 3 spodní sukně ze surovoo. šif. n. ruše zl. 3·—
- 1 spodní sukně zefírová, krajk. zlená krajk., Ia zl. 1·30, IIa zl. 2·50
- 6 šátků na hlavu, foalo vých. nejnovější vzory zl. 1·20
- 3 šátky mohér., moderní barvy zl. 1·20
- 10 metrů kašmíru všech barev, 90 cm. široký zl. 4·50
- 10 metrů vlněn. atlasu, všech barev 90 cm. šir. zl. 6·50
- 10 metrů trojdrátu, šedé neb hnědé barvy. Ia zl. 3·30, IIa zl. 2·80
- 10 m. látky na župany, kárované zl. 2·50
- 10 metrů kretonu na čalouny pravobar. zl. 2·80

Hlavní cenník a vzorky zdarma a franko. Cenník o zboží střížném, jutovém atd. uveřejněn jest v těchto listech vždy v neděli. 3538—II.

Domek
pro letní pobyt vhodný (zvlášť pro celou rodinu, která často do Prahy jezditi nemusí), v Střebohosticích u stan. „Ouvaly" (½ hod. na státní dráze, jízda drahou ½ hod.), ¼ hod. od lesa vzdálený, prodá se za 1350 zl. neb pronajme za 75 zl. Dvě prostr. světnice, předs. a kuch., chlév, mlátek, ovoc. a zelin. zahrádka a prostr. dvorek. Posluha dle přání po ruce. Bližší ve Všeob. ins. kanc. v Praze, Bazar neb v hostinci „u Žandalínů", Klimentská ul. č. 6. 7187

Pronajmou se pěkné
byty
pozůstávající ze 2, 3 a 4 pokojů, tento ve spojení s rozsáhlými místnostmi a se zahrádkou. Bližší zprávu lze obdržeti v Myslíkově ulici č. 257—II. 6877

Lazurový papír
(Glanzpapier)
k žehlení a hlazení prádla, jakož i veškeré k tomu potřebné zvláštnosti (speciality) prodává jen pravé
Ant. Česal v Praze,
v nárožním domě Husovy třídy, Betlemského nám. a Perštýnu. 6719

Tajné a kožní nemoce
též zastaralé, slabost, jakož i její následky léčí důkladně a přiměřeně rychle
C. Rosenfeld,
medicinae a chirurgiae doctor, bývalý nemocniční lékař, ve svém mnohá leta nejlepší pověsti požívajícím léčivém ústavu v Praze, Ostrovní ulice číslo 146 staré za Uršulinským klášterem. Taktéž pro praní, žaludeční a břišní nemoce. K mluvení každý den od 9 hod. dopol. do 4 hod. odpol. Honorář mírný. Též písemně se zásylkou léků. 6282

Párek pávů
druhu zvláštní velikosti je v Nuselském údolí č. 95 v Nuslích na prodej. 7636

Bednářská dílna
v Bubnech
se stavebním místem asi 280□° výměry, blíže nádraží, hodící se zvlášť dobře **pro sklady transitní** aneb **pro menší tovární závod,** jest za levnou cenu na prodej. Bližší podmínky sdělí na požádání p. Jos. Fischer v Kralupech. 6770

Na Židovském ostrově na Smíchově.
Dnes i každý následující den přístupný
hippodrom
od 5 hodin odpoledne pro zábavnou jízdu koňmo. K hojné návštěvě uctivě zve 7044
J. Erichleb, majitel hippodromu.

Piana
nová od zl. 260 výše; pianina nová od zl. 225. Prodej s víceletou zárukou. **Obehrané nástroje** za ceny nejlevnější. Též na splátky.
J. Klenka,
sklad pian, Ferdinandova třída č. 37 st., 38 n. Koupě a výměna obehraných nástrojů. 6140

Saxlehnerův hořký pramen
Hunyadi János
Liebigem, Bunsenem, Freseniem rozboru luč. podrobený, a jejž prozkoumali medicinští vědátoři j. j.: **Bamberger, Moleschott, Virchow, Scanzoni, Fauvel, Botkin, Zdekauer, Kosiński, Chalubiński, Szokalski, Hirsch, Nussbaum, Esmarch, Schultze, Wunderlich, Friedreich, Spiegelberg** a j., zasluhuje vším právem býti odporučen jako **nejvýbornější, nejúčinnější hořká voda.**

Žádá se zdvořile, aby vždy výslovně žádána byla
„Saxlehnerova přírodní hořká voda",
aby se nemilým následkům předešlo. — Sklady ve všech obchodech s minerální vodou a skoro ve všech lékárnách. 4555
Vlastník: **Ondřej Saxlehner, Budapešť.**

C. k. generální ředitelství rakouských státních drah.

Výtah zjízdního řádu,
platného od 1. října roku 1886.

Odjezd z Prahy.

Nádraží cís. Františka Josefa.
9.25 dop. osobní vlak do Vídně, Modřan, Budějovic, Lince, Išlu, Solnohradu, Štýru.
1.20 odp. osobní vlak do Budějovic
2.50 odpol. rychlík do Vídně.
7.25 več. osobní vlak do Vídně, Modřan, Budějovic, Štýru, Běláku, Celovce, Lince, Solnohradu.

Nádraží české západní dráhy.
7.— ráno osobní vlak do Příbrami, Rakovníka, Budějovic.
7.45 ráno osobní vlak do Duchcova, Mostu, Multavy, Freiberku.
9.30 dop. místní vlak do Rakovníka
2.— odp. osobní vlak do Příbrami, Rakovníka, Budějovic.
3.10 odp. smíš. vlak do Slaného.
6.35 več. osobní vlak do Duchcova, Mostu, Hrobů.
8.25 več. osobní vlak do Příbrami, Rakovníka.

Příjezd do Prahy.

Nádraží cís. Františka Josefa.
4.30 ráno osobní vlak z Veselí.
6.40 ráno osobní vlak z Vídně, Celovce, Běláku, Štýru, Lince, Budějovic.
8.40 ráno míst. vl. z Benešova, Modřan.
11.20 dop. osobní vlak z Veselí.
6.05 večer osobní vlak z Vídně, Štýru, Lince, Budějovic, Modřan.
8.55 večer rychlík z Vídně, s připoj. v Solnohradu, Linci, Budějovic Štýru.

Nádraží české západní dráhy.
6.40 ráno smíš. vlak ze Slaného.
6.55 ráno osobní vlak z Příbrami.
9.02 dop. místní vlak z Rakovníka.
9.50 dop. osobní vlak z Hrobů, Mostu, Duchcova.
1.52 odp. os. vl. z Příbrami, Budějovic.
5.48 odp. míst. vlak z Rakovníka.
6.30 več. osobní vlak z Multavy, Mostu Duchcova.
9.02 večer osobní vlak z Budějovic, Příbrami, Rakovníka. 4599

Dovolujeme sobě oznámiti, že jsme započali s výčepem našeho
ležáku.
Dříve staro-plzenecký pivovar v Plzenci.
Sklady a kancelář pro Prahu: na Smíchově „u černého koně", Schwarzenberská třída, naproti parnímu mlýnu. 7185

Druhá hlavní výhra 30000 zl.
byla dne 2. května t. r. udělána na
promesu úvěrního losu
mnou vystavenou a prodanou. K tahu **dne 14. května t. r.** nabízím
promesy potisských losů.
Hlavní výhra **100.000 zl.** bez daní po zlatých 2½, skolek 50 kr.
Bank. závod J. G. SELIG, Praha,
č. 1, Příkopy, blíže Můstku. 7171

HAMBURSKO-AMERICKÁ AKCIOVÁ PAROPLAVEBNÍ SPOLEČNOST.
Přímá poštovní paroplavba
z **Hamburku** do **Nového Yorku** každou středu a neděli,
z **Hávru** do **Nového Yorku** každý úterek,
ze **Štětína** do **Nového Yorku** každých 14 dnů,
z **Hamburku** do **Západní Indie** měsíčně 3 krát,
z **Hamburku** do **Mexika** měsíčně jednou.
Poštovní parníky společnosti poskytují při nejlepším stravování výtečnou příležitost k cestování jak v kajutách tak i v mezipalubí.
Bližší sdělí **generální zastupitelství v Praze** Václavské náměstí číslo 15, jakož i jednatelství v Čechách. 5164

Pravý
portlandský cement
perlmoosský,
nejlepší slezskou
lepenku na střechy,
karbolineum,
známý, výtečný nátěr na dřevo, barvy co nejjemněji ve fermeži utřené,
laky všeho druhu
nabízejí co nejlevněji
BRATŘÍ HOŠKOVÉ
v Praze,
Staroměstské náměstí, palác knížete Kinského. Cenníky na požádání franko a zdarma. 6175

Nejnovější vynález.
Nástavce ke komínům
z plechu zinkového nebo pocinovaného železného (patent Jensenův)
nejrychlejší odpomožení proti kouři,
vyrábí
E. S. Rosenthala dědicové,
továrna na válečkové okenice nešramotící, Vídeň, I., Kärnthnerstr. 14. 6985
Zástupce pro Prahu pan **Jindřich Lehner,** Vyšehrad, na Výtoni číslo 54.

Proti DNĚ a HOSTCI
poskytují spolehlivou pomoc
likér a pilulky dra. Laville.
Likér hojí akutní neduh, pilulky choroby chronické. Léky tyto nejsou žádnými tajnými prostředky. Návod na připravování i s rozborem a aprobací uveřejněn M. Ossianem Henrym, vyhlášeným lučebníkem v Paříži a členem akademie.
Lahvice opatřeny razítkem francouzské vlády a vedlejší signaturou.
Paříž, F. Comar, 28 rue St. Claude. K dostání v Praze, v lékár. J. Fürsta na Poříčí. 4779

Čerstvou pravou
malinovou šťávu
připravenou z malin lesů píseckých a česk. Pošumaví, na všecky stanice poštou i dráhou, v malém i ve velkém zasýlá 1 ko. za 70 kr. **Rudolfa Dvořáčka stará lékárna u sv. Anny v Písku v Čechách.** Kdo poštovní po ukázkou zašle zl. 4·—, obdrží 5kilovou pěknou láhev franko. Varuji každého před s jiných stran nabízenou etherickými oleji připravovanou šťávou. 1830

Dámy,
jež si přejí radu a pomoc, račte se obrátiti na pí. **M. Hlavovou,** porodní babičku, v r. 1866 dipl. a vždy dobrou pověst požívající. Bydlí nyní v Praze, Král. Vinohrady, začátek Havlíčkovy t., roh Mikovcovy ul. č. 531., I. patro, stanice tramwaye u domu. Ku přání zaopatří čistý byt se zvlášt. vchodem a s celým zaopatřením. 7113

Matrace
žíněné z crin d'afrique i z vláken dřevitých nabízí po zl. 450 až do zl. 35.— 6256
Jan Stoupa v Praze, Jindř. ul., vedle pošty. Cenníky zdarma a franko.

Piana a pianina
nová i obehraná nabízí s víceletou zárukou za tovární ceny ku koupi i obehraná piana za nová vymění správky všeho druhu důkladně vyřídí 6998
V. J. Kavalier a sp.
stavitelství a půjčovna pian v Praze, Poříč „u Bucků".

Průtrží trpícím
odporučuje se obvazkář u pražského c. k. obchodního soudu pod přísahou vzatý,
Kašpar Machulka,
Praha, Spálená ul. 64. 7086

Sýraře
pro výrobu sýrů švýcarských, limburských, hledá správa statku Wrzepis, pošta Ujscie solné v Haliči. 7040

V „Červeném domě" za 24 kr. až zl. 3·50 m.
stučkových koberců
odporučuje
Karel Herink,
Praha, Malá Karlova ul. č. 147-I. 5926
v „Červeném domě".

Prodej kočárů.
Gig 160 zl.
Kočár na projížďku 150 zl.
Brek 200 zl.
Faeton 250 zl.
Laudauer 350 zl.
Bližší ve skladu kočárů Vodičkova ul. č. 42, Praha. 7066

Šafář
se hledá pro menší hospodářství při cukrovaru. Nabídky se přijímají pod šifrou „H. C. 16" do 25. května t. r. v administraci t. listů. 7042

Velejemný ořechový
nábytek,
celé zařízení do pokoje stojí pouze 137 zl., práce solidní, kresba nejnovější. **Garnitury** vždy v slohu moderním zhotovují se s pečlivostí zvlášť pro každého. Můj velký odbyt dovoluje mi, že mohu ceny solidního zboží svého v Praze co nejlevněji naznačit. 1929
K. Šiba,
továrna na nábytek Praha-Smíchov, hlavní sklad Spálená ul. čís. 64—65, naproti Donátové pivnici.

Dámy
hledající spolehlivé rady a pomoci nechť se s plnou důvěrou obrátí na paní
Ludm. Zorn-Macháčkovou,
vdovu po lékaři a zkoušenou babičku v Praze, Celetná ulice č. 10 nové.
Ku přání též celé zaopatření. 6284

Byt
o 5 pokojích a kuchyni, v II. posch. jest od srpna za roční činži 500 zl. k pronajmutí v Marianské ulici č. 8 nové. 7126

Stavební místa
na Král. Vinohradech pro vily a domy jsou levně na prodej. Nabídky pod šif. „N. N. 65" přijímá insertní kancelář **J. Aubrechta,** Praha, Příkopy „u Špinků". 7059

Již nyní!
lze překrásné látky na obleky, nejnovějších vzorů, ve zbytcích, hodící se na dámské obleky a dětské šatičky, za úžasně levné ceny dostati v závodě s jemným modním zbožím pro dámy 7176
Julia Herrmanna
v Praze, na Můstku.

Lososy
vltavské jsou levně k dostání na ostrově Velké Benátky v Karlíně. 7123

Letní byt,
kterýž možno i v zimě obývati, v praž. předměstí, s použitím zahrady jest ihned k pronajmutí. Bližší v insert. kanceláři **J. Aubrechta** v Praze, Příkopy, „u Špinků". 7060

Byt
na Karlově nám. č. 21 o 4 pokoj. a 2 tmavých se vším příslušenst., s plynoa vodovodem, vyhlídka do parku, jest k najmutí. Bližší tamtéž. 7197

O místo
co kancelářský sluha, výběrčí neb dohlížitel, prosí 34 roky starý, svobodný, kauce schopný muž, vysloužilý šikovatel, nyní po 7 roků v jednom místě zaměstnaný. Lask. nab. pod šif. „B. L. J. 34" na insertní kancelář v Praze v Novém bazaru. 7054

Prodá se domek
malý, slušný a nový, zvýšený přízemek, za letní byt se hodící, při Vltavě a lese, poblíž stát. nádraží. Koupěchtiví nechť sobě prohlédnou domek č. 150 ve Veltrusích. 7200

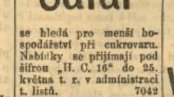

Ventilator,
nejnovější plstěný klobouk pro leto, černý, tmavohnědý, šedý, zl. 2·20. High-life ve všech barvách zl. 1·60, 2·20. Anglické knockabout jen 95 kr. 7199
J. a O. Wondráček,
Praha, Starom. malé nám. čís. 459.

Blahopřání
ke dni sv.-janskému
přijímá,
stylisuje i upravuje do veškerých listů pražských a účtuje co nejlevněji
Všeobecná insertní kancelář
v Praze, v Bazaru č. 27.

Jindřich V. J. Trenkwald

v Praze, Ostrovní ulice číslo 127, vedle hostince „u zlat. soudku", zhotovuje zvláště **spolkové prapory a fábory** uměle vyšívané všeho druhu levně a vkusně, **bandaliery, šerpy, vyšívané vazby pro diplomy a alba, monogramy a znaky** a **všechny do toho oboru** spadající práce, též **kostelní roucha, korouhve a vyšívání k stejnokrojům.** 6132
Vyznamenán od spolků 35 diplomy.

Kontinuační přístroje
k připravování šumivých nápojů, selterské vody, limonad, sodové vody, šumících vín, piva atd., jež uvnitř vystříbřeny jsou. **Zlatá medaile** na světové výstavě r. 1878. Jediná zlatá medaile na výstavě v Antverpách roku 1885. Nový, malý, levný

kontinuační přístroj.
Syfony jak s velk. tak imal. kohoutkem (zdvihadlem) lze solidně a lehko čistit.
J. Hermanna, Lachapelle,
J. Boulet a spol., nást., inženýři, stavitelé strojů, rue Boinod 31, 33, Paříž.
Detailované cenníky zasýláme franko. 4748

RESTAURANT KRISCHKE
Vídeň, I., Kolowratring 1,
vedle městských sadů
(Cursalon).
Znamenitě připravená jídla, dobré nápoje, mírné ceny.
6134

Zahradnictví „Vila Zeyer"
v Liboci u Prahy
nabízí přátelům Květeny:

Růže vysokokmenné, zimního šlechtění ve vzácných druzích	kus	50 kr.
— nízké tytéž	„	25 „
— „ očkované, lonského šlechtění	„	30 „
— „ víceleté	kus	40—50 kr.
— „ pravokořenné	kus	10 „
— „ mnohokvěté (multiflora) francouzský dovoz silné keře 3leté	„	30 „
— „ pnoucí (rubifolia) franc. dovoz 3leté	„	30 „
Kamelie v krásných druzích 3—4leté	„	50 „
Květoucí keře pro libosady:		
Hortensie (hydrangea) silné keře, 3leté	„	30 „
Ibiše (hibiscus)	„	20 „
Tavolníky (spirea)	„	15 „
Weigelie	„	15 „

Zároveň doporučujeme vzácné druhy rostlin pro teplý i studený skleník, jakož i rostlin dekoračních v cenách nejmírnějších. 6310
Většim odběratelům povoluje se při odbírce 100 kusů 10 proc. a 1000 kusů 20 proc. slevy.

Díků vzdání.
Za tolik důkazů upřímného účastenství a soustrasti, jichž se nám dostalo z blízka i z dáli za příčinou nenahraditelné ztráty našeho drahého otce, bratra, tchána, strýce a děda, pana
Josefa Prokopa,
c. k. listovního na odpočinku,
vzdáváme tímto **své nejvroucnější díky.**
Zejmena pak jsme zavázáni veledůstojnému duchovenstvu, slav. okres. zastupitelstvu, velect. p. MDr. Štíkovi, ctěným pp. úředníkům, lesníkům a měšťanům, ctěnému četnictvu, slavnému sboru hasičskému a vůbec všem, kdo se v tak hojné míře súčastnili pohřbu zesnulého a ústně neb písemně svou soustrasť na jevo dali, abychom jim tu vyslovili **své díky srdečné.**
V Jedlé-Ledči, dne 9. května 1887.
7188 **Truchlící pozůstalí.**

Velkému počtu oněch lidí,
jimž neduhy cevní ztrpčují život.
Čině chorobné lidstvo pozorna na svůj spůsob léčení chorob cevních, jevících se tak pravšelikým spůsobem, doznávám, že jesti to z mé strany za naší doby odvážné vzhledem k bezpočetným prostředkům stávajícím, povstalým buď co výsledek vědeckého bádání, buď ale co prostředky, jimiž spekuluje se na vydírání obecenstva a odvažuji-li se přece vystoupiti se svým spůsobem léčení, děje se tak jen proto, **že jsem si věci své úplně jist.** A činím-li tak prostřednictvím novin, činím tak proto, **že nestává jiného sprostředkovatele pro zevrubná sdělení na prospěch lidstva;** proto také nikdo nebude toto návěští novinářským tiskem prohlášené, považovat za snižování skutečně výsledného, na vědeckých principech se zakládajícího a k umírnění chorob lidstva čelícího prostředku. Tolik dovolil jsem sobě pronésti předem a obracím se nyní **k těm, kdož stiženi se býti cítí neduhem čiv vůbec, pak k těm, jenž trpí tak zvanou nervositou,** jevící se habituelním **bolením hlavy, migránou, návaly krve. velkou podrážděností, rozčilením, bezsenností,** povšechným tělesným **neklidem a pocitem nevolnosti.** Dále obracím se ku všem **chorobným,** jichž dotkla se **mrtvice** a jež tíží následky toho j. j.: **ochrnutí, obtíže při mluvení** nebo tak zv. **nehybný jazyk, obtíže při polykání, stuhlost ohybů** a stálé **bolení těchže, obmistná slabost, slabá paměť, bezsennost** a p. a kteří již **lékařské pomoci byli vyhledávali,** aniž by jim známé prostředky j. j. léčení zdrženlivostí a studenou vodou, mazání, elektrisování, galvanisování, parní, rašelinové nebo mořské lázně **byly prospěly nebo stav jich zlepšily.** Konečně obracím se k **osobám náchylným k mrtvici** a soudícím tak o sobě z následujících příznaků jež jsou: **Ustrašenost, těžkost hlavy, bolení hlavy s občasnou závratí, mžitky** před očima, **tlak jakýs** pod čelem, **svištění v uších,** brnění a **umdlívání rukou a nohou.** Všem stiženým kterouköliv ze tří těchto kategorií **choroby čiv** ano i zdravým i mladším osobám, duševně se namahajícím a jež podobným neduhům vyvarovati se chtějí, odporučuji, by seznámili se s mým spůsobem léčení rovněž tak jednoduchým jak lacinym (stojí denně sotva 8 feniků). Ve smyslu tom odporučuji své **9. vydání** spisu vyšlého pod názvem: **„Über Nervenkrankheiten und Schlagfluss (Apoplexie — ochrnutí mozku) Vorbeugung und Heilung",** který spis zašlou dole uvedené firmy každému zdarma a vyplacené.

Kdežto o spůsobu léčení, blíže popsaného ve zmíněné brožurce, v četných časopisech zevrubně pojednáno bylo, zejmena však v „Kreuzzeitung" (č. 145 ze dne 25. června), časop. „Berliner Börsencourier" (č. 258 ze dne 24 května), časop. „Berliner Courier" (č. 140 ze 24. května), v čas. „Post", „Norddeutsche Allg. Zeitung", „Wiener Hausfrauenzeitung", „Wiener Handels- u. Gewerbebericht" a j. a jsem s to, odvolati se dále k připisům na důkaz uznání mi zaslaným a **v řečeném spise** uvedeným, od velice hodnověrných osobností pocházejících u př. **Jeho Výsosti vévody z Oldenburku** (na zámku Erlaa), **Jeho Excelenci generallieutenanta z Boninů** (Drážďany), **J. Excelenci generalmajora** z Bredowu (na statku Briesen), **generalmajora svobodného pána z Krone** (Darmstadt), **kr. bavor. plukovn. auditora** Strube (Freiburg v Bav.), **hraběnky** Seher-Thohs (Hohenfriedeberg), **tajného rady** Rittnera (Frankobrod n. M.), **úředního přednosty a kr. pruského setníka** z Kunecku (Wieck na Darsu), **kr. soudce u vrchního úřadu** Vogta (Spaichingen), **c. k. profesora** z Oberscheide (Kremž), **kr. prusk. majora** z Funcku (Berlín), **duchov. inspektora a faráře** Horsta (Colmar), **školního ředitele** Christofera de Issakieviče (Radautz), **baronky** Villani (Frankobrod n. M.), **úředního přednosty** Krista (Wüstegiersdorf), **vládního asesora** Schrayvogela (Nový Ullm), **baronky** z Knesebecku (Hoysburg), **krajského školn. dozorce** Sklarzyka (Samter), **měšťanosty** Jahna (Wittenberg), **přednosty úřadu** Jul. Schura (Buwethen, vých. Prusko), **c. k. plukovníka** Grunda (Kosmanosy v Čechách), **soudce krimin.** Brilla (Darmstadt), **král. zemsk. soudce** Storcha (Berlín) a od mnoha jiných. K těmto připisům druží se ve zmíněném spisu **výroky lékařů o skvělých výsledcích** i jsou to lékaři pp.: **Kr. zdravotní rada Mdr. Cohn v Štětíně. — Mdr. Antonín Corrazza v Benátkách. — Velkovévodský okresní lékař Mdr. Grossmann v Jöhlingách. — Král. assist. lékař Mdr. Wolff v Darmstadtu. — MDr. Arnheim ve Vídni. — Mdr. L. Regen v Berlíně. — C. k. okresní lékař Dr. Busbach v Gurkfeldu** (Korutansko).

Na základě takového materiálu považuji přímo za svou povinnost, nastoupiti cestou veřejného ohlášení, bych takto trpícím posloužil. Abych seznámil čtenáře s rozličnými druhy čivních neduhů i s léčivými účinky mnohosměrnými tohoto mého spůsobu léčení, připojil jsem **150 zpráv od lékařů a soukromníků.** Pp. lékaři a učenci, jimž toto mé prohlášení do rukou se dostane, odkazuji zejmena na uznanou autoritu medicinskou prof. Dr. **Virchowa v Berlíně,** který praví: „Minimum velmi působivého povzbuzovatele může míti trvalý a velký účinek, neboť původní vzrušení čiv se rozšiřuje dále" a prof. Dr. z **Liebigů** praví: „Zkušenosti všech, kdož zanášejí se prozkoumáním zjevů přírodních, shodují se konečně v tom, že podmínkou zjevů těch jsou mnohem **jednodušší** prostředky a účinky než si mysliti lze a právě tuto **jednoduchost** musíme obdivovati co pravý div."

Pilshofen, v Bavorsku v lednu 1887.

Roman Weissmann,
bývalý praporeční lékař zeměbranců, čestný člen ital. zdravotního řádu bílého kříže.

6845

Za účelem rychlejšího rozšíření mého spisu **„Über Nervenkrankheiten und Schlagfluss"** dostati jej lze též a mají spis můj na skladě: ve Vídni pp. J. Bretzner a sp., knihkupec. I., Tegethoffstr. 8, v Berlíně u p. MDra. Hoesche, poliklinika, Fridrichstrasse 108. V Hamburku: v expedici „Tribüny", Alter Steinweg 42, v Budapešti G. Grimma knihkupectví, Hatvanergasse 2.

JUDr. Julius Grégr, majitel a vydavatel. — **Josef Anýž,** odpovědný redaktor. — Tiskem v **tiskárně „Národních Listů".**

O pušce Mannlicherově.

Řeč poslance dra. Vašatého,

proslovená dne 3. května 1887 na říšské radě ve Vídni.

(Dle stenografického protokolu.)

V budžetu nalezá se též položka 2,450.000 zl., připadajících na tuto polovinu říše, jež delegacemi dne 29. listopadu 1886 ku zaopatření nových ručních zbraní, tak zvaných repetýrek, povoleny byly.

Při výdeji 16, vlastně 60 millionů zlatých jest povinností zástupce lidu dáti výrazu obavám, vznikly-li pochybnosti, že částky peněžité z obětí tak těžce sehnaných ku blahu celku a účelně použito nebylo.

Delegace povolily s vlasteneckoa oddaností vysoký tento obnos, ony učinily to však s výslovnou poznámkou, s dodatkem, že musí úplnou zodpovědnost za volbu systému, t. j. vzhledem na technickou stránku střelné zbraně, přenechati správě válečné a správa válečná rozhodla se, jak známo, pro soustavu opakovačky Mannlicherovy.

Opatření nové zbraně střelné bude vyžadovati ohromných obětí na penězích.

Jest známo, že vlády, když podobné věci sobě zaopatřují, s počátku obyčejně malé obnosy jmenují, zvláště když opatřování na několik let jest rozvrženo, načež však obyčejně následuje alterum tantum. K tomu druží se však ještě okolnost, že s volbou Mannlicherovy soustavy nesouhlasí většina důstojníků armády, hlavně pěchoty, poznamenávajíce soustavu tuto za ukvapenou, pochybenou a vadnou (slyšte! slyšte! v pravo) a já sám nabyl jsem toho přesvědčení, že by se válečná správa pro volbu této soustavy nikdy nebyla rozhodla, kdyby v čas volby pušky Mannlicherovy, byla měla takových zkušeností, jaké má dnes.

Dříve nežli se pustím v rozbor tohoto pro stát, pro armádu tak důležitého předmětu, prosím, aby každý upřímný vlastenec, bez rozdílu přesvědčení politického, mé upřímné ujištění vzal na vědomí, že předmět tento posuzovati a že o něm pojednávati budu se stanoviska nejobjektivnějšího, se stanoviska, jaké nám všem co příslušníkům jednoho a téhož celku společné býti musí. (Výborně! Výborně! v pravo.)

Na jméně vynálezcově zde nezáleží. Většina důstojníků armády chce míti zbraň lepší a v tom větší otázka. Musím předeslati, že pro odborná tvrzení, která budu uváděti, mám rukojmě, že je však během debaty jmenovati nebudu a to z té příčiny, že při našich poměrech důstojníci bohužel jsou vydáni nebezpečí ztratiti šarži, kdyby své náhledy veřejně a otevřeně pronášeli. Avšak moji rukojmí zaručili se mi za sdělení mně učiněná písemně na důstojnickou čest svou.

Pohlédneme-li do minulosti na ozbrojení naší armády ručními zbraněmi, shledáme, že vojska naše až do roku 1866 ozbrojena byla předovkami. Též toho musím vzpomenouti, že již v roce 1856 nepatrný plukovní puškař jmenem Sylvestr Krnka nabídnul naší správě válečné novou zadovku a že velice prosil, aby tento nový vynález odborně byl vyzkoušen. Dostalo se mu následujícího rozhodnutí, kteréž pro jeho podivuhodnost celé přečísti chci, aby bylo známo, jak bylo pečováno o zájmy poplatníků pod absolutismem r. 1856 (čte): „Sekce I., číslo 6584, oddělení 1.

Od cís. král. zemského generálního velitelství v Sedmihradsku, na cís. král. hulánský pluk hr. Clama Gallasa čís. 10.

Slavné vrchní armádní velitelství odpovědělo reskriptem ze dne 25. předešlého měsíce čís. 4325 na žádost předloženou prostřednictvím pluku dne 2. srpna 1856 puškařem Sylvestrem Krnkou, ve které tento prosí, aby jeho nově vynalezená rychlostřelná puška ku komisionelnímu vyzkoušení byla připuštěna, že se neznenznává píle, kterou vynálezce na jevo dal, jakož i jeho dovednost, že však, poněvadž dostatečně je konstatováno, že se každá střelná zbraň, zařízená ku nabíjení od zadu, z více a velice důležitých příčin pro vojenskou potřebu nehodí (Živá veselost.), tudíž žádosti puškařově, aby jeho nově sestrojená puška komisionelně vyzkoušena byla, vyhověno býti nemůže. Dopis k výše uvedené žádosti přiložený vrací se v příloze.

V Sibíni, dne 8. října 1856.

Ve jmenu jeho osvícenosti velícího pana generála.

Předseda: Myslím, že řeč tato nepatří před forum sněmovny, nýbrž před delegace.

Dr. Vašatý: Prosím pane předsedo za omluvu. V položce 70 mil. zlatých jest obsažena též položka na zaopatření opakovaček. Dokážu, že volba systému je pochybena, že jest ještě pokdy voliti pušku jinou a že je v zájmu Rakouska a každého občana státního, aby o tom zde bylo mluveno. (Velmi dobře! v pravo.)

Předseda: Takovéto rozklady nepatří, jak jsem již pravil, do tohoto domu, nýbrž před delegace, pročež prosím za upuštění od podobných dedukcí.

Dr. Vašatý: Jest to životní otázkou, jak pro prostého vojáka, tak pro jenerála, ano i pro poplatníky. Jinak dotýká se můj rozbor položky budžetní, která později ještě na 80 mil. zlatých vzroste. Chci poukázati toliko na nedostatky zvolené zbraně střelné a to musí býti, pro bůh, přece možno. (Velmi dobře! v pravo.) To jest v zájmu státu a já plním při tom co nejsvědomitěji poslaneckou povinnost. Mne dohání k tomu toliko vlastenectví a přání důstojníků, kteří mne zmocnili. Tedy žádosti puškařově, aby jeho vynález komisionelně byl zkoušen, nebylo vyhověno. Rok 1886 nebyl rokem války; poměry politické tudíž netlačily. Komu to má býti tudíž za vinu kladeno? Jedině veliké lhostejnosti a nedbalosti, jakouž toliko v Rakousku můžeme hledati.

Vynálezci dostalo se sporých díků inkoustových. Ani válka v Dánsku, za kteréž theoretikové o účincích zadovky přesvědčiti se mohli, nevypudila jich svéhlavost. Musely přijíti teprvé smutné dny sadovské, které mnohé umíněné hlavě rozum ozářily. (Veselost.) Jakkoliv nám v roce 1856 zadovky byly nabízeny, kterýmiž se později Rusko, Černá Hora a Rumunsko ozbrojily, experimentovali jsme ještě po tom se soustavami Lindnerovou, Remingtonovou a Holubovou resp. Werndlovou a teprvé po událostech v roce 1866 odhodlali jsme se pro přijetí wänzlovky.

Přijetí této špatné soustavy, těchto pušek, které po několika letech do starého železa putovaly, které i dnes malé státy, ba ani obchodníci se železem za babku koupiti nechtějí, děkujeme tehdejšímu přednostovi vojenského technického komitétu, nynějšímu ministru války br. Bylandtu-Rheidtovi, tedy témuž ministru, který se delegacím, když bylo žádáno, aby věc tato znalci a odborníky byla zkoumána, za znalce sám vydával.

Tentýž znalec vyslovil se proti první krnkovce, proti pušce, která vítězný pochod Rusů u Karsu protežovala a která k tak mnohému vítězství pomáhala.

Mezitím, co tato puška až na naše dny v Rusku, na Černé Hoře, v Rumunsku a též v Bulharsku byla zavedena a dosud v užívání je, leží wänzlovky v arsenále vysoko nakupené a bylo mi praveno, že je ani židé po 1 zl. kupovati nechtějí.

Volbu tohoto systému děkujeme tedy nynějšímu ministru války a volba tato byla, jak skutečnost nás poučuje, špatná. Ptám se, kdo zaručuje nám, že dnešní volba soustavy Mannlicherovy, kteréž se tatáž osoba ujala, bude lepší?

Zkušenosti, nabyté v poslední válce německé, daly podnět ku zlepšení zbraně střelné.

Chassepotky francouzské spůsobovaly, jak známo, německým vojskům veliké ztráty již na velikou vzdálenost a zrovna tak špatně vedlo se Rusům před Plevnem, neboť Osman paša ozbrojil své vojsko výtečnými opakovacími karabinami, následkem čehož Rusové Plevna jen oblehajíce mohli dobývati. Od té doby pokoušejí se všecky státy evropské spojiti dalekostřelbu se střelbou opakovací.

Naší správě válečné byly předloženy zvláště soustavy Schulhofa, Mannlichera a Krnky. Jelikož však mezi správou válečnou a většinou důstojníků pěchoty rozdílné mínění toliko mezi mannlicherovkou a krnkovkou panuje, chci se hlavně o těchto dvou systémech zmíniti a je objasniti. Musím předeslati, že naše časopisectvo od té doby, co mannlicherovka byla přijata, té nejmenší zprávy o ní přinášeti nesmí. Nepochopuji docela totoho tajemnůstkářství správy válečné, poněvadž již zahraničný tisk Mannlicherovu soustavu slovem i obrazem do nejmenších podrobností uveřejnil.

Jmenuji mezi jiným mnichovský časopis „Der Waffenschmied" ze dne 16. srpna 1886, ba nalezám zprávy o této soustavě i v suplementu Brockhausova naučního slovníku z r. 1887.

Bylo by zajisté nejlépe, kdybych oba tyto systémy měl in natura při ruce a kdybych vám na obou mohl vše ukázati (veselost) avšak, poněvadž by to přec jen spůsobilo kolisí s řádem jednacím (živá veselost), bude mi snad dovoleno, použiti svých technických nákresů. Nechci však slavnou sněmovnu dlouho unavovati.

Oba systémy pozůstávají z třech hlavních mechanismů, a sice z mechanismu závorového, opakovacího a spouštěcího. Kdežto však závorový mechanismus Mannlicherův z desíti dílů se skládá, čítá Krnkův toliko šest dílů.

Mannlicherův mechanismus opakovací čítá 16, Krnkův toliko 4 díly.

Mannlicherův mechanismus spouštěcí čítá 3 díly, Krnkův též.

Tyto 3 mechanismy sedí v ložisku, které u obou soustav činí též část zbraně.

V tomto ložisku nalezá se mimo to u mannlicherovky 6 dílů, u Krnkovky toliko 4 díly.

Dle toho skládá se systém mannlicherův v celku ze 36, Krnkův toliko z 18 dílů, tedy z polovice dílů.

U krnkovky nalezáme toliko 2 péra, u Mannlicherovky je jich 6.

U krnkovky v celku jen 2 šrouby, u Mannlicherovky více jak tucet.

Odborníci praví, že ta soustava je zručnější, potřebnější a cennější, která jest méně složitá, tedy jednoduchá.

A Krnkova systému lze čistění v poli konati bez nástrojů a bez . . . . .

Předseda opakuje, že rozklady tyto nepatří před sněmovnu a praví, že odejme řečníkovi slovo, kdyby tímto spůsobem měl pokračovati.

Dr. Vašatý: Mám v rukou důkazy, s kterými vyvodím výsledek. (Veselost.) Pravil jsem, že Krnkovka následkem jednoduchosti při rozložení a a složení výtečně se osvědčuje, kdežto Mannlicherovka toliko s pomocí . . . .

Předseda: Jelikož se p. poslanec nechce podříditi, beru mu slovo (Bravo!), jakoliv mi to u veliké míře je nepříjemné.

(Odpor a nepokoj v pravo. Volání v pravo: Ptejte se sněmovny.)

Dr. Vašatý: Prosím, aby sněmovna rozhodla, mohu-li o této otázce mluviti nebo ne!

Předseda dává hlasovat, načež se žádost dra Vašatého zamítá.

II. řeč poslance dra. Vašatého,

proslovená dne 9. května 1887.

(Dle stenografického protokolu.)

V sezení dne 3. t. m. zde odbývaném zamítla slavná sněmovna, abych pohračoval ve svých výkladech o opakovačkách (repetýrkách), zajisté asi z té příčiny, poněvadž z vysoké úcty k našemu panu předsedovi opravovati nechtěla jeho výrok.

Nemile nesl jsem toto odmítnutí zvláště proto, poněvadž by se mohlo zdáti, jakoby úmysl můj byl býval snad ten, chtíti prostě podezřívati naši vojenskou správu.

Nuže, abych i zdání toho setřel a poněvadž zajisté dle přesvědčení všech členů této slavné sněmovny žádné pochyby o tom býti nemůže, že o otázce repetýrek, kterými ozbrojena má býti též zemská obrana, promluviti lze právě při této budžetní položce, doufám, že mi bude dovoleno tím spíše pokračovati ve výkladech těch, čím více je známo, že slavná sněmovna dovoluje často o zcela malých položkách budžetních debatování, zabírající mnohdy celá sezení. (Velmi dobře! v pravo).

Zabývání se touto otázkou jest tak důležité, že na jejím šťastném rozluštění závisí náležité upotřebení ohromných sum peněz státních, ano řekl bych i spása celé říše.

Doufám proto, pánové, že mi nebudou činěny se žádné strany překážky, které by mi vykonávání mé povinnosti ztěžovaly, i podotýkám zároveň, že mne každé věcné vyvrácení velice bude těšiti, ať už proneseno bude z kterékoli strany.

Dne 3. t. m. porovnával jsem obě soustavy opakovaček, totiž soustavu Mannlicherovu se soustavou Krnkovou.

Nechci se tentokráte pouštěti do podrobností a podotýkám toliko, že výrobní cena krnkovky obnášela by dle výroku znalců, následkem jednoduchosti složení toliko 28 zlatých při výrobě hromadné naproti mannlicherovce, která přijde na 36 zlatých. Kdyby se bylo stalo rozhodnutí pro soustavu Krnkovu, byli bychom při výrobě půldruhého millionu pušek pro naši armádu zahospodařili 10½ millionu zlatých.

Abych vše, co říci chci, učinil pochopitelnější též laikovi, podotýkám, že lze mannlicherovku hromadně nabíjeti po pěti, krnkovku po desíti nábojích, že hromadně naplněné pouzdro u krnkovky dá se zavěsiti a vyvěsiti, kdežto pouzdro u mannlicherovky je fixní (nepohyblivé).

Vzhledem na rychlostřelbu — to nejdůležitější u opakovačky — nechám mluviti nestranného odborníka. Jest to pisatel odpovědi na ministerský pamětní spis „O otázce opakovaček v Rakousku". Tento spis byl ministrem války rozdán členům delegace v Pešti a jest tudíž úřadní.

„Odpověď" na tento ministerský pamětní spis vyšla ve formě brožury několik dnů na to a nebyla zabavena. Ona vyšla ve Vídni a bude zajisté dovoleno, abych jejího pisatele, odborníka a znamenitého důstojníka, nechal v této věci sama mluviti.

Týž praví (čte): Krnkovka předstihuje v rychlostřelbě každou jinou pušku (opakovačku). O tom podala nezvratného důkazu střelba na zkoušku předsevzatá s touto puškou dne 22. října 1886 komisí vojenskou za předsednictví general-majora Hotze. Vynálezce, poručík Krnka, vystřelil z této pušky při střelbě jednotlivé, 21 ran v jedné minutě, při rychlostřebě (střelbě opakovací) 20 ran v jedné půlminutě; ve střelbě kombinované (půl minuty střelba jednotlivá a půl minuty střelba opakovací) 33 ran".

V řečeném „pamětním spise" říšského ministerstva války činí se na stránce 7. zmínka, že může dáti zručný střelec mannlicherovkou 36 ran za minutu. — Nuže, jednoduché porovnání výsledků střelby s puškou krnkovkou ukazuje, že se krnkovka v ohni kombinovaném skoro vyrovná maximálním výkonům mannlicherovky v ohni opakovacím, kdežto tuto, dávajíc 40 ran v minutě, při rychlostřelbě značně předčí.

Hlavní přednost pušky Krnkovy spočívá však především v její konstruktivní jednoduchosti, při kteréž ji lze nabíjeti netoliko jednotlivě, ale vedle toho též hromadně po desíti nábojích oproti pěti nábojům soustavy Mannlicherovy.

Krátce řečeno, mannlicherovku dlužno nabíjeti dvakráte za sebou, aby dosáhla počtu střel, krnkovkou najednou nabitých!

Poněvadž jsem se již zmínil o zkušební komisi, která za předsednictví general-majora Hotze dne 22. října 1886 se odbývala, chci též o výsledcích zkoušky té zároveň se zmíniti.

Ve jmenované brožuře se praví:

„Po ukončené zkoušce bylo žádáno, aby tatáž puška, která jakožto jediný vzor soustavy byla výrobkem práce ruční a z níž již dříve 6000 ran bylo vypáleno, posypána byla prachem (poprášena) a sice na mechanismu závorovém a opakovacím. Požadavku tomu bylo vyhověno a hle: zbraň pracovala bezvadně dále."

Tolik co do rychlostřelby.

Pravil jsem již, že připouští krnkovka netoliko nabíjení jednotlivé, ale i hromadné a kombinované, že ji sluší tudíž považovati za opakovačku nového vzoru, zcela tak, jak toho nové umění válečné vyžaduje.

Mannlicherovka připouští naproti tomu buď jen výhradně nabíjení jednotlivé aneb výhradně jen nabíjení hromadné, zkrátka, mannlicherovka je buď toliko zadovkou aneb toliko opakovačkou.

Odborníci ale praví — já sám nejsem odborníkem a nechám vždy, když se jedná o část technickou, mluviti jen odborníky: „že má válečná zbraň, má-li se skutečně nazývati „řádnou moderní zbraní válečnou", připouštěti jednotlivé nabíjení za každé okolnosti, zrovna tak jako nabíjení kombinované, tedy současně též nabíjení opakovací."

Ručné zbraně střelné (pušky), jež připouštějí toliko střelbu opakovací — a to jest hlavní vada soustavy Mannlicherovy — byly by jen tehdá řádnými zbraněmi válečnými, kdyby vůbec bylo možno voziti za každým rojem pěchoty vůz s náboji.

Až dosud měli jsme však, jak známo, toliko jeden takový vůz vždy pro jeden prapor, nyní má se dostati každé setnině jednoho vozu s nábojem.

Uvádím to z té příčiny a kladu na to váhu proto, poněvadž vydává naše správa vojenská praporům, jež za příčinou zkoušení byly mannlicherovkami ozbrojeny, toliko pouzdra s hromadnými náboji. Zdá se tudíž, že správa vojenská na tom se usnesla, aby s přijetím soustavy Mannlicherovy bylo od nabíjení jednotlivého zcela upuštěno.

Odborníci však praví, že by byl ministr války takového důležitého a zásadného rozhodnutí nikdy neučinil, kdyby mu od Wörndla a Mannlichera nebyla bývala předložena soustava zbraně, která připouští toliko nabíjení s celými pakety najednou, nikdy však nabíjení kombinované.

Musím se o tom již proto zmíniti, poněvadž, jak známo, ministr války, když byl na tuto okolnost delegacemi tázán, výslovně pravil, „že mannlicherovka nabíjení jednotlivé připouští". Abych se již z předu sprostil každého podezřívání, jakobych byl předpojatým, nechť tu raději mluví osoba třetí.

Ministr pravil (čte): „že lze mannlicherovku nabíjeti též jednotlivými náboji, ano, on pokusil se též demonstrovati to s puškou v ruce. To však nebylo nic nesnadného, neboť on neměl právě v pušce vložený naplněný „magacín". Avšak, to jest právě největší chybou u mannlicherovky, že jí jednotlivě nelze nabíjeti a že z ní nelze jednotlivě střílеti, jakmile do ní bylo vloženo plné pouzdro (magacín)."

Nabíjeti jednotlivě a nemíti v pušce naplněné pouzdro, to přec není vymožeností nejnovější doby, to se dá také docíliti s obyčejnou starou zadovkou.

„Ministr války zamýšlí upustiti od nabíjení jednotlivého, tedy od tak zvaného volného a pomalého spůsobu střelby, neboť on zaujal se pro soustavu, která co opakovačka, toliko střelbu opakovací připouští, ano on pustil se tak daleko, aby jen zmíněnou nedostatečnost pušky Mannlicherovy zakryl a tím veliké přednosti zbraní konkurenčních soustavy Krnkovy a Schulhofovy oslabil."

Tak píše „Budapester Tagblatt" ze dne 19. listopadu 1886.

Odborníci ale praví, že po zkušenostech nabytých s puškou Mannlicherovou, která žádné války dosud se nesúčastnila — opanuje náhled, vrátiti se opět ku nabíjení jednotlivému. Oni praví, že kdyby byli dnes na to tázáni důstojníci pěchoty, že by se nejméně tři čtvrtiny z nich vyslovilo pro nabíjení jednotlivé, kombinované s ohněm opakovacím, ovšem bez nebezpečí ztráty šarže. (Veselost v pravo.)

Oni praví, pánové, že velitel, při výlučném nabíjení hromadném, ztěžka bude moci kontrolovati zásoby nábojů svého mužstva. Neboť ohrožení, toliko na svou zbraň odkázaní vojáci, kteří se v poli třesou, vystřílí, když jim dáte pouze pouzdra s náboji hromadnými, munici předčasně.

Naproti tomu bude míti velitel, jehož vojsko opatřeno bude náboji dvojími, plnou jistotu, že tak dlouho, dokud nevelel ku rychlopalbě, každý voják alespoň všecku munici k rychlostřelbě bude míti nedotknutou. (Tak jest!)

Nelze tudíž zatajiti, že byla mannlicherovka hlavně pro nebezpečí rychlého vystřílení munice zamítnuta válečnou správou francouzskou, ruskou, anglickou a německou a že je Rakousko-Uhersko jediným dosud státem, jenž přijal opakovačku, zařízenou výhradně na nabíjení hromadné. (Slyšte! Slyšte!)

Jest to, pánové, jak znalci praví, tím více na pováženou, tím více k nepochopení, čím více u nás, jak zkušenosti učí, bývá pravidlem, že sobě naše správa válečná za vzor béře válečná zařízení pruská. Znalci se diví, že upuštěno bylo zrovna v této, pro armádu a stát tak veledůležité záležitosti od příkladu Německa.

Kdyby v tomto případě vůbec ještě bylo, pánové, zapotřebí, abych se nějaké autority a důkazů, dovolával, ukazují na výrok belgického ministra války, znamenitého odborníka generála Pontusa, který se při návštěvě ve státních továrnách na zbraně v Belgii minulého podzimku v ten smysl vyslovil, „aby k účelům válečným jen takové vzory byly předkládány, které připouští nabíjení jednotlivé, spojené s nabíjením hromadným!"

Bude asi dosud v dobré všech paměti, kterak Srbové postupovali na Slivnici.

Oni byli ozbrojeni zadovkami soustavy Mauser-Millanovič. To byly tedy pouze zadovky; oni tlačili se ku předu, stékali pevnosti; pojednou však došla jim, jakkoliv měli toliko zadovky, zásoba střeliva a nezbývalo jim proto nic jiného, než pochod nazpět.

Kdyby se však měla později naskytnouti nutnost, že by se zásada jednotlivé střelby po přijeti mannlicherovky měla podržeti, jak nemůže mannlicherovka nikdy pojmouti náboje jednotlivé, jakmile plné pouzdro s náboji hromadnými do ní bylo vloženo.

Kdyby se pak měla zařizovati na palbu jednotlivou spojenou s palbou opakovací, musela by zrovna jako wänzlovka zahoditi do starého železa, aneb proplýtvati by bylo nutno opět množství millionů zlatých na její rekonstruování.

U soustavy Krnkovy shledáváme však obé v jedno spojeno a za cenu mnohem levnější.

Jest proto záhodno, poněvadž o zásadě palby jednotlivé dosud není rozhodnuto, aby povolané kruhy uložily sobě povinnost, připustiti soustavy konkurenční netoliko ku střelbě porovnávací, nýbrž také ku střelbě hromadné.

Nechť odbývají se tedy zkoušky. Páni odborníci volají: nechť odbývají se zkoušky tím bezpečněji, poněvadž se v soustavách konkurenčních jednalo komisionelně jen u zeleného stolu a poněvadž osoby rozhodující Krnkovku u terče v ohni ani nikdy neviděly,

Chci býti objektivním a nechám mluviti proto zase odborného pisatele řečené brožury.

Vzhledem ku zkoušce s puškou Mannlicherovou tentýž praví (čte):

„Toto shromáždění mělo se vysloviti o mannlicherovce a sestoupilo se za předsednictví ministra války dne 18. a 19. října."

Každý by myslil, že by bylo účelnější, dokázati přednosti této zbraně prakticky dříve na střelnici, nežli provokovati dobrozdání komise, složené z vysokých generálů, státních a jiných důstojníků. Při té příležitosti byla by se mohla měřiti mannlicherovka ve střelbě porovnávací s konkurenčními vzory Krnky a Schulhofa, jichž vynálezcové tehdáž právě byli ve Vídni.

Takováto zkouška ve střelbě byla by pánům členům komise podala živější podklad pro jejich votum, nežli „vykládání o stavu věci" (strana 14, alinea 2) a pouhé „rozmlouvání" (strana 14, alinea 7) u zeleného stolu o jiných, ku vyzkoušení předložených soustavách.

Na jiném místě (strana 23. brožury) praví spisovatel (čte):

Kdyby se bylo provedlo paralelní zkoušení hromadné (zkoušení závodní), bylo by se pro správné posouzení ceny všech jmenovaných zbraní nashromáždilo potřebného materiálu a odklidila všeliká domněnka jednostranného naddržování té neb oné zbrani.

Zejmena postrádá úsudek o zbrani Krnkově, jak jej podává dotčený spis pamětní, všeho podkladu, poněvadž tuto pušku na střelnici neviděly nikdy ani rozhodující autority, tedy ani jeho excellence říšský ministr války, ani předseda technického a administrativního komitétu vojenského — polní podmaršálek Kreuz, ani konečně přednosta sedmého oddělení v říšském ministerstvu války, plukovník Hermann. (Slyšte! slyšte!)

Zkoušení porovnávacího hromadného (závodního) se soustavami předloženými jest však, pánové, tím více zapotřebí, poněvadž ministerialní řečený pamětní spis uvádí, že mannlicherovka je relativně nejlepší ze zbraní konkurujících, což ale postrádá skutečného podkladu.

Praví se, že jest relativně nejlepší a ona přece s jinými systémy nikdy v relaci nižádné ani nebyla. Proto jest tvrzení toto, jak pisatel praví, zrovna nepravdivé!"

Pamětní spis sice praví, že byly výsledky zkoušek u praporů všeobecně příznivy, on však moudře zamlčuje, že ony prapory jmenovány nebyly, které podaly relace nepříznivé. Také nebyly ani počtem vyjmenovány.

V Pešti bylo na omluvu praveno, že není času k dalšímu experimentování, poněvadž události politické toho nedovolují. Dnes vyjasnil se však obzor politický a jest dosti času ku střelbě porovnávací k závodu a ku případnému zkoušení hromadnému všech zmíněných soustav, jakož i k volbě zbraně nejlepší.

Pánové! Odborníci tvrdí, že jest takovéto zkoušky porovnávací a hromadné střelby tím více zapotřebí, poněvadž se s Mannlicherovkou až do dnešního dne, tedy po šest měsíců stále ještě experimentuje. Ano, tato puška byla v poslední době podrobena též důležité změně.

Toť pak ale zcela nové vydání pušky Mannlicherovy, o němž delegacím zrovna tak málo bylo známo, jak o pušce Krnkově, kterou delegace ani neviděly.

Již uvedená změna sama dosvědčuje, že nebyla tato puška v době, když zasedaly delegace, i po tomto čase tak válečně dokonalá, jak bylo delegátům namlouváno a cemuž tito uvěřili nejsouce odborníky.

Každý vynález má do sebe ovšem něco překvapujícího; proto pravili mi též odborníci, že byli zaujati pro mannlicherovku, když ji poprvé spatřili. Já sám též se k tomu přiznávám. Když jsem však příležitost měl prohlédnouti sobě opakovačku Krnkovu a když jsem ji s mannlicherovkou porovnal, když jsem shledal její rychlost, lehkost, jakož i spolehlivost při zacházení — neboť s touto zbraní může zacházeti tak říkaje i děcko — rozhodnul jsem se ovšem ihned pro pušku Krnkovu.

Totéž doznává však i pisatel odpovědi na ministerský spis pamětní v řečené brožuře, která — což opakuji — nebyla zabavena.

Rekonstrukce (změna) pušky Mannlicherovy, o kteréž jsem se zmínil, pozůstává v tom, že vypadává nyní prázdné pouzdro po každé páté ráně automaticky spodem, kdežto dříve pomocí zvláštního přístroje zdvihacího extrahovalo se horem. Praví se, že tu sloužila Krnkova soustava za vzor!

Jest to však důležito, neboť touto změnou byl sice „magacín" zjednodušen, naproti tomu zvýšila se však složitost celého mechanismu!

Důstojníci pěchoty dověděli by se nyní rádi, která puška vlastně v armádě naší má býti zavedena, zdali ta, která byla delegacím předložena, neb ona nyní opětně přeměněná?

Naskytuje se též otázka, bude-li tato změněná zbraň přijata bez předchozí střelby porovnávací a bez současného zkoušení hromadného se soustavami druhými.

Dle mého náhledu bylo by nejlépe, kdyby použito bylo vhodné doby nynější, kde žádné nebezpečí zahraničné nehrozí, ku střelbě závodní, porovnávací, a ke zkoušení hromadnému. Tím zanikly by zajisté všeliké pochybnosti o tom, že mannlicherovka předc jen není zbraní relativně nejlepší. V zájmu armády pak mělo by se dokázati, že přece je mannlicherovka skutečně zbraní relativně nejlepší!

Odborníci navrhují, aby byla za tím účelem svolána zvláštní komise, sesílená důstojníky z řad stálého vojska, kteří by ovšem nebezpečí vydáni nebyli, že ztratí svoji šarži.

Takto bylo by snad lzei pánové, mnohé alespoň pochyby zaplašiti. Je toho tím více zapotřebí, poněvadž se všickni odborníci nad tím pozastavují, že model pušky soustavy Krnkovy nebyl ani ku střelbě porovnávací (závodní) se soustavou Mannlicherovou, ani ku hromadnému vyzkoušení připuštěn, ačkoliv zkouška její před komisí pod předsednictvím general-majora Hotze — jakož podotknuto — dopadla velice skvěle.

Vzhledem k tomu musíme ještě doložiti, že se po skončení této komise generál Hotze o jednoduchosti a schopnosti této pušky k účelům válečným velice chvalně vyslovil (Slyšte! slyšte!); on gratuloval vynálezci a pravil: že tutéž relaci podá též ministrovi!

Radost vynálezcova měla býti však krátkou, neboť již druhého dne bylo mu důvěrně našeptáno, že „bude mannlicherovka předc jen přijata, snad kdyby měla přijíti i soustava od samého pána boha. (Slyšte! slyšte! slyšte!) Nedělejte si však z toho nic, vždyť přijdete se svou zbraní na povrch, jakmile nastane změna osobností." (Veselost a slyšte!)

Co však soudit o události následující: Když vynálezce v červnu 1886 žádal o prodloužení své dovolené, aby vynález svůj mohl zdokonaliti, vzkázal mu — jest záhodno odevzdati to historii — přednosta sedmého oddělení v ministerstvu války, plukovník Hermann, doslovně: „Řekněte panu poručíkovi Krnkovi, aby oblekl jiný šat — pak může dále projektovati!" (Slyšte! slyšte!)

To byla další odměna za vlasteneckou snahu důstojníka Krnky!

Ještě je času dosti — praví odborníci — upustiti od nebezpečných experimentů s mannlicherovkou, zvláště s jejím zařízením na výlučné nabíjení hromadné, ještě je času dosti porovnávati s mannlicherovkou a hromadně zkoušeti také systémy druhé. Příští válka ukáže, kdo měl pravdu, zda-li důstojníci ve vojště anebo ministr války se svou komisí za zeleným stolem!

To mělo by se tím spíše uvážiti, poněvadž byla, jak jsem již pravil, mannlicherovka v nejnovější době podstatně změněna a tím i mechanismus její velice komplikován. Tentýž byl již dříve složitý, což zjevně shledáno zvláště při zavádění přístroje závorového do pouzdra. Toto zavádění záviselo zcela od pouhé náhody!

Zkušení důstojníci pokoušeli se o to zastrčiti přístroji závorové do pušky dvacetkráte marně, nežli se jim to jedenkráte poštěstilo. Jak dlouho budou k tomu potřebovati času nevycvičení záložníci? Nyní stala se však puška ještě složitější! Tu nemělo by se zapomínati skutečně, jak smutných zkušeností dodělala se posledně Italie u Massavy v Africe se svými komplikovanými ručními mitrailleusami!

Končím a přeji sobě upřímně, aby mé poznámky všude a bez předsudků příznivě byly posuzovány. (Výborně! výborně!)

Poctivá jest snaha má, posloužiti věci nám všem společné! (Výborně! výborně!)

Vždyť už tak mnohý nepovolaný učinil leckdes začátek, a povolaný pak tu dále pokračoval. (Velmi dobře! velmi dobře!)

Já budu za šťastna se pokládati, jestliže by slova má dala i jen podnět k dalšímu bádání o předmětu pro říši tak důležitém i vděčném, jako jest dobré ozbrojení vojska. (Souhlas.)

Po řeči poslance svob. pána Nádherného, kterou jsme ve výtahu přinesli minule, uchopil se opět slova dr. Vašatý, odpovídaje takto:

„Pan řečník na této straně (pravice) sněmovny, mluvě též o opakovačkách, podotknul, že já jsem prý nemluvil jmenem „Českého klubu". Mám za to, pánové, že dostává se málo řečníkům od některého klubu rozkazu, aby zde mluvili jmenem toho kterého klubu. Já jsem netvrdil také o sobě, že bych byl mluvil za klub český, a neměl bych tudíž zapotřebí něčeho vyvraceti. Mohu však podotknouti, že také p. řečník přede mnou nedostal — pokud mi aspoň známo — od českého klubu nižádný rozkaz, aby v jeho jmeně mluvil. (Velmi dobře!) Povznesl jsem hlasu svého jedině proto, abych plnil povinnosti co zástupce lidu. Týž pan řečník také tvrdil, že z mých poznámek zřejmo, jako bych byl sl. sněmovnu nakloniti chtěl náhledu, proč jedna neb druhá zbraň byla by lepší.

Pravil jsem však hned na počátku — což mi každý dosvědčí, a kdyby mně týž pan řečník byl věnoval více pozornosti, musel by o tom též věděti, že nejedná se mi o jmeno vynálezcovo, nýbrž o to, aby v zájmu státu, vojska a poplatníka bylo včasně zkoušeno a co lepšího vyvoleno.

Tak chtěl jsem zadost učiniti povinnosti své poslanecké. Chtěl jsem propůjčiti hlasu výstražnému volání znalců, kteří mne o to požádali. Nenapadlo mi však ve snu polemisovati proti řeči ministra války, kterou prý měl po tři hodiny v delegacích.

Já pravil toliko, že nepřipouští mannlicherovka — což jsem přímo káral — jednotlivou a hromadnou střelbu současně. A to uvedl jsem z toho důvodu, poněvadž chtěl ministr války s mannlicherovkou v ruce právě opak v delegacích dokazovati. V této pušce nenalezalo se však tehdy pouzdro náboji naplněné! Avšak právě u opakovačky je toho třeba a to není opakovačka, když nemůže jako zadovka současně míti uvnitř náboj hromadný!

Týž pan řečník se mimo to velice mýlí, praví-li, že jsem to byl já, jenž jsem tvrdil, že prý do jedné schůze výborové v Pešti přinesl ministr války mannlicherovku a že s ní neuměl ani zacházeti. To slyšeti musel p. řečník — vždyť to nelze ani jinak vysvětliti — snad v nedávném sezení českého klubu; avšak v proudu slov spletl si to, domnívaje se, že slov těchto užil jsem dnes já v této sněmovně. Věc však, jak mi jistý člen delegace důvěrně pravil, má se takto: Jeho Excellence p. ministr války v jedné schůzi výborové chtěl v době delegac s mannlicherovkou před pp. delegáty názorné produkce prováděti.

Tu však se marně namáhal, ani závoru nepoštěstilo se mu otevříti. Jeho Excellence vyprostil se ovšem brzy z rozpačité situace. Zavolalť jistého plukovníka a pravil mu: „Pane plukovníku, ukažte to těm pánům!" Něco podobného nepronesl jsem však já v tomto domě; naopak, o této záležitosti hovořilo se nedávno jen v českém klubu.

Co člen delegace mýlí se však pan řečník předešlý velice, jestli tvrdí, že byla krnkovka hromadně zkoušena. To jest znamení, že není vůbec informován. Každý ví, že krnkovka existuje toliko v jediném vzoru, který jest ruční prací shotoven. Jest to však práce znamenité soustavy, která se v nejnovější době toliko z 12 dílů skládá, kdežto mannlicherovka takových dílů 36 čítá. Tuto novou krnkovku může i každé dorostlé dítě rozebrati a zase složiti. Já ani nepochopuji, jak mohl předešlý pan řečník mluviti o hromadném zkoušení krnkovky. Co člen delegace měl by alespoň věděti, že tato jen jednou komisí vojenskou zkoušená zbraň delegacím vůbec ani předložena nebyla. Zkouška řečená na usilování vynálezce odbývala se, jakož uvedeno, ve zbrojnici vídenské a dopadla, jak jsem již podotknul — skvěle. Avšak výsledek zněl: „Kdyby i sám pán bůh přišel s nějakým vynálezem — přec jen mannlicherovka bude přijata". (Veselost.)

Byl bych vděčným, kdyby se mi bylo dostalo z některé strany věcného vyvrácení. Věc tato nespadá ovšem zcela v obor ministra zemské obrany; pan řečník přede mnou nevyvrátil však důvodů mnou pronešených praničím, on pronesl jen mnohé nesprávnosti a byl by zajisté lépe učinil, kdyby se takto o vyvracování mých důvodů byl ani nepokoušel. (Výborně! Výborně!)

Dramatické umění.

† Z Národního divadla. Dnes jest druhý večer výroční slavnosti na počest Bedřicha Smetany. Dává se „Dalibor“ s pí. Arklovou a p. Vávrou ve hlavních úlohách. Na místo pana Stropnického zpívá úlohu Budivoje pan Heš. — Zejtra vystoupí po třetí pí. M. Mráčková a sice ve „Vyslancovu tajemníku“. — K historické veselohře Jar. Vrchlického „Soud lásky“, která byla, jak povědomo, prvotně zakázána, dějí se denně zkoušky. Režii má p. Seifert.

Hudba.

† Opera. Druhé pohostinské vystoupení pí. M. Poincillitové v úloze Lidunky ve Webrovu „Střelci kouzelníku“, potvrdilo cele, co po prvním pokusu dámy na našem jevišti bylo proneseno. Ušlechtilost přednesu a vřelý cit umělkyně především zasluhují chvály. Zvláště přednes jeví zdravým vkusem řízené studie a chvalitebné pomíjení všedních zvyků. Tentokráte i hlas rozvinul se volněji, zásluhou průhledného orkestru Webrova, vůbec zdá se, že je úloha Lidunčina dámě bližší nežli Elsina. Obor i meze působení uměleckého vykazuje nadání.

Hlas umělkyně kloní se karakterem k altu, značný jeho rozsah do výšky tu ovšem nerozhoduje. V tom vězí také hlavní příčina cizího dojmu, jejž činí na nové obecenstvo, té barvě hlasové nutno zvyknouti. Zevnější úspěch představení byl pěkný.

Sl. Kavalárova učinila v úloze Anínčině opět rozhodný krok ku předu. —ter.

Národní hospodář.

Trhy na penize.

Bursa.

V Praze, 12. května. Smýšlení klidné, obchod velmi nepatrný. K závěrce došlo pouze v akciích Živnostenské banky po zl. 41. — Záznamy úředního listu kursovního jsou následující:

	(Pen.)	(zboží)		(Pen.)	(zboží)
Renty:			**Akcie železnic:**		
Renta pap.	81·45	81·60	Úst.-teplická	—·—	—·—
Renta stříb.	82·60	82·75	Č. severní	180·—	180·50
Renta zl. rak.	112·05	112·25	Č. západní	280·—	282·—
R. pap. 5%	97·05	97·20	Buštěhr. A	—·—	—·—
			„ B.	206·—	207·—
Vyvazovací obligace.			Frant. Josefa	—·—	—·—
			Praža-duchc.	—·—	—·—
České 5%	1?9·—	—·—	**Akcie prům. podniků:**		
Morav. 5%	107·25	—·—	Č sp. kv. r. stav.	—·—	—·—
Půjčky:			I č. všeob. zaj.	—·—	—·—
Karlínská	102·—	102·50	I. č. sp. p. raf. cukru	—·—	—·—
Plzeňská	93·50	91·—	Dobkovka	47·75	—·—
Smíchovská (1882)	101·7	102·5	Praž. želez. sp.	—·—	—·—
„ (1886)	101·75	102·50	Rustonka	82·—	—·—
Zást. listy a obligace.			**Losy:**		
Anglo-rak. banka 4½%	101·50	102·—	Státní z r. 1854	128·—	129·—
Všeob. rak. úst. vid. 3%	—·—	—·—	„ 1860	135·30	135·80
			„ 1864	166·—	166·50
Č. hyp. b. 5%	101·70	102·—	Naupr. Dunaje	116·25	116·75
Č. hyp. b. 4%	98·90	99·—	Víd. komunal.	125·50	125·75
Zem. banky kr. Haliče	96·—	97·—	Srbské	31·30	31·50
			Uh. basiliky	7·90	8·20
Morav. hyp. bank. 5½%	105·—	106·—	Úv. ústavu víd.	175·—	175·50
„ 5%	102·—	102·50	Červ. kříž rak.	14·60	14·90
„ 4%	96·25	96·75	„ „ uhr.	9·15	9·45
Akcie bank.			**Kursy směnek a mincí.**		
Česk. banka			Amsterodam		105·30
Union	90·—	—·—	Něm. města bank.		62·27½
Č. eskpt. b.	—·—	—·—	Italská města bank.		49·80
Hosp. úv. b.	—·—	—·—	Londýn t. lib. šterl.		126·95
Živnost. b.	40·75	41·—	Madrid a Barcelona		49·30
Úvěr. ústav ve Vídni	281·—	281·50	Paříž 100 fr. š. m.		50·30
Anglo-rak. b.	103·75	104·25	Švýcarská města		50·25
Zál. úv. ústav v Hradci Kr.	165·—	—·—	Španělská města		49·30
			Císařský dukát		5·97
			Dvacetifrank		10·04
			Něm. říšské marky		62·27½
			Papírový rubl		1·11⅝
			Americké bankovky		257·—

Z Vídně. (Závěrečné úřední kursy.)

Papírová renta	81·35	Česká záp. dráha	—·—
Rak. pap. renta	97·05	Haličská dráha	205·50
Stříbrná renta	82·35	Státní dráha	225·75
Rak. zlatá renta	112·10	Lombardy	76·75
4 pr. uh. zlatá renta	101·97	Severní dráha	247·—
Uherská pap. renta	87·70	Františka Josefa	—·—
Losy z r. 1860 (celé)	135·50	Rudolfova dráha	185·75
Losy z r. 1860 pětiny	136·25	Severozáp. dráha	160·50
Losy z r. 1864	166·—	Pardub. dráha	155·25
Losy kreditní	175·25	Lokální dráhy	—·—
Losy z r. 1854	128·—	Polabská dráha	162·—
Komunální losy	125·50	Napoleon	10·05
Tisské losy	124·—	Paříž	50·32
Kreditní akcie	280·10	Londýn	127·—
Anglobanka	102·60	Německá města	—·—
Unionbanka	206·50	Německé marky	62·3
Bankaprozeměrak.	231·50	Rubl	112·—
Uherské kreditky	284·25	Česká Unionka	—·—
Bankovní jednota	91·25	Živnostenská banka	—·—

Slosování a tahy.

Bukurešťské 20fr. losy. Při tahu dne 2. t. m. v Gotě odbývaném slosováno bylo následujících 94 serií: 13 130 221 237 349 354 414 426 546 588 675 838 1138 1240 1301 1327 1338 1439 1698 1706 1733 1830 2004 2067 2276 2290 2395 2416 2780 2879 2909 2994 3152 3174 3361 3470 3531 3554 3645 3825 3957 4065 4175 4294 4305 4355 4379 4397 4416 4513 4557 4710 4902 4925 4931 5060 5071 5135 5191 5205 5267 5457 5480 5545 5767 5811 5941 5986 6085 6115 6224 6772 6803 6510 6658 6659 6699 6731 6847 6856 6915 6924 6940 7056 7166 7211 7212 7232 7245 7310 7319 7323 7326 7407. Z těch vyhrávají: 50.000 fr. serie 5071 čís. 96; 10.000 fr. ser. 7323 čís. 30; 5000 franků ser. 4416 čís. 28, 2000 fr. ser. 3574 č. 58, ser. 4965 čís. 84, ser. 7245 čís. 7; 1000 franků ser. 1138 č. 85, ser. 6115 č. 10, ser. 7166 č. 6, ser. 7323 čís. 13, ser. 7407 č. 54; 500 franků ser. 1698 č. 10, ser. 2870 čís. 31 ser. 3645 č. 57, ser. 4065 č. 7, ser. 4416 č. 98, ser. 4557 čís 6, ser. 5060 čís. 17, ser. 5205 čís. 5, serie 6115 č. 87, ser. 7157 č. 99; 100 franků ser. 221 č. 92, ser. 675 č. 85, ser. 838 č. 19, ser. 2416 č. 9, ser. 2909 č. 29, ser. 3174 č. 39, ser. 3470 č. 99, ser. 3825 č. 91, ser. 4305 č. 70, ser. 4379 č. 78, ser. 5191 č. 26 a 59, ser. 5811 č. 73, ser 5941 č. 54, ser. 6085 č. 75, serie 6115 čís. 15, ser 6659 čís. 1, ser. 6847 čís. 14, serie 7245 č. 44, ser. 7319 čís. 84; 50 franků ser. 13 č. 92, ser. 130 č. 68, ser. 221 č. 30, 56 a 85, ser. 237 čís. 23, ser. 349 č. 15 a 69, ser. 354 č. 13, ser. 414 čís. 11, ser. 588 č. 47, ser. 838 č. 64 a 89, ser. 1240 čís. 4, ser. 1301 č. 79, ser. 1327 č. 40 a 87, ser. 1698 čís. 28 a 59, ser. 1733 č. 34, ser. 2004 č 11, ser. 2395 č. 65, ser. 2879 č 32 a 95, ser. 3152 č. 86, ser. 3361 č. 3, 7 a 54, ser. 3470 č. 3, 78, ser. 3531 č 24, 68, 95, ser. 3645 č. 26, 46 a 88, ser. 3825 č. 26, ser. 3957 č. 3, 30, 59, 66, ser. 4065 č. 26, 63, ser. 4175 č. 70, ser. 4305 čís. 88, ser. 4355 č. 10, ser. 4379 č. 36, 55, 62, ser. 4416 č. 70, ser. 4513 č. 9, 89, ser. 4557 č. 79, s. 4925 č. 19, 34, 38, ser. 4931 č. 20, 98, ser. 5071 čís. 77, 83, s 5267 č. 41, 60, 64, s 5457 č. 10, ser. 5545 č. 44, ser. 5767 čís. 52, ser. 5811 č. 30, 93, ser. 5941 č. 26, ser 6085 č. 41, ser. 6115 č. 26, ser. 6224 č. 16, 16, 77, ser. 6272 č. 5, 33, ser. 6393 čís. 20, ser, 6658 č. 6, ser. 6699 č. 11, ser. 6731 č 22, 67, 83, s. 6847 č. 1 64, ser. 6856 č. 28, 87, ser. 6915 č. 33, 96, ser. 7212 č. 21, ser. 7232 č. 3, 4, 42, ser. 7245 č. 17, 37, 85, 89, ser. 7310 č. 65, ser. 7407 č. 6, 50 a 95. Na všechny ostatní v tažených seriích obsažené losy připadá výhra po 20 fr. Příští slosování 1. srpna 1887.

Listárna redakce.

Pivovar v Poličce. Rozluštění v onom časopise nebylo udáno, Váš výpočet jest bezpochyby správný.

Panu Ad. D. v H. Přijede-li není známo. Dopis račte adresovati do poslanecké sněmovny rady říšské.

Denní oznamovatel. V pátek dne 13. května. Katolíci: Servác, evangelíci: Marie Terezie; pravoslavní 1. května: Jeremiáše. — Slunce východ ve 4 hod. 18 min., západ v 7 hod. 35 min. — Měsíce východ 0 — hod. 23 min. ráno. — Čítárny: Zeměd. rady na Václavském náměstí v úterý a v pátek od 9 do 1 h. odp. Spolku architektů a inženýrů v úterý a v pátek od 3 h. odpol. do 7 hod. več. — Musejní v pondělí a ve čtvrtek vždy od 8—12 hod. — Universitní knihovny mimo neděle a svátky každý den od 9 do 1 h. a od 3 do 6 hod. več. — Průmyslové jednoty mimo čtvrtek denně od 10—12 a od 4—8 h. več., v neděle a svátky od 9—2 h. odp. — Výstavy: Brožíkovo obraz „Hus“ na Staroměstské radnici od 9—6 h. odpoledne. Vstupné 30 kr. — Obrazárna společnosti vlasteneckých přátel umění v Rudolfinu ve středu, v pátek a v neděli zdarma; obrazárna a sbírka rytin v úterý, ve čtvrtek a v sobotu za vstupné 30 kr. vždy od 11 do 3 h. odpol. — Sbírky uměl.-prům. musea obch. a živnost. komory v Rudolfinu přístupny jsou ve středu, v pátek a v neděli zdarma, v úterý, ve čtvrtek a v sobotu za vstupné 20 kr. vždy od 10—3 h. odp. — Umělecká v Rudolfinu od 9 do 6 hod. večer. Vstupné ve středu 50 kr., v jiné dny 30 kr. — Galerie „Ruch“ v domě banky „Slavie“ na Senovážném náměstí: nové práce našich malířů a sochařů od 9 h. dop. do 6 hod. odp. — Sbírky musea království českého přístupny jsou zdarma každý úterý a pátek vždy od 9—1 hod., jiné dny od 9—12 hod. na lístek za 1 zl. platný pro 4 osoby.

Povětrnost.

Z Vídně, 12. května. (Zvl. tel. „Nár. L.“) Nynější tlak vzduchu 745·750 mm. na jihu zálivu finského, nejvyšší 775·770 mm. na severu Irska. Nové minimum nad zálivem janovským.

Očekávati lze při severozápadních větrech a namnoze podmračné obloze počasí chladné s přeháňkami a beze vší značnější proměny.

Ku Smetanovu pamětnímu dni:

„Svůj k svému!“

B. Smetana,

Má vlast.

Cyklus symfonických básní pro velký orkestr.

I. **Vyšehrad.** Partitura 7 zl., hlasy 12 zl. II. **Vltava.** Partitura 7 zl, hlasy 16 zl III. **Šárka** Partitura 5 zl., hlasy 12 zl. IV. **Z českých luhův a hájův.** Partitura 7 zl, hlasy 16 zl.

Úprava pro piano na 4 a 2 ruce.

I. **Vyšehrad** zl. 2·50. Snadnější úprava Löwova zl 2·50. II. **Vltava** zl. 3·—. III. **Šárka** zl. 2·50. IV. **Z českých luhův a hájův** zl. 3. V. **Tábor** zl. 2·50. VI. **Blaník** zl. 3. Úplný výtisk 15 zl., skv. váz. 18 zl. **Vyšehrad.** Pro piano na 2 ruce pro koncertní přednes upravil J. z Kaanův. 2 vyd. zl. 2·80 **Vltava.** Pro piano na 2 ruce pro koncertní přednes upravil J. z Kaanův zl. 3·50. **Vzpomínka** na celý cyklus „Má vlast“ pro 2 ruce od J. z Kaanů za 1 zl. 80 kr. Tyto skladby jsou první našeho mistra, které se provozovaly v Londýně a na mnohých místech v Německu a to s úspěchem rozhodným. 6791

Nakladatel **Fr. A. Urbánek** v Praze, ve Ferdinandské třídě č. 25 n.

Prvý český závod hudební.

Dr. Ot. Jedličky

Cesta na Krkonoše

a do skal adršpašských a teplických vyšla nákladem knihkupectví **V. J. Nedvídka v Kolíně.** Cena 24 kr. K dostání též ve všech knihkupectvích. 7191

MATTONI-HO

GIESSHÜBLER

nejčistší alkalická

KYSELKA

Lázně

Kysibl-Puchštýn

u Karlovar.

Otevřeny dnem 1. května.

Ústav pro léčení studenou vodou

nejnovějšího zařízení.

Pneumatický a inhalační sál s velkým přístrojem pro stížené chorobou čivní, prsní, katarrhem, kostcem, pro seslabené a rekonvalescenty. 6383

Ústav

pro léčení pitím kysibelky, mléka a syrovátky.

Překrásná chráněná poloha v chebském údolí, vším pohodlím opatřené byty, výtečné zaopatření při mírných cenách. — Poštovní a telegrafní stanice.

Stanice „Velechov-Vikvice“ dráhy buštěhradské. Přímé spojení omnibusem.

Vše bližší sdělí ředitelství lázní Kysibl-Puchštýnských.

Jindřich Mattoni, cís. rada, majitel lázní. **Dr Vilém Gastl**, ředitel lázní.

Žofínský ostrov.

Dnes skvělý koncert kapely č. 88. pěšího pluku bar. Teuchert-Kaufmanna. Začátek o 4. hod. odpol. Vstupné 5 kr. Vybraná hudební čísla. Pohostinství každé doby. Obsluha vzorná. K hojné návštěvě uctivě zve **Jos. Zelenka.** 7207

Odporučujeme k tahu 14. května!

4 proc. potisské losy

mají 3 tahy ročně a obnáší hlavní výhra **pokaždé 100 000 zlatých r. m. bez daní.**

na 25 měs. splátek po 6 zl.

Výherní právo hned po složení první splátky, již k tahu dne **14 května.** Tažební listiny zašleme zdarma a franko.

Směnární obchod administrace

„Mercur“ M. J. Guth, **Praha, Příkopy číslo 17.**

(Nový palác br. Kolovratů.) 7012

Svým váženým obchodním přátelům uvádím na vědomost, že jsem své sklady a písárnu do

Marianské ulice č. 18 nové

(vedle „zlaté lodi“)

přeložil.

S veškerou úctou

Karel Filip Pollak,

továrna na essence.

7200

Koncerty a zábavy

dne 13. května.

A. Urbanova restaurace v měst. sadech.
Koncert vojenské kapely. 6535

Sochůrkova zahr. restaurace.
(dř Kopmanka.) Velký koncert. Kap p. Kroupa.

Piwaldův velkohost., Perštýn 13.
Velký koncert voj. kapely č. 102 od ½8. hod.

Zahradní restaur. „Libušinka“.
Kapela c. k. m. sboru praž. granátn. od ½7. h.

Vídeň. železný

nábytek.

Prima výrobky.

Postele sešupovací zl. 5.—, 5.50, 6.—.
Postele jemně lakované, též malované a pozlacené od 12 zl. počínaje.
Mycí stolky od zl 3 50 poč. a výše, stolky na květiny, zastěny ku kamnům, stojany na obleky od 6 zl. poč., kolébky od 8 zl. poč.
Dětské postélky od zl. 9 počínaje do 25 zl. Vzorné zboží. Jenu 2948

Siegfrieda Jeitelesa

v Praze, Ovocný trh číslo 12.

Čtenářům tohoto listu

hlavně

příchozím do Prahy

odporučují se následující

závody, obchody a hostince.

F. Broft a synové,
(Dlouhá tř. 14, I. p.), barvírna hedbáví, nabízí veškeré druhy zcela lehce barv. hedbáví k šití.

Sochůrkova plzeňská pivnice
Templová ulice. 6947

J. Anděla materialní obchod
„u černého psa“
Husova (Dominikánská) třída. 6948

Továrna na nábytek M. Bacika
v Praze, Karlín, Vinohradská tř. č 9 n., proti viaduktu. Filialka v Karlíně, v Královské tř. č 17. 6724

Vídeňská pojišťovací společnost.
Generální jednatelství v Praze, Hybernská ul. č. 7. 6726

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Terstu, pojišťuje p. škodám z ohně, krupobití a na život lidský ve všech kombinacích. — Vrchní jednatelství v Praze, v městském sadu č. 1000. 4781

„Kotva“ 4782
společnost ku pojištování kapitálů a důchodů na život, v Hybernské ulici č. 34.

První c. k priv. **český ústav**
ku vzáj. pojištění proti škodám zohně a krupobití
založený 1827. Spálená ul. č. 24. 4783

Česká ústřední kavárna,
(Ovocná ulice č. 17.) Největší výběr časopisů; vzorná obsluha; otevřeno od 6 hodin ráno.

Deminova kavárna a plzeňská pivnice
na rohu Skrétovy ul. a Palackého tř. Vinohrady. Výtečná káva, vždy čerstvé pokrmy. Otevřeno od 5—2 ranní. 4790

M. Klempfner,
fotograf v Praze, Václavské nám. č. 26 n. v zahradě. 6154

Adolf Fischer, zlatník
a klenotník v Praze, Vodičkova ulice, proti pivovaru „u Štajgrů.“ 6744

J. Mulač, fotograf a malíř
v Ovocné ul. č. 15., proti skladu kobouků p. J. Srby. Atelier se nalezá v zahradě.

Česká akciová společnost ku vyrábění a zužitkování staviva v Podole u Prahy nabízí

Ia. portlandský cement (podolský)
nejlepší jakosti, 6599

pražské starom. hydraulické vápno
kusové, totéž mleté v pytlích a sudech.

pražské stavební a saturační vápno.
Písárna: Praha, Panská ulice č. 14.

Ebermann-ova

vodička na ústa.

3691

Pravá jen,

když každá láhvička má úředně zanešenou ochrannou známku a zátka láhvičky vypálenou známkou opatřena jest.

Ochranná známka. Známka na zátce.

Varuje se před výrobky padělanými.

Zasílání děje se denně z ústředního skladu

zubního lékaře Dra. Ebermanna v Praze.

Výstraha

do Čern. Kostelce

Varuji každého, by mé manželce Marii Platzové, hostinské z Prahy, na můj řád úvěr nedával, jelikož dluhy za ni platit nemíním a nebudu. 7191

Jan Platz, manžel.

Mlýn Krašov

na Berounce okres kralovický, se 4 složeními, pilou, 38 korci polí a luk, živým a mrtvým fundem, se dne 26. května z volné ruky veřejnou dražbou prodá. Dražba odbývána bude ve mlýně o 10. hod. dop. 7194

PILA

mřížová

celá ze železa, 24" světl. rámu a která jen 2 roky upotřebována byla, je se železným vozíkem a se vším příslušenstvím, úplně zachovaná a jako nová za 1150 zl. na prodej u Ant. Kunze v Mor. Heřmanicích. 7195

Dražba.

Dne 24. května t. r. o 9. hod. ranní prodají se na nádraží rakouské severozápadní dráhy v Karlíně následující předměty: jeden svazek prken (pro stavitele kočárů) 753 ko., 2 balíky papíru 72 ko., 1 bedna zboží hrá'kého 85 ko., 1 bedna zboží rukodílného 80 ko. a 2 prázdné sudy.

Přednosta stanice.

7206

Proti hmyzu

všeho druhu, jakož: švábům, rusům, blechám, štěnicím, mouchám osvědčený můj pravý zámořský prášek, jakož i ochranný prášek proti molům mé soustavy obé v láhvích za 15, 25, 50 kr. a 1 zl. a míče rozprašovací odporučuje materialista 5155

H. Chottaus,

Praha, Sirková ul. č. 467-I. „u černé kočky“.

SANTALOVÉ KAPSLE

od lékárníka MIDY v Paříži.

Drahý co lék proti hlenotoku všeho způsobu všeobecně oblíbený **balsam kopaiový** už zřídka kde za našich dnů se používá a to částečně pro nepříjemný zápach a příchuť, částečně proto, že vyvolává krkání, dráždí k vrhnutí i jinak žaludku neslouží.

Panem Midym zaváděná čistá, překapovaná tresť santalová je prosta všech těch nepříjemných vlastností a zabrání v 48 hodinách bolestem podotknutým i v případech zastaralých, aniž by žaludek obtěžovala nebo vystřikování bylo zapotřebí. 4587

Ve Vídni, Pserhoferova lék., I., Singerstr. 15.
G. Haubner, lék. „u anděla“ am Hof.
V Pešti, Josef z Töröku, v Praze Jos Fürst, L. Tersch na Můstku.

Berthold Kraus,

Praha-Bubna.

nabízí americké hrábě „Figer a Hollingsworth“ za značně levné ceny. **Zároveň odporučuje své osvědčené mláticí stroje ruční a žentourové, žentoury, mlýnky a řezačky v nejlepším provedení.** 6977

P. t. pp. majit hostinců a hospody. im!

Obdržel jsem právě **čerstvý a výtečný olej tabulový** (aixský olej) z **Francie**, který se pro svou výtečnou jakost k **sardinkám používá** a mohu tentýž co nejlépe **doporučiti.**

1 velká láhev stojí 50 kr.
1 malá „ „ 25 „
1 kilo zl. 1·15 kr.

Při odebírce jedné původní krabice asi 25 kilo obsahu 1 kilo zl. 1·10, prostřední druh zcela čerstvý a velmi chutný 1 kilo 95 kr. 6811

Ph. Newinný,

droguista v Praze, Spálená ul. č. 36.

N. B. **Cenníky** zasýlám na **požádání zdarma a franko.**

Krám do ulice

a menší skladiště

ve dvoře v Hybernské ulici č. 7, dříve palác hrab. Kinského, jest k pronajmutí a hned k stěhování. Bližší v kanceláři Vídenské pojišťovací banky tamtéž. 7020

DLAŽDICE

chamottové i cementové,

cement

pravý perlmovský dodává

Arnošt Grossmann v Praze,

Marianská ulice číslo 11. 4195

Pokoje 2,

2. patro, kuchyň, předsíň, spíž, terasa, přísl., v domě před 5 lety vystaveném, vyhlídka na ulici a do zahrady, výtečná voda k pití, řečná voda až na hoře v patře, velmi zdravá poloha, se pronajmou. Vinohrady, Purkyňovo nám., Kramériova ul. č. 118. 7212

Káva

výborné jakosti surová:

Kuba a Java	ko. zl.	1.60
Portoriko a Java	„ zl.	1.68
Ceylon a Java	„ zl.	1.72
Ceylon a Menado	„ zl.	1.80
Nelgheria Menado	„ zl.	1.90
Nejjemnější perlový Ceylon	ko. zl.	2.—

nabízí I. terstský sklad kávy

Vítězslav Lurie

v Jindřišské ulici číslo 5.

Letní byty

v letní restauraci

„Rozkoš“

v háji při velkostatku Dolní Krč, u samého nádraží, 15 minut od zastávky parolodí v Bráníku. Tamtéž jest k najmutí 10 pokojů jednotlivě nebo více pohromadě a velmi levně. Studené lázně a ovocná zahrada k volnému užívání. **Současně nabízím velect. spolkům překrásný háj pro výlety.** O dobré obyčejné a plzeňské pivo a velmi chutně upravená jídla za ceny levné bude vždy postaráno.

Jan Černý, hostinský. 7108

Žíně

v pletencích nejlepší jakosti, za nejlevnější ceny k dostání v hlavním skladě C. Teweless, Sirková ulice „u 5 korun“. 7215

Knihař,

který se může dobrými vysvědčeními vykázati a po více let v litogr. a knihtiskárně pracoval, hledá sobě podobné místo. Jest obeznalý v řezání, sekání a lakování nálepek, též sběhlý v balení. Lask. nab. pod „Knihař“ do admin. těchto listů. 7198

Obchodvedoucí

pro filialní obchod s koloniálním zbožím se přijme. Nab. pod šif. „A. B.“ poste restante Smíchov. 7211

Malý oznamovatel.

Za řádek platí se 5 kr. r. m.

Dr. Lažanský, em. I assistent kliniky pro nemoci syfilitické a kožní na universitě a v cís. kr. všeob. nemocnice ord nyní od 7—9 a od ½1—¼4. hod. Praha, Jindřišská ul. č. 9. 6886

Nábytek veškerý vyprodá se v příčině zrušení filial. závodu na Velkém náměstí 551-I. (lék. „u jednorožce“) pod cenou výrobní. E. Fischel, sklad nábytku čís. 935-I., proti ruskému kostelu, v Granově domě. 6594

Koně 4, výborní tahouni, jsou na prodej. Bližší sdělí z ochoty pan poštmistr v v Roztokách, u Prahy. 7037

Hoši dva do učení se přijmou u Jos. Manga, mistra nožířského a hotovitele lékařských a skotolěčitelských nástrojů, Ferdinandova třída číslo 31 nové, v Praze. 6685

Malinovou šťávu pravou přírodní, 1 ko. 70 kr., nabízí V. Kulhánek, cukrář na Můstku v Praze. 6664

Garnitura zeleným rypsem potažená levně se prodá na Král. Vinohradech č. 52 n., Nuselská pivnice 7197

Lustry víceramenné, zachované, na petrolej, do velkého sálu, koupím. Nab. pod zn. „Ch. H.“ poste restante Smíchov. 7208

Kapitál 15.000 až 16.000 zl. na 4 proc. a 2 proc. amortisace hledá se na dům ve větším městě již. Čech. Dům nese čistých 4100 zl. Nab. pod „F. M.“ do adm. t. l. 7204

Byt letní, krásný, o 2 neb 3 pokojích, u nádraží v Dobřichovicích, jest na celou letní dobu k pronajmutí. Bližší u Frant. Šebesty tamtéž. 72??

Byt o 2 pokojích, kuchyní, v 1 posch., a o 1 pok., kuch. v 2. posch. jsou k pronajmutí na Zeleném trhu, č. 508—I. 7189

Piana a pianina obehraná od 40 do 200 zl., nová od 220 zl., železné soustavy s vícel. zárukou, jen u R. Kotíka, sklad pian v Celetné ul. 22 n., proti „městu Paříži“. Též na splátky. Správky a ladění levně. 7175

Knihkupectví v jednom z větších průmyslových měst, pěkně se vyvinující, za velmi mírných podmínek na prodej z příčiny nemoce vlastníka. Nab. pod „R. D. 7404“ na Haasensteina a Voglera ve Vídni. 7099

Byt o dvou pokojích a kuchyni jest k pronajmutí a hned k stěhování. Bližší zprávu lze obdržeti v pekařském závodě v Praze, Junské náměstí číslo 884—I. 7057

Výkladní skříň 3 m. šir. a hluboká, 2½ mt. vysoká, s okrasou dole i na hoře; skleněná tabule 165 cm. vysoká, 65 cm. široká, na prodej v Praze, Zlatnická ulice číslo 1073, u domovníka. 7203

Krám s velkými místnostmi a velkým sklepem na led, hodící se za vinárnu neb hostinec a podobné se pronajme v Praze, Týnská ulice číslo 628—I., 5 nové. 7214

Dům v Holešovicích se za 6000 zl. prodá. 6% čistý výnos, větší část kapitálu se na malý úrok přenechá. Bl. sdělí Filip Salz, Karlín, Královská třída číslo 75 nové. 7207

Drogerie ve větš. městě na česk. venkově, je na prodej. Potřebný kapitál 4000 zl. Odstupné 300 zl. Nab. pod š. „Droguerie 4000“ do adm. těchto listů. 2070

ÚŘEDNĚ OPRÁVNĚNÁ KANCELÁŘ

Ve všech státech obstarává na vynálezy

PATENTY H. SCHMOLKA inženýr.

PRAHA Velké nám. č. 5 (Šlechtův dům)

PORADY, VYSVĚTLENÍ VE VĚCECH PATENTŮ

Konkurs.

Na c. k. české vysoké škole technické v Praze obsadí se počátkem října 1887 **místo asistenta při učitelské stolici pro geodaesii** s roční remunerací 700 zl. r. m.

Místa asistentská nepropůjčují se **trvale,** nýbrž toliko na dvě leta, kteréž čas však může ještě o další dvě leta býti prodlouženo.

Kdo hodlá se ucházeti o místo dotčené, nechť podá svou žádost i s příslušnými doklady a vysvědčením o odbyté vojenské povinnosti nížepsanému rektorátu do konce května 1887. 7052

V PRAZE, dne 10. května 1887.

Z rektorátu c. k. české vysoké školy technické.

Výbavy nevěstám.

Matrace řasové a žíněné jedno- a třídílové dle velkosti a jakosti od zl. 5 do zl. 40.
Přikrývky saténové, hedvábné, atlasové a flanelové od zl. 5 do zl. 30.
Záclony, nejnovějších vzorků upravené, na jedno okno od zl. 2.50 do zl. 30.
Plumeaux peřím plněné aneb neplněné, s povlakem saténovým, hedvábným neb atlasovým od zl. 6 do zl. 36.
Koberce salonní před pohovku a stolní nejnovějších vzorků od zl. 8 do zl. 150.
Koberce stěnkové, tapestrové, velurové a bruselské metr od zl. 1.50 do zl. 6.
Pružné matrace pérové dle velkosti od zl. 9 do zl. 18 6325

odporučuje v největším výběru

Hynek Gottwald,

Příkopy, Praha, „u Špinků“.

Cenníky zdarma a franko.

Kdo chce

laciné žací stroje:

„Adriance“, obilní, nepřekonané i v ležáku, jichž pracuje na cís. statcích již 80; nebo
„Buckeye“, na traviny, osvědčené i v silné a vysoké kukuřici;
„Buckeye“ na traviny i na obilí; jakož:
„Hollingsworth“, pův. amer. pohrabáče, anglická obracovadla na seno a jiné osvědčené stroje, at objedná v brzku před nastávajícím značným

zvýšením cla. 5762

Obrázkové popisy a cenníky zasýlá zdarma:

Josef S. Vilímek,

v Praze, v Barvířské ulici číslo 3 (u sv. Petra)